

BOEM@

REVISTĂ DE LITERATURĂ ȘI ARTĂ - ISSN: 2066-0154
iulie 2017 (Anul IX) Nr. 101 (7/2017)

100

BOEMA

Live Literature

iulie 2017 (Anul IX) Nr. 7 (101) - 42 pagini

ISSN 20660154

Apare sub egida ASPRA

Asociația Scriitorilor pentru Promovarea Realizărilor Artistice

Editor: S.C. InfoRapArt Galați - Editura InfoRapArt

7 / 2017

COLEGIUL DE REDACȚIE

Director: Petre Rău
Redactor-șef online: Mihail Gălățanu
Redactor șef: Cristian Biru
Redactori: Constantin Oancă, Coriolan Păunescu, Paul Sân-Petru, A.G. Secară, Dimitrie Lupu, Denisa Lepădatu, Maria Ieva, Cristina Roșu
Grafică: Elena-Liliana Fluture
Tehnoredactare: Daniela Cașu
Colaboratori: Maria Timuc (București), Tănase Carașca (Tulcea), Luca Cipolla (Italia), Dan Verejanu (Chișinău), Melania Cuc (Bistrița), Petru Jipa (Germania), Corina Petrescu (Satu Mare)

Revista literară BOEMA o puteți citi și pe site-ul
www.boema.inforapart.ro
actualizat permanent de: InfoRapArt
Email: boema@inforapart.ro,
petrerau@yahoo.com
Telefon: 0726 337376, 0740 596225
ADRESA REDACȚIEI: Str.Regimentul 11 Siret, Nr. 17,
Bloc C20, Ap. 42, parter, Galați, 800331

Abonamente: boema@inforapart.ro, tel: 0726 337376

- În numele libertății absolute de exprimare, autorii răspund în mod direct de conținutul materialelor publicate.
- Materialele trimise la redacție trebuie să fie în format electronic (Word, RTF etc.) și să conțină diacritice.
- Din respect pentru cititorii noștri, revista nu publică decât în mod excepțional articole apărute anterior în alte publicații (inclusiv pe internet).

Literatură și Artă

DIN CUPRINS

Poezie: Mihail Gălățanu (p.3), Cătălin Domișteanu (p.24), Ioan Tutunea-Hercinicul (p.26), Daniela Toma (p.30), Corina Monea (p.39)

Proză: Florin Logreșteanu: La periferie... (p.4), Ana Maria Balosin: Dragei mele profesoare (p.9), Daria Nicola Niță: Locuiește în poveste (p.11), Constantin Bejenaru: Robul lui Dumnezeu Ștefan-Voievod cel Mare și Sfânt / Iisus Hristos înviat este premergătorul celor drepti, destinați învierii (p.21), Aurel Scarlat: Întâia noapte la pescuit (p.35) Nicolae Vălăreanu Sârbu: Reflecție și poezie (p.38)

Eseu: Cristian Biru: Curs minor de metaforă - (IX) (p.9)

Cronică de carte: Ioan Romeo Roșianu: Aurelian Titu Dumitrescu - narațiunea și închinarea însinguratului (p.12 / Ioan Vasiliu și explorarea necunoscutului la margine de viață (p.13), Ioan Enache: În căutarea stării de bine (p.17), Ioan Toderiță: Drumul către amintiri, de Alexandru Ene (p.18), Gheorghe Bucur: Printre stropi, de Tănase Carașca (p.27), Elisabeta Drăghici: Estetica abjecției sau decăderea umană în opera lui Pascal Bruckner (p.32)

Note de lectură: Maria Cogălniceanu: "Note de lector" de Dumitru Anghel - o carte necesară (p.10), Mihai Vintilă: Lumea poveștilor lui Petre Crăciun (p.20), Lucia Pătrașcu: Sfera de pământ, de Emilian Marcu (p.22), Rodica Elena Lupu: „În liniștea gândului” de Maria Corini (p.31)

Eveniment: Redacția: Festivalul Internațional al Cărții "Axis Libri" 2017 (p.15)

Cărți: Redacția: Cărți sosite la redacție (p.41)

Grafică:

Coperta I: Sekhar Roy – Artodyssey 7

Coperta IV: Ismael Jose Fernandez - NewArt

Interior: desene de Elena Liliana Fluture

www.boema.inforapart.ro

Mihail GĂLĂȚANU

La moartea lui Don Cesar

Ivănescului, ubicuului
Cu sângele oloi sublim
Cu sângele oloi subțire
La tine, Moldova, venim

Fără putință de-ndoire
Cu sângele oloi fierbinte
Cu sângele oloi încins
Pe buzele dintre cuvinte

Pe ochiul tău, bătând închis
Moldova, la Tine, venim,
Fără putință de tăgăduire
Cu sângele oloi subțire
Cu sângele oloi sublim...

*

fiecare trebuie
să umble
prin lume
iubindu-și
propriul mormânt,
să-l poarte în spate,
ca pe-o avuție,
dacă se poate,
să-l ducă el cu sine,
bulgăr cu bulgăr,
în desăgi,
în fiecare zi,
oriunde s-ar duce,
să nu cumva
să-l prindă moartea
descoperit.

Așa,
purtându-l
mereu asupra sa,
ca pe buletin, mă gândesc c-o să se împrietenească și
cu el, o să se simtă mai aproape de dânsul și,
întrucâtva, așa, pe jumătate îngropat.

Am pământul meu cu mine, nu-i bai,
ar putea să le spună
tuturor: pot muri oricând,
pot
muri liniștit,

am avut mormântul meu
împreună cu mine
încă de la naștere.

3

Oare, Doamne, pe lumea cealaltă...?

Oare, Doamne, pe lumea cealaltă,
florile sunt la fel de frumoase?

Oare, Doamne,
pe lumea cealaltă,
perele sunt la fel de gustoase?

Oare, Doamne, pe lumea cealaltă, femeile îți
sorb
toată vlaga
din oase?

Oare,
Doamne,
dincolo,
iubirea
îți smulge
inima din piept?

Oare, Doamne, și dincolo
poți să dai
peste-un zeu epilept?

Oare, Doamne, dincolo am să fiu măcar o fărâmă
mai înțelept?

Pe lumea cealaltă, sărutul e mai dulce

Pe lumea cealaltă,
sărutul
e mai dulce.
Pe lumea
cealaltă,
sărutul e
mai sărut.

Că nici n-are gură.
N-are buze, nene. Iubirea
e mai iubire,
ura e mai ură.

Că e-n Rai una, iar ailaltă
e jos,
în iadul cu pucioasă.

Că, iaca,
până la urmă,
așa ne-nvață
Scriptura,
Sfânta Scriptură: iadul
e absența iubirii.

Pe care io, unul,
îl văd
ca un pustiu
fără margini.

Un deșert în care
și nisipul
e trist
și osândit.

Cum să mai calci
nisipul,
dacă nu te simți
iubit?

Florin LOGREȘTEANU

LA PERIFERIE...

Aud adesea: vechea periferie a orașului s-a apropiat cu timpul de centru și nu este imposibil ca peste câțiva ani să fie declarată centrul civic al urbei... Ei, cum?... Foarte simplu. În ritmul în care se construiește, orașul se extinde, vechile cartiere periferice devin microraiioane, câmpia învecinată cu orașul își oferă generoasă spațiile, pentru că agricultura nu mai este o prioritate, construcțiilor edilitare, și tot așa... Am înțeles... Însă este nevoie și de șansă ca fosta comună să devină orașel, orașelul – municipiu iar acesta, într-un timp mai lung sau mai scurt, să se numească metropolă...

Orașelul în care trăiam era vitregit de o astfel de șansă. Periferia a rămas până astăzi înțepenită în timp, baricadată de un deal pe care, cu siguranță, edililor nu le va trece niciodată prin minte să-l excaveze, să care pământul la dracu-n praznic, pentru a face posibilă extinderea orașului... Nenorocit destin i-a hărăzit natura fiindcă, altfel, Dumnezeu s-a dovedit suficient de generos cu locurile și cu oamenii...

Și cu periferia... La periferia orașului mă gândesc, când rememorez...

Cu ce să încep?... Am descoperit miracolul periferiei în adolescență. Inițial, locuisem cu părinții într-un cartier select al orașului: lume bună, cultivată, educată, dar rece... Rece, în ce sens?... Comunicativă, mereu pregătită să-ți dea un sfat, elegantă în abordare, și totuși... Pragmatică, incapabilă să viseze. Iar eu, adolescent fiind, descoperisem visul... Tatăl meu, profesor de liceu cu veleități de director de școală, dispunea de o bibliotecă imensă, în care obișnuiam să-mi petrec timpul liber. Descoperisem în cărțile vechi, ruginite, o mulțime de lumi fascinante, atât de diferite de snobismul lumii în care mă născusem și trăiam ca o plantă într-o seră în care lumina soarelui se filtra prin sticla groasă, semialbastră, dar nu și curenții de aer, nici fulgurile zăpezii, picăturile de ploaie și așa mai departe. Cerând lămuriri, tata obișnuia să-mi răspundă: „Lumile despre care-mi vorbești, dacă nu le simți în jurul tău, pe stradă, în grădina publică, în amfiteatrele școlii, nu există... Te amuză, înțeleg, dar realitatea e cu totul alta...” „Și de ce le-ai mai păstrat, dacă...”, îl ispitesc. Înaltă din umeri... Altădată, mi-a explicat că nu are cum să se debaraseze de ele. Cine mai crede în cărți, când existența de zi cu zi este atât de trepidantă?... Mă îndoiam că vorbește serios, dar, foarte curând am înțeles că tata nu glumise. În rafturile bibliotecii noastre, am descoperit cărți noi: **Pedagogie școlară**, **Principiile educației moderne** și multe broșuri cu un titlu sec: **Managementul școlar**... Nu-mi spuneau nimic.

Continuam să visez, imaginându-mă în universul cărților prăfuite, pe care – îmi spunea tata – niciun anticar nu le dorea...

Întâmplări neclare pentru mine, astăzi, m-au împins pe făgașul visului meu...

Cele mai înghebate case de la periferia orașului fuseseră plantate direct în coasta dealului. Nu pe deal sau de-a lungul lui, cum s-ar putea înțelege, ci cât se putea de adânc, spre inima dealului, cu încăperi de-o parte și de alta ale unui culoar pardosit cu cărămidă din pământ... Existau și case tradiționale, chiar și puține vile cu etaj – noi locuiam în cea mai impunătoare, **casa școlii** sau **casa directorului**, fiindcă era administrată de școala din mahala și oferită gratuit directorului, atunci, ca și mai târziu, tatălui meu... Dar cui îi venise ideea să sape locuințe în coasta dealului, când la periferia orașului existau numeroase locuri intravilane, nerevendicate de nimeni?... Răspuns sec: „Unor țigani... Țiganii cei de demult, bătrânii bătrânilor celor care trăiau pe atunci la periferie alături de majoritarii români și câteva familii de evrei...” Și cum le-a trăznit prin cap să facă asta?... Întrebare la care nimeni nu se hazarda să dea un răspuns cât de cât plauzibil, cu excepția părintelui meu, învățatul domn director al școlii din mahala: „Așa e tradiția locurilor de pe unde au venit...” Nicio explicație în plus: de unde au venit și când au venit și ce i-a determinat să rămână aici, să facă purici la noi?... La urma urmei, un răspuns credibil tot n-ar fi interesat pe nimeni...

Istoria lor, aici, își are începuturile cu ceva timp în urmă, pe când bunicul meu era învățător și directorul singurei școli cu patru clase de la periferia fostului târg. Vremuri cețoase de foamete și de pomenire ale celor morți în război. Frații bunicului se prăpădiseră și ei. Rudele apropiate nu mai contau la numărul care creștea amețitor. Bunicul și tata, se bănuia, vor rămâne curând singurii bărbați din periferie. Plus câțiva moșnegi și tineri lăsați la vatră, infirmi...

Dar să mă întorc și mai în urmă...

Vara anului 1942. În țară se petreceau evenimente pe care lumea periferiei – deopotrivă bărbați și femei – le comenta la cârciumă, detașată afectiv de ele, fiindcă n-o afecta în niciun fel. Cel mai comentat: șeful cel mare de la București, mareșalul Antonescu, decisese expulzarea țiganilor din țară. Mii de familii au plecat într-un exod al morții spre ținuturi care i-ar fi primit cu brațele deschise – susțineau unii -, sau pentru a li se da lovitura din urmă – credeau cei mai mulți. Bunicul meu, singurul intelectual din periferie, încerca o explicație complicată, cu purificarea rasei albe prin eliminarea tuciuiriilor, care în decurs de sute de ani se amestecaseră cu etnicii români, trăgându-i în jos și în privința educației culturale ca și în ce privea nivelul de viață, în general. Demonstrațiile bunicului erau și greoaie și sofisticate pentru înțelegerea mahalagiilor noștri. Nu pricepeau mare lucru, în afară de răspunsul tranșant al bunicului la întrebările lor naive: „Și e bine?... E rău?...”; „E de neînțeles cum un român, care nu e nici măcar nazist, cum un creștin autentic poate lua o astfel de hotărâre ce va duce, inevitabil, la un holocaust mascat...”

(continuare în pag. 5)

Cuvinte ciudate pentru puterea de înțelegere a mahalagiilor din periferie; ce să înțeleagă prin holocaust mascat?... „Adică, nu-i trimite declarativ la moarte. O fac indirect, prin desțelenirea lor de pe pământul în care cred că au aceleași drepturi cu românii, fiindcă aici s-au născut și ei și părinții lor și multe alte generații, în urmă...”

Bunicul, un apostol al mahalalei de la periferie, n-a ascuns că se opune acestei practici barbare a guvernului de la București iar când puținele familii de țigani, care reușiseră să se sustragă prigoanei antonesciene au ajuns în periferia noastră, singur a hotărât, la început, să-i găzduiască în propria lui casă. Nu erau prea mulți și exemplul său l-au urmat și alții...

Eram un țânc, ca să înțeleg prea multe lucruri, iar când am mai crescut, tatăl meu, înlocuindu-l pe bunicul la școala din periferie – învățător și director -, mi-a mai deslușit câte ceva despre prezența acolo a vecinilor noștri tucurii. Ei săpaseră în coasta dealului ciudatele galerii, în care se adăpostise prima generație ajunsă în mahala pe vremea bunicului. Pe urmă, țiganii și-au ridicat căsuțe pe unde au putut, nu diferite de cele ale românilor, cu care se asimilaseră, cu naturalețea care le era în fire.

O țigancă, aproape albă la chip, ne frecventa casa. Era văduvă. Trăia împreună cu o copilă de vârsta mea într-o căsuță de lângă deal, pe malul fostului canal colector, devenit apoi depozitar de gunoaie. Bătrâna se numea Fira; fie-sa – Mianda... Mama strâmba din nas când le vedea strecurându-se în curtea noastră cu un aer firesc de parcă ar fi fost coproprietare. În schimb, tata dădea de fiecare dată impresia că se bucură; cel mult, că nu-l deranjează prezența lor în familia noastră. Fiindcă nu veneau pentru ceva anume, cum obișnuiesc țiganii, când îți calcă pragul, ci numai din plăcerea de-a comenta cu părinții mei evenimentele picante ale periferiei: cine cu cine s-a luat în colți, de ce s-a întors la mă-sa a lui cutare, promisiunea neonorată a primăriei de a canaliza periferia și de a băga lumină electrică în toate casele, bineînțeles fără contribuția mahalagiilor, și multe altele care, cel puțin pe mine și pe Mianda nu ne interesau. Rămâneam în sufragerie până se servea desertul – de obicei, clătite cu dulceată, preferința tatei – după care ne făceam nevăzuți pe terenul viran din spatele școlii, alăturându-ne gloatei de băieți și fete, angrenați în diferite jocuri; până seara târziu când, întorcându-mă acasă, îmi aflam părinții întorși pe dos, taciturni. Se certaseră, în lipsa mea... Bănuiam motivul, fiindcă mama, uneori, neluând în seamă prezența mea, reproșa tatei vizitele prea dese ale țigăncilor în casa noastră. Fira era o analfabetă, credea mama. Ce caută cel puțin de trei ori pe săptămână în casa directorului școlii?... Mahalaua clevetește, dar are dreptate. În casa directorului n-au fost văzute niciodată intrând familii mai simandicoase, mai educate, cum ar fi, de pildă, cea a măcelarului, care locuiește vizavi de școală și în fiecare dimineață o salută ceremonios: „Sărut mâna, doamnă învățătoare. Avem un jambon strașnic...” Sau a factorului poștal: „Domnul director dorește, preferențial, un abonament la **Monitorul oficial?**... Ultimele hotărâri legislative în domeniul învățământului...” Ori familia cârciumarului: „Probabil că în uichend, doriți o carafă de vin neadăpat... L-am primit de la mama soacră să-l vând în localul meu... Vin curat, de buturugă... Și tare... Un pahar te dă peste cap... Or, eu vreau binele mahalagiilor mei. Nu-mi place să-i văd adormind prin șanțuri...” Încearca

să motiveze de ce-l îndoiaie cu apă... „Nu-mi trebuie !” reacționa tata de fiecare dată. Nu explica niciodată de ce le acceptă pe Fira și pe fie-sa. S-ar putea ca mama să cunoască amănunte care mie, la vârsta adolescenței, îmi erau interzise...

Nu stăruie asupra disensiunilor repetate dintre părinții mei. Mianda, prietena mea de circumstanță, pe linie feminină, se infiltrează, naiba știe cum, în gândurile mele, pe urmă în unele visuri cu ochii deschiși, mă provoacă, involuntar, să-i caut compania, să doresc să fiu numai cu ea, desprinzându-ne din „banda” cu care ani de-a rândul ne-am ocupat timpul liber pe maidanele mahalalei, în timpul copilăriei. Devenind adolescenți, interesele noastre s-au cam dispersat. Eu frecventez liceul din oraș, câțiva - școala profesională, mai puțini au renunțat să-și mai tocească coatele pe băncile cine știe cărei școli... Mianda... Mianda vrea să învețe croitorie și o face în particular la „o tanti” profesionistă care nu i-a promis nimic în afara deprinderii meseriei. Adică nu și diploma, o patalama care să-i ateste și documentar abilitățile dobândite prin perseverență și seriozitate. Părerea tatei... „O s-o mărit c-un cizmar, mă fierbe Fira. Mahalagii noștri vor încălțăminte și țoale modeste, pe care să dea bani puțini. Cei cu hârțoaga de la stat pretind parale și pentru timpul pierdut prin școli, de parcă ea, hârțoaga, ți-ar ține de cald și te-ar feri de umezeala din ghetee...”

Tulburat de cuvintele Firei, trag cu coada ochiului spre fie-sa. Mianda nu pare impresionată în niciun fel. Ce să cred?... Probabil că știe de hotărârea mă-sii și poate că gândește la fel... Tu?... Ce vrei tu de la mine? par că-mi vorbesc privirile ei... Suntem amici. Atât... Nu contează că vei fi doctor, inginer sau plutonier la jandarmi iar eu numai croitoreasă. Vom rămâne amici, așa cum domn director, tatăl tău, e amic cu mama, o femeie fără știință de carte... În felul ei, avea dreptate...

Evenimentele și-au urmat cursul așa cum am prevăzut. Mianda învăța croitorie, eu frecventam cel mai bun liceu din oraș; și cel mai exigent. Continuu să mă văd cu Mianda în mahala, la ea acasă și mai rar la noi. Răceala mamei, tot mai ostentativă, le-au determinat pe țigănci să-și rărească vizitele... Împlinim șaptesprezece ani și mă pregăteam pentru absolvirea ciclului liceal. Mianda devenise o croitoreasă excelentă, după spusele mamei ei. Începuse să primească comenzi de la familiile sărace din periferie, fiindcă croia bine și ieftin. Dar astea sunt amănunte care atunci nu mă preocupau în niciun fel...

Fira mă primea bucuroasă în casa ei, compusă din două odăițe sărac mobilate și o bucătărioară în care mâncarea era gătită pe un reșou improvizat. Obișnuia să-mi spună, de cum intram, aceleași cuvinte: „Te-ai gălbejit, mamă, ai să dai în alea !... Ce atâta învățătură, la ce-ți va folosi ?...” Nu continua. Probabil, habar n-avea ce sfaturi să-mi dea... În schimb, Mianda era roșie în obraji iar formele ei – seducătoare. Cine n-o cunoștea n-ar fi bănuie că în venele ei curge sânge de țigancă...

(continuare în pag. 6)

Începusem să-i cuprind mijlocul, s-o trag discret la pieptul meu. Nu se opunea niciodată, dar nici eu nu mergeam prea departe cu acest gen de joc adolescentin. Pe urmă întârzia cu mâinile într-ale mele chiar în prezența mă-sii. Bătrâna Fira observa, dar nu zicea nimic. Doar un surâs discret... Alteori, de cum intram în căsuța din chirpici, se făcea nevăzută în bucătărie și nu revenea decât atunci când considera că era timpul să plec...

N-am sărutat-o niciodată pe Mianda deși, uneori, buzele fetei se lipeau pur și simplu de obrajii mei. Alteori, sânii ei se făceau simțiți pe pieptul meu ca două mingi de pâslă, tari și provocatori. Eram timid, dar descoperisem că o doresc și că fără ea... Urma să plec în Capitală, la o facultate dorită de părinții mei, neatractivă pentru mine, pe măsură ce timpul se apropia. Terminasem liceul și mă bucuram din plin de scurta vacanță care mi se permisesse înainte de examenul de admitere, decisiv... Bineînțeles, eram mereu în compania Miandei a cărei prezență îmi devenise indispensabilă. Îi ignoram pe vechii prieteni, ignoram periferia în care totul se afla, se interpreta, se exagera. Așa a ajuns la urechile părinților mei că exageram în relația cu Mianda... Mama s-a înnegurat, a anticipat un eșec la concursul de admitere la Universitate, liniștită, în schimb, de tata, care nu da preț zvonurilor din mahala: „Și noi am fost la fel... Toți tinerii trec prin asta...” Și către mine, între patru ochi: ”Atenție, băiete, las-o mai ușor !... Gândește-te și la viitorul tău...” N-a detaliat...

Paradoxal sau poate normal la vârsta mea, visam la un viitor alături de Mianda. Cu câteva zile înainte de a urca în trenul care mă va duce la locul supliciuului meu – în absența Miandei – i-am mărturisit intenția mea de a mă întoarce în periferie... Să fim împreună... Nu doar amici... Ezitam, nu-mi găseam cuvintele... Ea nu înțelegea, a îngânat o întrebare: „Cum altfel ?...” Întrebare fără răspuns, în ziua aceea...

În ziua următoare, ne-am sărutat pentru întâia oară. Nu știu dacă a fost inițiativa mea sau a ei... Mai întâi, m-a întrebat: „Ce-ai vrut să spui ieri ?... Ce poate fi mai mult decât o prietenie ?... Între noi... Prieteni am fost de când ne cunoaștem...” Îmi alunecase în brațe, îi mângâiam obrajii, dar asta făcusem și în alte rânduri..., buni amici... Fără să o privesc, i-am mărturisit că o iubeam și că prin **împreună** înțeleg o legătură care să ne unească toată viața... N-am pomenit cuvântul **căsătorie**, dar a înțeles... A izbucnit în plâns... Ne-am sărutat... Aveam certitudinea că depășisem pragul, spre un alt orizont...

Mă gândesc adesea la straniul deznodământ... Astăzi, am o vârstă, o familie frumoasă și un cabinet stomatologic în cartierul Titan din București. Părinții mi-au murit la o vârstă respectabilă, la fel și Fira, femeia care a înăbușit în mine un vis de adolescent... Mianda ?... Despre Mianda n-am să mai vorbesc...

În prezenta plecării mele în Capitală, am intrat în căsuța țigăncilor, eliberat de îndoieli. Cuvinte frumoase pregătisem în gând. De cum mi s-a deschis ușa, am fost șocat că nu mă întâmpină Mianda, ca de obicei, ci mama ei. „Mianda ?...” am bâlguit, încercat de o presimțire rea. Fira nu a motivat absența fetei de-acasă. Mi-a prins mâna și m-a tras într-una din cămăruțe. „Băiete, vreau să-ți vorbesc... Trebuie să cunoști adevărul... O fac, încalcând blestemul mărturisirii, promis cândva tatălui tău...”

Și astăzi, după mulți ani, nu reușesc să reproduc cuvintele Firei, resimțite de mine ca o curea de bici, care-mi plesnea fața, întregul trup, în timp ce mi se destăinuia... Mi-a

Boem@ (101) 7/2017

vorbit despre refugiul țiganilor în periferie, despre omenia bătrânului director de școală, care le-a oferit fugarilor hrană și adăpost... Firei, țigăncușa cu pielea aproape albă, frumoasă și exuberantă, fiul bătrânului i-a dăruit, în plus, dragostea lui... O iubire sinceră, nu o simplă aventură... „Mianda este fata lui, a adăugat la sfârșit... Sunteți frați după tată, cum ar veni... N-ai știut-o niciodată și n-ar fi aflat asta nici Mianda, dacă nu ți-ar fi trecut nebunia aia prin cap... Ce a fost între mine și tatăl tău și nașterea unui copil din flori, Dumnezeu mai iartă. Dar căsătoria între frați – niciodată...”

A urmat o noapte albă în care am căutat soluții imposibile și am plâns. Fiecare soluție păream că o mărturisesc, în același timp, Firei iar cuvintele ei, mereu aceleași, mă inhibau: „Căsătoria între frați nu e pe voia lui Dumnezeu. Aduce nenorociri, suferință și abia într-un târziu moartea, ca izbăvire...” Același răspuns la fanteziile mele de-a rămâne cu Mianda... Abia spre dimineață, mi-am mai dorit un lucru, în rest, condamnarea fiindu-mi pecetluită: să nu afle părinții mei nimic din ce mi-a povestit Fira... Era evident că femeia n-o va face. Dar pentru ca focul să se stingă și să fie înăbușit definitiv sub cenușă, eu trebuia, pentru un timp, să ies din căpușorul bălai al Miandei. Însă impresia că și ea suferea...

Cei patru ani petrecuți în capitala țării, la facultatea dorită de părinții mei, nu m-au schimbat prea mult. În vacanțe, îmi făceam drum spre stațiunile de pe litoral ori la munte, cu un grup de colegi, între care o fată, semănând izbitor cu Mianda, încerca să-mi fie mai tot timpul prin preajmă. N-o evitam, dar nici n-o încurajam...

În mahalaua noastră de la periferia orașelului de câmpie am mai ajuns cu prilejul unor evenimente nefericite: moartea părinților mei. Am evitat să întind prea mult vorba cu rudele și foștii prieteni. Mi-au respectat tăcerea, judecând că în asemenea momente, răvășit de durere, e mai bine să eviți alte amintiri, să te destăinui într-un anume fel.

N-am recunsocut-o pe Mianda într-atâta lume care se perinda în casa noastră ca să aducă un ultim omagiu domnului director de școală; câțiva ani mai târziu – doamnei învățătoare... Și nici țigăncușa de odinioară n-a venit la mine să-mi șoptească, fără să fie auzită de ceilalți: „Știi, eu sunt Mianda... , prietena ta din adolescență...” Sau, vorba Firei de mai demult: „Sora ta, după tată...” Nu... Nimic din toate astea...

Periferia nu s-a schimbat... Și probabil nu se va schimba vreodată... Însă nu voi ști niciodată asta... Nimic nu mă mai leagă de mahalaua care se încăpățânează să ignore timpul și schimbările aduse de el...

Cristian BIRU
Curs minor de metaforă – (IX)

Dacă aplicăm teoriile moderne cum ar fi de exemplu teoriile cosmologice ale lui S. Hawking din "Istoria omenirii într-o coajă de nucă", ne dăm seama că Eminescu fiind romantic prin vocație, a avut o intuiție de un realism tulburător. Nichita Stănescu ne invită într-un altfel de univers, într-o dimensiune paralelă. E posibil ca Pământul să fie rotund. Foarte puțini l-au înconjurat, în general când spunem că Pământul e rotund ne bazăm pe o aprobativitate, spunem ce-am aflat de la ceilalți. Poetul nu trebuie să afle de la nimeni, trebuie să verifice singur totul. Pământul nu este rotund, este plat ca o scândură iar dacă e nevoie de un alt început, Nichita Stănescu poate inventa pentru acest univers imposibil pentru oamenii de știință de azi, dar în același raport de realitate în mintea unui poet care este convins că-l vede plat, necuvintele. Dacă la începutul lumii cunoscute a fost cuvântul, la începutul lumii necunoscute a fost necuvântul și poate între început și cuvânt există un termen comun care sprijină metafora originii lumii, un altfel de comunicare, un altfel de iubire. Iubirea antică dintre om și copac revine ca temă într-o poezie fascinant de curajoasă. Ca să comunici cu un copac este foarte simplu, trebuie să-ți faci mâna ramură și în același timp ramura copacului trebuie să devină braț de om. Pentru această comunicare intimă care este o metaforă a îmbrățișării trebuie ca frunzele copacului să devină degete, iar degetele omului să devină frunze. Omul trebuie să înfrunzească, copacul trebuie să pășească în umanitate. Eminescu a avut epigonii lui, dar Nichita Stănescu a avut și mai mulți, din păcate majoritatea poetilor de azi sunt niște Nichita Stănescu mai mici, unii mai mici, alții foarte foarte micuți, microscopici, iar poezia a sărit gardul spitalului de psihiatrie, este un delir. Una dintre metaforele care exprimă exact convingerea mea că filozofia nu are monopolul gândirii este "Drumul" de Marin Sorescu. Am fost fascinat de această poezie simplă, dar decisivă ca o lovitură de sabie dintr-o scrimă metafizică. De multe ori făceam o gimnastică imaginându-mi că merg pe calea ferată, drumul cel mai drept cu puțință. Gânditor și cu mâinile la spate merg pe calea ferată, drumul cel mai drept cu puțință. Din spatele meu vine un tren care nu mă va ajunge niciodată. Îmi este martor Zenon care a demonstrat că niciodată săgeata nu pleacă din arc pentru că, dacă ar pleca din arc până la țintă ar trebui să străbată jumătatea distanței până acolo, dar ca să străbată jumătatea distanței, ar trebui să străbată jumătatea jumătății distanței și tot așa până când ar trebui să străbată o infinitate de jumătăți. Așadar trenul care vine din spatele meu nu mă va ajunge niciodată pentru că ar trebui să străbată o infinitate de jumătăți și infinitul este de partea mea. Absolutul este de partea scriitorului care întotdeauna, dar întotdeauna va avea un avantaj față de lucrurile care nu gândesc. Metafora este o poartă a absolutului. Dacă metafora nu se deschide spre absolut, nu este metaforă. Când se discută despre profunzimea unui scriitor, este forțarea unei uși deschise. Un scriitor care nu are avantajul metafizicii nu este scriitor, este un oarecare care scrie.

Mi-aduc aminte de o metaforă a minimalismului prozei americane, deosebit de puternică, vie în memoria

mea, o metaforă pe care aș putea-o numi metafora peștilor banană. Are Salinger o nuvelă minimalistă "O zi bună pentru peștii banană". Metafora peștilor banană este metafora unui sindrom, al soldaților întorși din Vietnam, în aparență supraviețuitori ai războiului, ei sunt deja morți. Dintr-un război, nu te poți întoarce decât mort. Această nuvelă ciudată vine spre percepția mea asemenea unei camere care filmează la nivelul genunchilor, astfel încât deși auzim vocea unui personaj, nu vedem decât picioarele lui sau măcar o parte din ele, conflictul înălțându-se la nivelul textului. Textul devine deosebit de puternic. Cu un minim de mijloace artistice se comunică imens. Nu e nevoie să știm cum arată personajele, ce înfățișare au, care este istoria lor, totul se consumă aici și acum, brusc și decisiv ca un foc de armă. În "O zi bună pentru peștii banană" avem două voci - vocea unui tânăr și vocea unei fetițe care discută pe marginea unei piscine. Dacă ar fi redus la nivelul unei scene de film, pur și simplu doar atât se vede, un colț de piscină și se aud două voci. -Trebuie să ai grijă când ești în apă, mai ales în piscine, pentru că sunt mulți pești-banană, spune aproximativ una din voci. -Pești-banană?! n-am mai auzit de așa ceva. -Peștii-banană se numesc așa pentru că mănâncă foarte multe banane, sunt foarte lacomi. Pescarii le lasă pe fundul mării niște cuști pline cu banane. Peștii-banană intră în cuști, mici și flămânzi. Mănâncă mult, multe banane, mult tare, se umflă și nu mai pot ieși din cuști de grași ce sunt. La un moment dat se aude o voce de mamă îngrijorată care-și cheamă fetița de lângă piscină. Probabil mama observă ca fetița discută cu un străin pe marginea piscinei și asta i se pare suspect, dacă nu periculos. Fetița pleacă de lângă piscină, se duce spre mama ei. Tânărul despre care nu știm cum arată, despre care nu știm nimic, intră în holul hotelului, se îndreaptă spre lift și la un moment dat se împiedică de o treaptă și aflăm că este ciung de un picior. Merge datorită unei proteze, pentru că fost rănit în Vietnam. Ajuns lângă lift se ceartă cu niște femei care se uită la piciorul lui. Urcă singur cu liftul. Intră într-un apartament. În hol sunt câteva bagaje. Intră într-o cameră și o vede pe prietena lui dormind într-un fotoliu. Pe canapea sunt niște valize din piele de bivol. Intră într-o altă cameră, pe un pat se află o valiză din piele de bivol deschisă. Dă la o parte niște rufe, scoate un pistol și-și trage un glonte în cap. Minimalism american, n-avem nicio explicație pentru tot ce s-a întâmplat. Toate explicațiile se consumă în interiorul cititorului, autorul nu explică nimic, a pus mecanismul epic pe masă, l-a învățat de câteva ori din cheiță, i-a dat puțină energie și a dispărut, lăsându-și mecanismul să-și facă spectacolul său și să explodeze ca o bombă plasată de un terorist care nu atacă o ambasadă, ci o conștiință.

Nuvela asta îmi amintește de o altă nuvelă minimalistă a lui David Morrel, "First blood". Un soldat întors din Vietnam își caută prietenul său, David Barry, ultimul supraviețuitor dintr-un pluton comando Beretele Verzi. Singurul moment în care zâmbește personajul principal este momentul în care

(continuare în pag. 8)

ajunge într-o vale și vede copiii jucându-se în jurul casei lui David Barry. Este singurul moment alb din tragedia acestui soldat care nu mai are nimic în lumea în care s-a întors și care de fapt, este mort ca și prietenul lui din "O zi bună pentru peștii-banană". Încă de la începutul nuvelei află că prietenul său supraviețuitor al ambuscadelor din Vietnam, a murit de cancer acasă. Îi lasă fotografia plutonului soției lui Barry și pleacă pe jos fără nicio direcție. Intră într-un orașel de munte cu un nume amar Hope care înseamnă Speranță. Un șerif iese din sediul poliției, se bate pe burtă și gârâie mulțumit. Salută pe toată lumea, cunoaște pe toată lumea din acest orașel plictisitor. Îl vede pe Rambo pe stradă și-l ia în mașina să se asigure că pleacă din oraș și merge în direcția în care trebuie. Dar Rambo vrea doar să mănânce ceva în acest orașel. -Este cineva care-mi interzice să mănânc ceva în acest oraș? -Da, Legea, îi răspunde șeriful, adică eu. Noi nu vrem oameni ca tine în acest oraș care este, pot să recunosc asta, plictisitor. Poate de aceea ne place așa cum e, oricum eu sunt plătit să-l păstrez așa." "Plictisitor?! spune Rambo plecând privirea în pământ. Șeriful îl lasă pe Rambo la piciorul unui pod. În față se înalță munții întunecați din Hope, dar Rambo se întoarce. Șeriful oprește nervos mașina. Cum de îndrăznește un vagabond să-i încalce ordinele, când el însuși este chiar Legea? Se întoarce și el spre Rambo. Îi cere un act de identitate, apucându-l de mână. Rambo își smulge mâna și șeriful îl arestează, amenințându-l cu revolverul. Găsește asupra lui un cuțit de luptă și deja Rambo este suspect, este pierdut. Este dus la secția de poliție, doar pentru că voia să mănânce ceva în acel oraș în care șeful poliției se identifică cu Legea. El era chiar Legea. Spune asta de mai multe ori în nuvela lui Morrel care a devenit un excelent scenariu de film. După ce este umilit în secția de poliție, bătut, spălat cu furtunul de pompieri, Rambo evadează de acolo, reacționând exact cum reacționa în Vietnam în fața primejdiei. Este urmărit în munți, dar prinde aproape tot efectivul poliției din Hope în ambuscade repetate, scoțându-și adversarii, unul câte unul, din luptă. În timpul urmăririi un polițist cade dintr-un elicopter și deja Rambo pune în mișcare mecanismul perfect al justiției americane din anii '70, care, ca în tragedia greacă succesorală trebuie să pună mâna pe infractori. Deși munții sunt împânziți de civili de la Garda Națională, Rambo reușește să scape. Pune mâna pe un camion plin cu mitraliere. Trece de un baraj de poliție. Devastează orașul care numai plictisitor nu este acum. Mitraliază sediul poliției cu o mitralieră grea de companie pe care de obicei o mânuiesc doi oameni. Îl rănește pe șerif dar îl lasă în viață și dacă nu ar fi fost colonelul care l-a instruit și condus în Vietnam probabil nu s-ar fi predat și ar fi murit sau dacă nu ar fi murit, eroul ar fi declanșat un măcel biblic. Filmul "First blood" a fost vizionat de generații și generații de spectatori, a inspirat scenarii, muzica, moda. A avut replici ironice, sarcastice. A fost criticat dur. Silvester Stallone a primit premiul Zmeura de aur pentru cea mai proastă voce și interpretare masculină, de fapt pentru cel mai prost actor al anului, dar filmul a continuat să inspire mii de oameni și încă este vizionat cu interes. Fiind minimalist, personajul principal are un minim de vocabular și sintaxă. Atitudinea și epica în sine sunt cele care vorbesc. Sunt niște situații limită care scot în evidență orgoliul nemăsurat al personajelor. Unul este șeriful Wil Tesle care conduce poliția orașului și se identifică cu

Legea, fiind de fapt o metaforă a ei sau o caricatură. Când îl aduce pe John Rambo în secție „îi spune lui Arthur să-l ia în primire pentru vagabondaj, opunere la arestare, posesie de arme albe și ce mai poate să scrie, cu alte cuvinte poate să-l aresteze pentru orice, fiindcă așa vrea, pentru că el este Legea. Nici când e avertizat de colonelul Truman că Rambo este o mașina de ucis, un expert în lupta de gherilă, polițistul nu renunță și vrea să-l prinda pe Rambo cu orice preț, să-l vadă mort, să-lucidă cu mâna lui. La un moment dat cheamă înapoi elicopterul și i se răspunde că elicopterul nu va veni, pentru că nici nu poate zbura din pricina vremii. Dar șerifului nu-i pasă de vreme el vrea elicopterul înapoi în urmărirea lui Rambo. Rambo are un orgoliu de personaj tragic, dar de altă natură, cu o nuanță democratică, își apără dreptul de om liber, dreptul de a merge pe unde vrea și de a mânca unde vrea. Cu o memorie de războinic în spatele liniilor inamice care izbucnește pe neașteptate tulburând planul realității el intră în război și consideră că polițiștii care nu l-au lasat să mănânce în oraș, care l-au arestat pe nedrept, care l-au bătut și l-au umilit au vărsat primul sânge, first blood și au declanșat războiul. Este foarte interesantă tehnica suspansului, fiecare detaliu construind cu grijă eșafodajul suspansului. În momentul în care Rambo este amenințat de șerif care duce mâna la revolver, Rambo cu un chip grav și ușor dezamăgit îi privește revolverul. Un expert în război care a tras cu toate armele de asalt privește revolverul unui funcționar dintr-un orașel de munte numit Hope, în care orice străin care merge pe stradă este suspect. În momentul în care Rambo este adus la secție, un polițist îi ia cuțitul și-l încearcă pe o foaie de hârtie, cuțitul o taie cu o finețe de lamă de ras, de brici fiind ultraascuțit. La un moment dat același polițist bagă o foaie de hârtie într-o mașină de scris și-i cere lui Rambo să-și spună numele. Rambo privind o fereastră cu gratii își amintește cum îl torturau vietnamezii care-i cereau același lucru, să-și spună numele. Rambo nu răspunde, are memoria în război. Polițistul se lasă pe spate în scaunul confortabil și-i spune: "Se vede treaba că îți cauți probleme singur, ai venit în locul potrivit, amice." Toți polițiștii americani din anii 70, aproape toți, la primul act de nesupunere, văd infractori care caută probleme. Se comportă ca niște mașinuțe care văd peste tot probleme, nimic altceva decât probleme și n-au niciun dram de curiozitate pentru a-l înțelege pe celălalt. Toate detaliile vorbesc în locul personajelor astfel încât, lui Rambo nu i se poate reproșa că vorbește prea puțin. El vorbește la începutul nuvelei și la sfârșitul ei. Colonelul Truman îi cere, îl roagă în secția de poliție devastată de gloanțe să se predea și să-și înceteze misiunea, pentru că războiul s-a sfârșit. "Nu s-a sfârșit nimic, îi spune Rambo. Ei au început First Blood. Când am venit în America din război, când m-am întors acasă erau o gramadă de negri la aeroport care strigau că sunt un ucigaș de copii. Cine sunt ei să mă insulte așa? Au fost ei acolo să

vadă cum am luptat? Acolo aveam echipamente de sute de mii de dolari și aici nu mi se dă nici măcar o slujbă de paznic într-o parcare." Când izhucnește în plâns, amintindu-și cum prietenul său a sărit în aer pulverizat de o mină antipersonal colonelul se apropie de el și Rambo îl ia în brațe cerșindu-i prin atitudinea corpului o îmbrățișare. Iar colonelul îl îmbrățișează neîndemânat, el însuși neștiind să fie un părinte, neștiind să dea nici să primească o îmbrățișare, nici să dea nici să primească sentimentul unei familii. Este o frescă a societății americane după războiul din Vietnam de o acuratețe uimitoare, o societate de mașinuțe și orfani, de supraviețuitori ai unui război inutil.

O altă nuvelă minimalistă care finisează această acuratețe a societății americane este "Fotografatul" din volumul de nuvele "Ce vorbim când vorbim despre iubire" de Raymond Carver. Nuvela începe tipic minimalist cu o simplă bătaie în ușa. La ușă este un fotograf cu un aparat vechi, de la începutul artei fotografice, agățat de gât cu o curea. Este într-un scaun cu roțile și are o singură mână sau n-are mâini deloc. În orice caz este un infirm și pare mai degrabă un cerșetor.

Vrea să ne facă o fotografie cu 20 de dolari, un preț care ni se pare exagerat. Personajul principal este gata să-i închidă ușa-n nas. El nu vrea nicio fotografie, mai ales una așa scumpă. "Pentru ce să am nevoie de o fotografie cu propria mea casă? Știu cum arată casa mea?"

-Știți, îi răspunde fotografatul, eu sunt un artist. Fotografiile mele sunt niște opere de artă. Ia uități-vă la asta. Abia acum am făcut-o. Erați la bucătărie.

Personajul principal privește fotografia care are într-adevăr un aspect ciudat, un aspect de grafică în creion. El se uită la el însuși prin fereastra de la bucătărie. Stă aplecat peste masă gânditor. Deodată personajul nostru se urcă pe casă și mai vrea o fotografie, apoi se deplasează în alt unghi și mai vrea o fotografie. Se lasă seara și el tot mai vrea fotografii. Într-o societate modernă, mecanică e nevoie de câte o fotografie mai ciudată, artistică să ne dăm seama cum arătam în realitate, să aflăm ce-a mai rămas viu în noi.

(va urma)

Ana Maria BALOSIN

Dragei mele profesoare

În umbra fiecărui elev conștiincios stă chipul unui dascăl, care-l motivează, îl sprijină în momentele de cumpănă, devenindu-i atât prieten, cât și model.

Eu, una, mă consider o elevă norocoasă, deoarece am întâlnit dascăli atât de dedicați și dornici să-și împartă cunoștințele; aceștia m-au făcut să le iubesc materia și să pășesc cu drag și dorință în lumea lor educațională. Cred că plăcerea cu care predau m-a îndemnat să am un interes aparte pentru materiile prezentate de dânsii. M-au ajutat să deschid noi orizonturi pe care le-aș putea explora, pe care nici nu le văzusem până acum și cel mai important, mi-au oferit înțelepciunea lor și au știut să mă învețe cum să o transform într-o cheie, cheia cu care voi deschide ușile propriilor vise.

Un loc aparte în sufletul meu, printre cele mai dragi persoane, îl ocupă o femeie minunată, cu o meserie la fel de frumoasă ca sufletul ei. E un fel de super eroină a timpului; ceea ce o face specială este că ea calcă zilnic cărările trecutului: labirinturile anilor, pământuri războite, evenimente marcante care au ca protagoniști oameni importanți ai lumii. Ceea ce e bizar, e că nu are o mașină a timpului și nici nu e o ființă magică, ea e o profesoară, o profesoară specială, cu o arzătoare dragoste pentru istorie.

Chipul ei sincer inspiră bunătate, atât de multă bunătate, iar ochii ei verzi-aurii au în ei câtă lumină vărsa soarele de prânz în april, cât verde se îmbină primăvara în crâng, iar verdele lor dăinuie prelungind dulcea lumină a primăverii pe orișice anotimp. E frumoasă, are acea frumusețe interioară, care însă se zugrăvește peste întreaga făptură a sa. Profesoara mea preferată nu este doar o femeie senină, ci și un dascăl de excepție. Aproape patru ani am încercat să o studiez, deoarece nu știam de unde izvorăște atât de multă plăcere de a comunica cu elevii, de a-i ajuta și de a-i motiva să își dorească mai mult de la ei înșiși... și încă continui să o studiez. Are o calitate aparte, pe lângă că este un dascăl foarte pregătit și dedicat, draga mea profesoară știe să dăruiască informațiile. Este o persoană pozitivă și are darul de a-i face pe elevi să îndrăgească istoria.

Când am făcut cunoștință cu istoria, eram doar un bobocel al gimnaziului, eram nesigură, speriată de toate datele istorice, ba chiar și de profundele informații ale „științei timpului trecut”; însă o inimă caldă m-a făcut să înțeleg această materie complexă, să călătoresc cu drag printre paginile timpului, să-mi doresc să știu mai mult pentru a-i răsplăti munca și am început să îi iubesc materia.

Închin, cu melancolie, aceste rânduri celei care a fost și este pentru mine mai mult decât un dascăl, pe care-l apreciez și stimez, MODELULUI MEU și vreau să-i mulțumesc pentru tot sprijinul acordat, dar în mod special pentru minunatele ore, în cadrul cărora mi-am descoperit marea pasiune, istoria.

Maria COGĂLNICEANU

**„Note de lector” de Dumitru Anghel
O carte necesară**

Despre personalitatea d^{lui} Dumitru Anghel au scris printre alții și Dumitru Barău care-i cunoaște bine preocupările de ziarist, cronicar muzical, eseist și scriitor.

Într-o „Pledoarie pentru recenzia de carte” la noul său volum intitulat „**Note de lector**”¹ autorul se explică iar concepția sa estetică este formulată repetitiv astfel: „Nu mă erijez în critic literar intolerant și demolator...”, „Intenția mea este să readuc în atenția revistelor și a criticii literare recenzia de carte, cu analiza, la obiect, cu citate pe măsură...”, „Intenția mea nu este să desființez o carte...”.

Ținta sa nu este cititorul specializat, ci mai cu seamă cel obișnuit, cu o cultură medie, și debutanții „nebăgați în seamă”, făcând astfel critică de întâmpinare.

Cărțile recenzate sunt orânduite logico-didactic pe capitole care merg de la critica și istoria literară la proză, teatru și poezie. De la Nicolae Manolescu se ajunge la poezia unui copil minune, Cristina Vasiliu, stimulată de Ana Blandiana și Romulus Rusan. Pare că e ceva atipic în scrisul îngeresc al copilului de zece ani, trăind ceea ce nu putea trăi la vârsta aceasta fragedă, dincolo de toate vârstele, „*Parcă prea multe dileme existențiale pentru tânăra, foarte tânăra poetesă.*”¹

Voluminoasa și selectiva scriere critică „**Viață și cărți**” de N. Manolescu este secundată de „**Romanul de analiză la L.Rebreanu**” aparținând lui Zamfir Ilie, elogiat pe merit pentru „*rafinamentul analitic*”, „*tăietura eleganta a frazei*” și expresivitatea spontană. Apoi, pe același raft dar „*difficil*” de analizat, este cartea „**Despre cum nu am ratat o literatură grozavă**” de Angela Baciuc, destinată unui număr de patruzeci și trei de autori, exilați sau dispăruți, literaturii române din străinătate (cu precădere celor din Israel) și celor din Sud-Est care au marcat teritoriul fabulos și înțesat de mister; carte urmată de paisprezece interviuri și de promisiunea de a fi continuată.

Gheorghe Bacalbașa este autorul unor cărți-document despre închisorile comuniste, domiciliile obligatorii, crime și tortionari, experimente diabolice. Scrierile sale au caracter memorialistic, el fiind un supraviețuitor și mărturisitor. Romanul „**Instituția**” este considerat de Dumitru Anghel „*roman-manifest*” înfățișând istoria recentă a României ca și alt roman-document „**Călău și vic-timă**” scris de Alexandru Mihalcea în care apar, *nomina odiosa*, tortionarii din sec. XXI într-o lungă listă a rușinii și bestialității. Romanul „**Miercurea strâmbă**” completează oribilele tablouri, fiind conceput de Nicolae I.Nicolae ca roman social, social-politic, antiproletcultist axat „*pe tema politicii de reprimare și anihilare a elitei intelectualității românești*”¹.

Eșantioanele, de variate dimensiuni, pe care le extragem din „**Note de lector**” vor să indice calitățile autorului, ignorând unele repetiții monotone de lexic, expresii literare și de frazeologie. Avem convingerea că la o nouă ediție, scriitorul va fi mult mai exigent cu propriul stil, eliminând surplusul.

În seria prozatorilor menționați îi găsim și pe condeierii brăileni, autori de proze scurte despre locuri

Boem@ (101) 7/2017

brăilene, scriitori minori, jurnaliști, epigramiști și autori consacrați. Cunoscând exigentele conceptului estetic, analistul Dumitru Anghel așază propria grilă peste un număr de cincizeci de opere literare, diferite valoric.

În funcție de talent, stil și ineditul substanței literare derivă seriozitatea și profunzimea interpretărilor sale eseistice. De aici vin și concentrările sau extensiile, ușor vizibile prin paginație, referitoare la anumiți scriitori (consacrați, cunoscuți pe o arie culturală majoră) indiferent de zona geografică din care provin. Volumul „**Note de lector**” cuprinde aspecte din viața culturală și artistică de pe întreg rotundul țării, fără a exclude diaspora și Republica Moldova (Din Chișinău se aude vocea poetului Traian Vasilcău „*impvizibil, nonconformist și asumându-și riscul excomunicării*” ca și cea a Victoriei Fonari din volumul „**La marginea Absolutului**”).

Spațiul cel mai întins îl ocupă eterica poezie cu evantaiul ei multicolor având exponenți în toate provinciile românești. Într-adevăr, ne aflăm în fața unor „**Tablouri din expoziție**” pe muzică de Modest Mussorgski, dar nu putem omite celelalte ecouri din muzica nemuritoare a lumii. Involuntar, asociem aforismul *Ut pictura poesis* cu *Ut musica poesis*.

Genul dramatic fiind mai sărac, este ilustrat doar prin trilogia alcătuită de Ion Bălan. Volumul său de „**Teatru**” cu subtitlul „**Din bogăția spirituală a Brăilei și a marelui Bărăgan**” are ca eroi pe „*Marele vagabond*” Panait Istrati și odiseea vieții sale, pe Fănuș Neagu supranumit „*Prințul Metaforei*” și pe Hariclea Hartulary Darclée „*Privighetoarea Carpaților*”. Fiecare piesă are un excelent fond documen-

(continuare în pag. 37)

Daria Nicola NIȚĂ

Locuiește în poveste

Pe când eram mai mică, pe atunci începe povestea, eram fascinată de zâne. Nu le văzusem niciodată, dar în mintea mea erau cele mai gingașe și mai curate ființe. Îmi doream să trăiesc cu ele...într-o poveste și să am parte de o magică poveste. Îmi petreceam în grădină marea parte din după-amiază, căutând și investigând după praf magic sau ușițe secrete. Nu găseam mai nimic, iar dacă vedeam în iarbă vreun obiect, ori ceasuri vechi pierdute de bunicul, ori vreun pantof lustruit și uitat, toate deveneau pentru mine magice, pline de farmec și mister. Dar cu cât am crescut, am început să renunț la astfel de nimicuri (cum ar spune unii), deși în adâncul gândurilor mele, încă mai am poftă de astfel de copilării.

Într-o zi, pe când stăteam pe verandă, pierzându-mă pe la fundul paharului de suc, o amintire a vremurilor trecute, pe când mă jucam toată ziua, mi-a străpuns mintea, lăsând parcă o cicatrice în urma ei. „De ce nu mi s-a întâmplat nimic magic niciodată?” întrebarea răsună prin urechile mele de două ori, apoi se opri. „Tuturor li se întâmplă lucruri spectaculoase, iar eu stau și mă uit la copacul bătrân din fața mea și mă aștept ca în următoarele patru secunde cel mult, să se ivească, de sub crengile aplecate, o făptură venită de pe alt tărâm”. Aștept...4...3...2...1. Nimic! Intrigată, ca și cum m-aș fi așteptat să iasă o zână din copac, am pus zgomotos paharul cu suc de portocale pe masă și am intrat ca o vijelie în casă, trântind ușa în urma mea.

După asta, zile în șir am numărat descrescător, sperând ca, la finalul numărării să se aprindă artificii de magie și în lumea mea, nu doar în povești. Înainte de a mă culca, am privit nepăsător geamul cocoțat pe birou, chiar între câteva cărți. 4...3...2...1. Nimic. În continuare dezamăgită, sting veioza mea verzuie și îmi trag pătura peste bărbie. Am adormit.

Sunt entuziasmată ca înainte de începerea filmului la cinema, căci creierul discută cu subconștientul despre ce vis va rula în această noapte. De obicei, rulează vise amuzante cu pisici, sau, când sângele mai atinge firele de curent, se mai strecoară câte un coșmar despre tot felul de lucruri pe care nu o să le pomenesc. Dar în seara asta, presimt ceva memorabil.

„Toate tulburările cerebrale să se oprească!” se aude dintr-o parte a întinericului. „Visul va începe imediat! Genul visului, aventură. ”În colțul ceții apare o avertizare. „Pentru cei ce nu sunt de acord cu filmul propus de conducere, vă rugăm treziți-vă și reveniți. ”Mă așez mai comod în pat, trăgându-mi pătura peste cap. Negrul se risipește lăsând în urma sa un cadran mare și albicios. Îmi iau punga de pop-corn luată mai devreme și încep să ronțai nerăbdătoare.

O voce caldă își face apariția și șoptește, „Acesta este un altfel de vis, te rog, folosește ecranul în avantajul tău!” Mă ridic din așternutul comod și mă apropiu de ecran. Surprinsă că nu am observat mai devreme, privirea îmi cade asupra unei clante mici de alamă în colțul ecranului. Mic și discret, mânerul unei uși nevăzute se afla chiar în fața mea, având un însemn ciudat, pe care nu îl înțeleg. Apăs clanța și, printr-o adiere de sclipici, ușa se deschide. Fără să mă uit, pășesc pe ea și, neavând timp să reacționez, mă găsesc plutind prin aer, în gol, apropiindu-

mă din ce în ce mai tare de pământ. Închid ochii neputincioasă și îmi țin respirația.

În acele momente de spaimă, îmi doream atât de tare să mă trezesc, să văd că nu era decât un vis...dar nu puteam... senzația era așa intensă încât nu mai simțeam decât adrenalina cum îmi pulsa prin tot corpul. Apoi... m-am oprit. Am așteptat cu ochii închiși câteva minute, așa, agățată de aer, cu inima ajungându-mi până la mijlocul gâtului. Discret, de parcă nu ar fi trebuit să o fac, am deschis ochii. Dacă îmi întindeam piciorul, între vârful pantofului meu lăcuit și vârful firelor de iarbă ar fi existat nu mai mult de cinci sau șase centimetri. Și totuși...de ce eram încă în aer? Brusc, o adiere mi-a deranjat firele nepieptănate ale părului. Când îmi întorc capul, două aripi lungi, conturate de un albastru închis, presărate cu câteva steluțe, se află în spatele meu. Reușesc cu ușurință să ajung pe iarbă. Mă așez printre câteva flori și îmi admir noua ținută. Aripile mele lasă o pudră de argint în urma lor. Este de necrezut! Sunt atât de bucuroasă încât, cu toată priceperea pe care o dobândesc, îmi iau elan și parcă sar de pe pământ ca de pe o trambulină. Ajung sus, sus, și cu greu îmi vine să cred că nu urmează să cad. Fac o buclă în aer și privesc pământul. Eram la tivul unei păduri uriașe, verde ca fundul unui ocean. Niște voci ascuțite îmi perturbă zborul lin. Ce se aude? Străbat cam trei kilometri cu privirea până când dau de un dom strălucitor de sticlă care are la poalele lui vitralii încântătoare, ce reprezintă flori, păsări, zâne și alte desene încurcate. Ce aventură! Măcar în vise să am parte de puțină magie. Respir adânc și mă îndrept spre dom, lăsând numai sclipici în urma mea.

Când mă apropiu de clădire, cobor încet printre copaci. De la rădăcinile unui arbore de Quinoa, privesc prin domul de sticlă. Acolo se află câteva zâne care citesc și chicotesc împreună. Fără vreun strop de teamă curgându-mi prin vene, ciocănesc ușor la ușa de sticlă, ca să nu o sparg. Ușa se deschide larg, la semnalul căreia câțiva clopoței se aud. Deși exista numai o cameră în toată clădirea, ea era uluitor de mare și luminoasă. Cu ajutorul soarelui, culorile candidoase ce împodobeau vitraliul pătau subtil o parte din covorul tuns scurt, aflat chiar în mijlocul camerei. Fiind ocupată să admir ansamblul frumosului prelingându-se de-a lungul ferestrelor, nu am observat cum patru personaje mă înghionteau cu privirea. Nu păreau deloc surprinse să fiu acolo, din ochii lor se putea citi că mă așteptau. O zână slăbuță, cu părul ciufulit, îmbrăcată într-o rochiță de vară, s-a ridicat de pe covor și mi-a spus.

-Văd că îți place aici! Bine ai venit! Eu sunt Rose! El este Martin, ea e Jinx, fratele meu, acolo, este Jack.

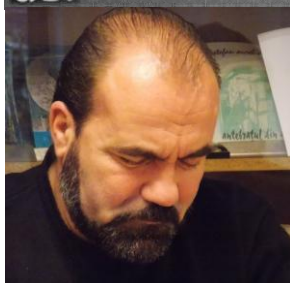
Mă prezint timid și, la îndemnul lui Rose, mă așez pe covor.

-Vrei să citești ceva? Eu citesc despre Merlin și amicii săi, îmi șoptise Jinx.

-Cred că aș vrea să citesc ceva...mai simplu.

-Stai...am eu ceva pe gustul tău! răspunde Martin entuziasmat. Îi dă câteva informații lui Rose, după care ea dă la o parte covorul și, deschizând o trapă ascunsă, dezvăluie, acoperită de praf, o carte veche

(continuare în pag. 14)

Ioan Romeo ROȘIIANU

Aurelian Titu Dumitrescu – narațiunea și închinarea însinguratului

(Aurelian Titu Dumitrescu – „Cartea singurătății”,
Editura Semne, București, 2015)

Hârșit în ale cuvântului, cel care a atins cerul literaturii alături de marele Nichita Stănescu ne trimite mai întâi pe piste false cu titlul plachetei „Cartea singurătății”, o carte prezumtiv a deplângerii de sine, a refugiului în liniște într-o lume improprie visului și poeziei, în care sufletul nu mai este monedă de schimb.

Artizan al cuvântului, Aurelian Titu Dumitrescu jonglează ușor cu sensuri și simboluri, se apropie și se depărtează cu ușurință de cititor, își asumă rolul partizanului și al luptei de gherilă cu slova și versul.

Volumașul adună numai trei poeme, toate aduse ofrandă prietenilor, fapt ce contrastează flagrant cu sugestia din titlu.

Trei poeme, „Genetic, intelectual”, „Doina solidarității melodice” și „Noapte de iunie”, doar trei poeme pentru o construcție poetică importantă, la limita antagonismelor dacă vreți.

Primul le este închinat lui Florin Safer și Costel Stancu, al doilea Teodorei lui Safer, al treilea lui Florin Safer singur.

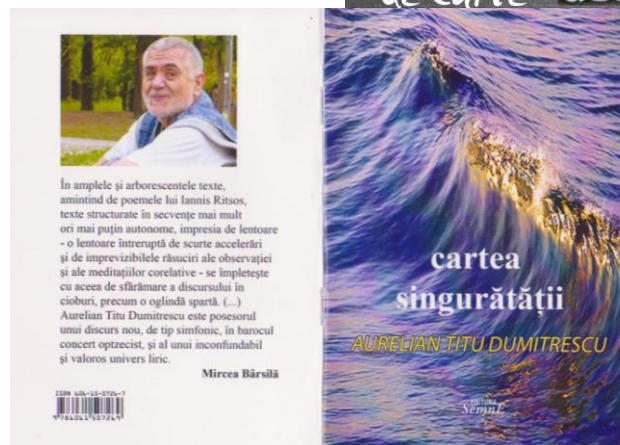
Frumoasă prietenie, frumoasă susținere sufletească!

Primele două i-au fost dictate lui Andrei Zaharia și au fost publicate mai întâi în revista „Pentru Patrie”, în numerele din august și septembrie 2014, în timp ce ultimul, care este și cel mai lung, i-a fost dictat lui Florin Safer și publicat în „OltArt”, numărul de la sfârșitul lui 2015.

Interesantă naștere a acestui volum, interesantă modalitatea lui de redactare, fapt ce vorbește singur de maturitatea artistică deplină pe care a atins-o Titu, de parcă ar vrea să ne spună că această carte a vrut să se nască cu orice preț.

O carte cult al prieteniei nu numai din dedicațiile făcute, dar și din conclucrarea cu mulți întru realizarea ei. Primul poem vizează (co)memorarea poetului reșițean Ion Chichere, pe care tot prin intermediul lui Aurelian Titu Dumitrescu.

Un poem cald, cât o plângere șoptită, nimic în consonanță cu titlul, poate numai ca rezultat și efect al pierderii prietenului, poem ce capătă forță tocmai datorită caracterului confesiv: „Aș șterge tabla/după moarte.../ Nu este un semn/de mare demnitate/ a mortului! // A răscumpăra/ tabla scrisă/ este o voluptate impardonabilă// Ion Chichere/ ține scrumul demnității/ după sprânceană/ și semnul morții/ după Luceafărul/ care trăiește oricând” zice el sentențios, împingându-și scriitura până la limita

incantațiilor, a invocațiilor regăsite prin incunabile, prin cărțile de rugăciuni și acatiste, în care dincolo de hiperbole dese și dense întâlnești adevărate (pro)slăviri ale zeului sau sfântului.

„Vino, Ion Chichere,/ Strănută, să ne simțim omenești/ în stăruința de chip/ a mirării tale!”, sau: „Ion Chichere,/ suflecată apăsare/ a morții/ asemenea gândirii/ de sine/ a îngerului alb,/ pe care nu l-a mai aflat/ fluorul!”, sau: „Ion Chichere,/ zarvă de zgură,/ moarte de fiere,/ aplecare de sulf/ a trăinicie!”, sau: „Ion Chechere,/ tu ești amintirea mea/ după icoană/ despre tracțiunea sângelui,/ pe care nu l-am părăsit/ în sens!”

Cu tot respectul de rigoare cred că „tema poetică” este forțată.

Îl știu bine pe Titu, l-am cunoscut bine pe răposatul Chichere.

Dar de aici și până la idolatrizare mai e cale multă!

În acest sens sunt cât se poate de elocvente următoarele versuri: „Ion Chichere,/ perfecțiunea îmi dă complexe,/ te concep incomplet/ pe tine,/ ungera cu superlativ/ a lunii!”.

Al doilea poem al cărții, „Doina solidarității melodice” este singurul apropiat de ceea ce știam noi despre scriitura lui Aurelian Titu Dumitrescu, el dovedind acum exercițiu într-un stil nou, discursiv, mai maleabil, mai flexibil, care-i îngăduie artificii stilistice surprinzătoare.

Această segmentare a cărții în poeme ce se vor secțiuni de sine stătătoare, autonome cumva tematic și stilistic este o abordare nouă pentru un poet discursiv și cu un vers amprentat de filosofie existențială, de căutarea și explorarea limitelor lumii, context în care se nasc ca din senin imagini captivante: „Intonez solubil... Se rupe tonul.../ reiau.../ te suport ca pe un abur/ unde ești tu.../ Nu se îngată mirarea/peste care îngerii se adoră/ într-o contemplare răsturnată.../ a fătat o pisică”, sau: „Ajută-mă să fiu/până când îngerul/ nu mai suportă îngerii,/ să fiu până când/ geniul se cuprinde/ de somnolența încastrată/ a divinității!”, sau: „Lasă-mă să suport/ teama de suflet/ a neînceputei mele minți...”

Sunt versuri marcate de-o anumită agonie existențială, de-o căutată liniște personală într-o lume agitată.

Sunt treceri bruște de la închinare la revoltă, de la certitudine la disperare.

Și toate astea ca să ajungă la concluzia că doar în singurătate și în clipe de liniște deplină omul se descoperă pe sine, adevărata sa formă despre care n-a știut nimic: „nu mai pot răsări/ când umbrirea ceasului e udă/ de atâta gândire”.

Ultimul poem - ciclu, cel mai consistent de altfel - mai bine de două treimi din carte - îi este dedicat lui Florin Safer.

O adevărată căutare de sensuri și rost, un frumos delir poetic chiar, dar unul care-a fost scris/ dictat în mai multe etape.

Acest lucru nu este evident numai datorită întinderii poemului, ci datorită faptului că temele abordate sunt substanțial diferite, de la invocarea lui „Ciprian” - ca și a lui Ion Chichere în primul poem - la o adevărată plonjare în străfundurile propriei trăiri, de la aceeași litanie și de la aceleași invocații de prin incunabule până la versuri la limita fanatismului religios.

Apoi, parcă extenuat de această căutare de sensuri trece de la un discurs elaborat la fulgurații de gând, la versuri la limita aforismului, versuri amprentate de filosofie.

Una peste alta, un Aurelian Titu Dumitrescu nou, dar la fel de surprinzător, plin de prospețime și, în pofida temelor „serioase” abordate, de-o tinerețe demnă de toată invidia.

Ioan Romeo ROȘIANU

Ioan VasIU și explorarea necunoscutului la margine de viață

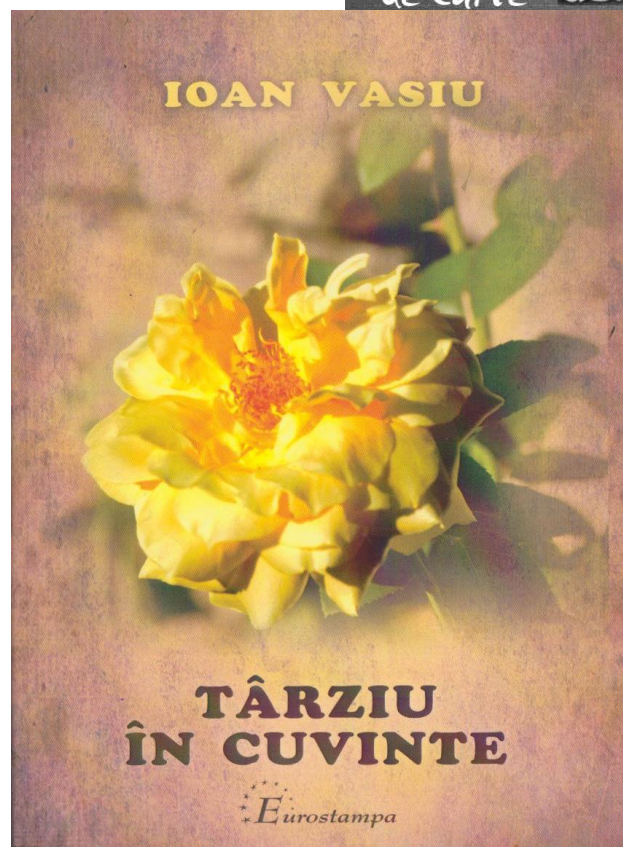
(Ioan VasIU - „Târziu în cuvinte”, Editura Eurostampa, Timișoara, 2016)

Dacă nu l-aș ști de-o viață pe poetul Ioan VasIU aș spune că volumul „Târziu în cuvinte” este unul al căutării, unul în care pentru beatitudinea publicării a grăbit cumva nașterea lui, punând laolaltă poeme de facturi și substanțe diferite.

Temele abordate sunt substanțial diferite, volumul părând cu atât mai mult neunitar tematic și stilistic, între coperti fiind adunate poeme în vers clasic, poeme în vers alb, fulgurații de gând la limita poemului haiku, împreună cu versuri aforism, măsură a înțelepției sale odată cu trecerea prin lume și viață.

Nici împărțirea în cele trei secțiuni – capitole nu-mi pare a susține această interesantă opțiune editorială, „Dulce și amar”, „Iubind în șoaptă” și „Târziu în cuvinte”, ele fiind aproape identic construite, mai puțin a doua, în care putem vorbi de un poem fluviu, un șirag de stampe delicat creionate, ceea ce devine deja o construcție de sine stătătoare, elaborată altfel.

Da, construcția poemelor cerea această împărțire pe trei secțiuni, însă consider că o secțiune ar fi trebuit să adune numai poemele cu rimă, alta pe cele în vers alb, cea de-a doua putând rămâne așa cum este, numai poemul fluviu fiind bine izolat și pus în valoare astfel.

Dacă ar fi să închidem ochii și să nu ținem cont de acest aspect – lucru pe care am să-l fac în acest comentariu! – poemele cu rimă ale lui Ioan VasIU au substanță, sunt mai mult decât melodioase, metaforele au forță și generează imagini ușor vizibile, fapt de altfel consemnat de Laurențiu Ulici încă din anul 1984, când spunea: „Poezii lirice, de un sentimentalism acut în trăire, discret în exprimare, scrise cu talent și ușurință versificatorie... Ioan VasIU, poet care se mișcă în voie pe mai multe lungimi de unde, dar care e mai la el acasă în aerul limpid și de elegiacă muzicalitate al tradiției transilvănene”.

Personal nu văd în Ioan VasIU un fotograf al realității, așa cum zicea Ulici, dar mite un păstrător al tradițiilor.

El scrie din străfunduri, actul inspirativ este unul cu adevărat eliberator, el doar jonglând ca un magician cu sensuri și valențe: „plouă calm pe munte și câmpie/ plânge cerul și suspină iar/ grea de roade toamna întârzie/ versul meu e dulce și amar// răvășit de o iubire oarbă/ în poeme vreau să te dezbrac/ gura mea-nsetată să își soarbă/ de pe buze, șoaptele de leac” (Dulce și amar), sau: „iubirea mea e vântul ce adie/ prin părul tău pe umeri revărsat/ înlăcrimând amurgul care știe/ să stea ca o umbrelă peste sat” (Iubirea mea), sau: „spre iarnă mă ascund în amintiri/ și inventariez frânturi de vis/ în timp ce tu iubito îți răsfire/ căldura peste ochiul meu deschis” (Spre iarnă).

Sunt versuri care vorbesc singure despre ușurința cu care rimează acest poet, sunt versuri care-i trădează îndelungul exercițiu liric, versuri care întăresc ce spunea despre el, în 2013, Ion Horea: „În poezia lui Ioan VasIU se petrec anotimpuri, o iubire

(continuare în pag. 14)

nestăpânită configurează un peisaj și un timp nețărnut, al părinților și al anotimpurilor târzii, bucuria vieții inundă pământuri în vestirea primăverii ori în zăpezile ce cad peste întrebări și melancolii”.

Da, acest lucru îi este la îndemână lui Ioan VasIU, dar tocmai că sunt ușor detectabile aceste jonglerii estetice nu ai cum să nu remarci stângăcii care afectează fonetic versul în momentul recitării, chiar dacă numărul de silabe este același.

Este păcatul căruia îi cade tribut ar uneori, senzația de rimă căutată cu orice preț amprentând și afectând imaginile: „dă năvală toamna pe câmpie/ amintirile se coc la focul mic/ vântul ca o domnișoară zglobie/ se-ascunde-n vale ca într-un ibric// n-am acum altă preocupare/ decât să inventariez niște tristeți/ și s-aștept să vină ziua-n care/ să sorb o lacrimă din ochii tăi șireți” (Inventariez tristeți), sau: „îmi place să mă joc cu sânii tăi/ ca unui prunc cu două mingi deodată / să te iubesc mereu cu năbădăi/ când mă provocă să lunec în păcat” (Îmi place 1).

Sunt versuri elocvente, unde accentul dur în mijloc de vers compensează un anumit număr de silabe, dar respirația astfel generată gătuie recitarea.

Din acest motiv ideea de construcție în grabă a acestui volum devine acută, de parcă anii care-i apasă umerii l-ar speria pe poet, de parcă ar fi premonitoriu însuși titlul acesta inspirat.

Este de-a dreptul remarcabil cum scrie Ioan VasIU despre iubire la o astfel de vârstă, iar textele lui amintesc de profunzimea celor scrise de monahii care-au dat sfaturi de cuplu.

Femeia este slăvită, i se prosternă la picioare și simțire, își aduce propriul suflet și propria trăire ca ofrandă, cântă și descântă orice gest sau atitudine, totul este hiperbolizat, particularizat, unicizat.

Nu aceeași forță și profunzime au poemele în vers alb, unde o anumită cădere în descriptivism este ușor detectabilă, astfel (re)confirmând cele spuse de Laurențiu Ulici în 1984.

Sunt versuri marcate chiar de o anumită puerilitate, la fel ca desenele, ca ilustrațiile lui Miron Simedrea, unele de-a dreptul copilăroase, care nu susțin conceptul volumului: „am intrat/ pe geam/ la tine/ în casă/ tu îmi spui/ hoț/ dar mie/ nu îmi/ pasă” (Flagrant delict), sau: „au înflorit/ magnolii/ sub geamul tău/ iubito/ și soarele/ îți bate/ cu raze lungi/ în geam/ne muștră/ dimineața/ că prea mult/ am bârfit-o/ când prin păduri/ de vise/ râdeam/ și ne iubeam” (Ne muștră dimineața), sau: „nisipuri mișcătoare/ sunt spulberate-ncet/ tăcerea ne-nevelește/ în taină grijulie/ vorbește iar în versuri/ un visător poet/ și-ți dăruiește-n noapte/ un ghem de poezie” (Anotimp de jar).

Este, într-o altă ordine de idei, încă o carte în biografia acestui poet din Orăștie.

Este o carte care, cu puțin mai multă aplecare ar fi putut fi altfel conturată și pusă în valoare, sub reflectoare.

Este o carte apărută-n cadrul Colecției Fragil, și chiar așa este!

cu inscripții ciudate. Toți sunt foarte entuziasmați, mai puțin eu, care nu înțeleg ce se petrece. Toată lumea își ia inelul de pe deget și îl potrivește în șanțul propriu. Numai un șanț rămâne gol. Se uită toți la mine, iar eu mă simt confuză...

-Dar eu nu am niciun inel...

Jinx se apropie de mine chicotind și îmi fixează degetul cu privirea.

-Cu toții avem unul.

Surprinsă că nu am observat mai devreme, îmi iau inelul și îl așez, apăsând ușor, în șanțul destinat mie. Cartea se deschide și deodată mi se închid ochii.

Mă găsesc stând pe spate. Îmi deschid ochii, mă ridic în capul oaselor și privesc în jur. Toți erau întinși pe spate, resimțind o durere teribilă de cap.

-Unde suntem? întreb înfundat.

-În carte, răspunde Rose, promptă. Vezi tu, de câțiva ani buni te așteptăm. Tu ai inelul care se potrivește pentru a deschide Cartea Cunoașterii. Noi nu știam ce e în carte...până acum.

În fața noastră s-au aliniat cinci scaune. După ce ne-am făcut comozi, atmosfera incoloră din carte s-a colorat și și-a făcut apariția un castel mare și impunător. Acesta avea două turle spectaculoase, poleite cu aur roz, care reflectat toată marea soarelui. Porțile acestuia erau primitoare, având agățate de mâner două fundițe roz și lucioase. La geamul turlei se afla o prințesă frumoasă, asemenea celei mai rare flori. Ea avea palatul întreg la dispoziție și era cea mai înstărită persoană din tot ținutul. Prințesa avea tot ce și-ar putea dori, mai puțin... iubirea adevărată.

-Ce e asta cu iubirea adevărată? întrebă Martin. Nu am auzit de așa ceva.

-În lumea zânelor nu există iubire? întreb surprinsă.

-Nu am auzit niciodată de așa ceva.

-Și...părinții tăi? insist eu.

-Noi ne naștem din flori.

-Voi doi, șșș! Vreau să aud! se răstește Rose.

A doua poveste este despre o fată săracă, îmbrăcată într-o rochie din pânză prăfuită, care trăia la marginea pădurii într-o cocioabă mică alături de soțul și copiii ei.

-Ce rochie! exclamă Jinx, punându-și mâinile la ochi.

-Dar este așa fericită! Se joacă zi de zi cu ai săi copii, explorând lumi noi, pline de distracție și aventură, argumentez grăbită.

-Noi nu facem astfel de lucruri. Preferăm să stăm să citim sau să avem grijă de casele noastre, spune timid Jack.

Deodată, mă doare teribil capul. Închid ochii câteva minute, apoi îi deschid. Sunt iar în camera mea, cu jumătate de pătură căzută neglijent de pe pat. Mă uit la geamul adormit de pe biroul meu. Aș putea să număr, nu? Ce am de pierdut? Dar prefer să n-o fac. N-are rost să-mi doresc altceva decât mi se oferă... și nu e deloc puțin. Viața. Aventuri. Iubire. Acțiune. Sunt un personaj din cea mai frumoasă poveste care există.

Notă: Lucrarea a obținut **Premiul revistei literare Boem@** la Concursul "Scriitori de ieri, de azi și de mâine", categoria 8-14 ani, din cadrul Festivalului Internațional al Cărții "Axis Libri", Galați, 14 – 18 iunie 2017.

În perioada 14-18 iunie 2017, Biblioteca Județeană „V.A. Urechia” Galați – sub patronajul Ministerului Culturii, cu sprijinul Consiliului Județean, Consiliului Local și Primăriei Municipiului Galați, al sponsorilor, precum și al mass-mediei locale și naționale și în colaborare cu: Centrul Cultural „Dunărea de Jos”, Universitatea „Dunărea de Jos”, Inspectoratul Școlar, Palatul Copiilor, Teatrul Muzical „Nae Leonard”, Teatrul Dramatic „Fani Tardini”, Teatrul de Păpuși „Gulliver”, Muzeul Istoriei, Culturii și Spiritualității Creștine de la Dunărea de Jos, Muzeul de Istorie, Muzeul de Artă Vizuală, Casa de Cultură a Sindicatelor, Casa de Cultură a Studenților și cu alte instituții de cultură și învățământ gălățean a organizat a IX-a ediție a Târgului/Festivalului Internațional al Cărții „Axis Libri”. Festivalul a fost adresat iubitorilor de carte și lectură atât cititori, cât și creatori, editori și difuzori, pe care i-a invitat să participe la un program generos prin diversitate și calitate culturală.

Dedicat tuturor vârstelor și etniilor, evenimentul s-a desfășurat pe Aleea Domnească (Zona „P”-urilor spre Elice) unde a fost realizat un complex expozițional cu minimum 50 de standuri mobile outdoor și două caravane de carte, cuprinzând produsele a circa 250 de edituri românești și străine.

În pofida câtorva ceasuri de ploaie și vreme mohorâtă, care au deturnat un pic orele de desfășurare ale unor programe culturale planificate, publicul larg a avut ocazia, de-a lungul celor cinci zile ale festivalului, să participe și să asiste la un program deosebit de generos prin diversitate și calitate. Acesta a cuprins, în principal:

- programul zilnic de vizitare a târgului de carte: miercuri 14 iunie - duminică 18 iunie între orele 10:00 și 21:00
- debutul campaniei de promovare a lecturii, ediția a IX-a și a punctului de înscriere la bibliotecă
- lansări de carte, recitaluri de poezie, lectură publică
- întâlniri cu personalități culturale
- prelegeri despre biblioteci, literatură, critică, modele, repere și interferențe culturale
- prezentări de cărți, reviste, edituri, personalități
- momente artistice, spectacole de muzică, divertis-

MINISTERUL CULTURII
ȘI IDENTITĂȚII NAȚIONALE

FESTIVALUL INTERNAȚIONAL AL CĂRȚII

Axis Libri

GALAȚI **14 - 18 iunie 2017**

Ediția a IX-a

Activități interculturale:
lansări de carte, spectacole,
atelier de creație,
concursuri, tombolă, surprize

14 iunie 2017, ora 11:00
Deschiderea oficială a Festivalului

Program de vizitare:
zilnic între orele **10⁰⁰ - 21⁰⁰**

Aleea Domnească
(Zona pietonală dintre „P”-uri,
spre Faleză)

Detalii pe situl Bibliotecii „V.A. Urechia” www.bvau.ro

ment, teatru, dans modern, concerte, muzică de promenadă etc.

- concurs de recitări, carnaval cărții pentru copii
- festivitatea de premiere a concursului de creație literară “Scriitori de ieri, de azi și de mâine”
- cupa “Axis Libri” la șah pentru copii
- tombola festivalului, numeroase expoziții ș.a.

Cea mai mare atracție au fost cele 251 de edituri românești și străine, care au fost prezente la târg cu o ofertă de carte de peste 10.000 de titluri.

Pe parcursul festivalului s-a desfășurat și cea de-a 9-a ediție a concursului de creație literară “Scriitori de ieri, de azi și de mâine” la care au participat mulți elevi grupați pe două categorii de vârstă: 8-14 ani și 15-21 ani. Membrii juriului: Petre Rău - scriitor, director al revistei literare Boema, profesoara Maria Stanciu și profesoara Silvia Andrucovici din București. Secțiunile tematice de anul acesta au fost: “Nina Cassian – poezia ludică” și “Icoana românească în imagini și cuvinte”, “Meta-morfoze inedite” și „Graiul îngerilor”.

(continuare în pag. 16)

Au oferit premii pentru micii și tinerii câștigători, în diplome, obiecte și cărți, multe edituri și distribuitori de carte prezenți în Târg. Coordonator al proiectului a fost Letiția Buruiană - Biblioteca „V.A. Urechia”, redactor-șef al revistei „Axis Libri”, iar Secretariatul juriului a fost asigurat de Maricica Târâlă-Sava și Simona Haidu.

Festivitatea de premiere a avut loc sâmbătă, 17 iunie, când juriul a prezentat și înmănat premiile următorilor câștigători:

a) **Categoria 8-14 ani:** Premiul pentru originalitate a fost atribuit *Narcisei Șerban*. Premiul pentru compunere / eseu a fost câștigat de *Lorena Ionela Ciocântă* și *Elena Grecu*. Premiul revistei Boem@ a fost atribuit *Dariei Nicola Niță*. Premiul UZP a revenit *Narcisei Șerban*.

b) **Categoria 15-21 ani:** Marele Premiu a revenit lui *Răpcianu Ilie*. Premiul pentru eseu: *Adina Cozma* (Tecuci), *Maria Vârgolici*. Premiul pentru originalitate: *Mihaela-Crina Avram*, *Andreea Gabriela Rusu* și *Cristina Elena Palade*. Premiul pentru stil: *Maria Strâmbei*. Premiul Revistei "Axis Libri": *Ioana Codruța Tudoriu* și *Andreea Secară*. Premiul Revistei "Boema": *Diana Brici*. Premiul special "Nina Cassian": *Andreea Finichiu*. Premiul special "Eikon": *Cosmina-Laura Ambrose*. Premiul AZP: *Andreea Finichiu*. Mențiuni: *Mirela-Crina Avram*, *Ioana Codruța Tudoriu*, *Lidia Andreea Bucur*, *Ioana Scutaru*, *Georgiana-Valeria Costea*, *Bogdan Claudiu Bercea*, *Iuliana Apostu* (Tecuci), *Anna Maria Ghinoiu*.

Textele premiate vor fi publicate selectiv în paginile revistelor "Axis Libri" și "Boema".

Lansarea revistei Boem@ cu numărul 100

Editura InfoRapArt și invitații săi: au avut anul acesta în program prezentarea celor mai recente cărți apărute la editură, prezentarea numărului aniversar al revistei literare Boem@ (numărul 100), un recital poetic susținut de tânăra poetă Denisa Lepădatu și trei lansări de carte, după cum urmează: *Petre Rău - Matematicienii despre... lume - aforisme și Comisele iubiri - antologie de versuri*, *Toader Buhăescu - Marafeturi cu eresuri - epigrame*, *Cezarina Adamescu - Memorialistică și alte cărți*. Moderator a fost scriitorul și editorul *Petre Rău*.

FESTIVALUL INTERNAȚIONAL AL CĂRȚII
Axis Libri
GALAȚI 14 - 18 iunie 2017 | Ediția a IX-a

LANSĂRI DE CARTE

Editura InfoRapArt Galați și invitații săi

Revista Boem@, la aniversarea numărului 100.

Petre Rău -
Matematicienii despre... lume;
Comisele iubiri - antologie de versuri;

Toader Buhăescu -
Marafeturi cu eresuri - epigrame;

Cezarina Adamescu -
Memorialistică și alte cărți

MODERATOR:
Petre Rău, directorul editurii

Recital poetic -
Denisa Lepădatu

Vineri,
16 iunie 2017, ora 16⁰⁰

După un adevărat maraton de cultură, Festivalul Internațional al Cărții „Axis Libri” s-a încheiat duminică, 18 iunie, dar, ca de obicei, nu și-a închis porțile decât după galele de premiere și tombola iubitorului (cumpărătorului) de carte.

Noi credem că vizitatorii - în număr foarte mare și la această ediție, au fost permanent aproape de standurile de cărți, sau în fața numeroaselor spectacole, prezentări și lansări de carte ș.a., toate prilejuate de acest mărinimos festival al cărții - direct - prin aplauze, dar și după aceea - prin comentarii, ecouri în mass-media etc., au apreciat reușita respectabilei manifestări, al cărei centru de greutate nu a fost alt-ceva decât cartea.

Redacția

Ioan ENACHE

În căutarea stării de bine

Abia ieșite de sub presiunea tiparului, cele două cărți ale lui Cornel Galben, **Lecturi aleatorii**, vol. III, Editura Pim, Iași, 2017 și **Lecturi aleatorii**, vol. IV, Corgal Press, 2017, adună între coperti 100 de cronici literare, repartizate egal, câte 50 de texte în fiecare, ordonate alfabetic după numele autorilor comentați. Ilustrațiile frumoase ale copertilor celor două cărți aparțin nepotei scriitorului, Ana Sofia Galben. Fiecare volum conține, la sfârșit, câte o notă editorială ce ține loc de postfață, cu sumare explicații. Din acestea aflăm că textele au fost publicate întâi în diverse reviste și ziare de-a lungul timpului iar acum le-a venit sorocul să se potențeze unele pe altele în carte.

Volumul al treilea al *lecturilor aleatorii* care, între noi fie vorba, cu unele excepții, nu sunt deloc întâmplătoare, este dedicat exclusiv poeziei. Găsim între autorii întâmpinați cu generozitate de către Cornel Galben nume mari, de pildă Eugen Ionescu, unii poeți consacrați precum Leo Butnaru, Ion Tudor Iovian, Gheorghe Izbășescu, dar și mulți scriitori necunoscuți, unii debutanți. Firește, am reținut cu bucurie, având în vedere aplecarea vădită a cronicarului spre dreapta credință ortodoxă, și câțiva autori de poezie creștină: Ioan Gându, Tincuța Horonceanu Bernevic, Pr. Nicolae Jinga, Mircea Constantin Jurebie, Valeria Manta Tăicuțu, Pr. Constantin Paiu. Aria de unde provin autorii și cărțile comentate cuprinde toată România, inclusiv Basarabia.

Tomul următor, al patrulea, abordează texte în proză din domenii variate, un caleidoscop de genuri și teme, romane și povestiri, critică literară, ziaristică, eseistică privitoare la arta plastică, la film, la muzică, dicționare și enciclopedii, scrieri teologice sau didactice, pagini de memorialistică, biografii, monografii și albume foto, precum și cărți fără nici un fel de gen definitoriu. Din nou remarc dimensiunea spirituală a lucrărilor abordate spre întâmpinare, autorii cu preocupări creștin-ortodoxe ocupă o pondere mare în spațiul acestui volum, nu-i voi înșirui aici, dar rețin o cifră: 20 din totalul de 50. Între numele recenzate în volum, purtătoare de valoare certă, confirmată fără echivoc, cu rezonanță la marele public, întâlnim pe Mihai Cimpoi, Constantin Călin, Radu Cârnelci, Gala Galaction. Alții sunt pe cale să se impună în

conștiința publicului, precum Adrian Botez, Ioan Dumitru Denciu, Ion Fercu, Spiridon Vangheli. Cei mai mulți sunt însă mediocri, submediocri sau trecători grăbiți prin cetatea scrisului. Pe toți, însă, fără nici o diferențiere, Cornel Galben îi primește cu brațele deschise, cu prietenie (da, cineva spunea că are vocația prieteniei, pe care și-o manifestă și în scris), cu respect colegial, chiar cu entuziasm.

În cronică de întâmpinare la poezie, Cornel Galben se folosește de doi parteneri, care n-au încotro, trebuie să-i slujească la comunicarea ideilor. Primul este textul cărții comentate, din care criticul selectează multe citate, le expune pe larg cu o minuțioasă atenție și cu o vădită plăcere, realizând, cu ajutorul lor, o adevărată devoalare a chipului poetic al autorului comentat. În acest mod spune el „povestea poeziei”. Celălalt partener este cititorul, acestuia îi revine sarcina să tragă o concluzie potrivită, să pună măsura valorică pentru cartea luată în discuție. Cronicarul nostru este zgârcit cu epitetele și bine face. De asemenea, se ferește să dea verdicte, pozitive sau negative, așteaptă discret confirmările sau infirmările timpului.

În ce privește prezentarea textului în proză, aceasta nu se mai bizuie pe citate lungi și dese, în schimb iese în prim plan descrierea largă, cu amănunte semnificative, metodă folosită de toți autorii de gen. Să deducem de aici că autorului nostru îi lipsește punctul de vedere critic, mai exact, duhul colțos al criticului literar? Ne-am hazarda să tragem o asemenea concluzie, fiindcă am fi contrașiși pe loc de o analiză foarte acidă, aș zice extrem de critică, dezvăluită în cronică la cartea „Academicienii Bacăului” de Liviu Marchitan și Ioan Mitrea (vezi pagina 109 din vol. IV al **Lecturilor aleatorii**), precum și de câteva observații și accente critice din alte două-trei cronici. Proba e că Domnul Cornel Galben deține spiritul ascuțit al criticului dur, însă și l-a strunit în hături tari. Analiza demolatoare, chiar adevărată de ar fi, nu se potrivește cu sufletul său sensibil, cu grija lui de a nu-și răni colegii de trudă literară. Pe de altă parte, privindu-i titlurile de cărți apărute până acum, așezate pe vreo 27 de volume, rodul muncii de peste un sfert de veac, observăm că și-a asumat smerit duhul istoricului literar documentarist și, din când în când, pe acela al memorialistului gata să se confeseze public. Și-a ferecat duhul trufaș (unii ar spune: demonul) și l-a slobozit pe cel smerit.

(continuare în pag. 29),

Ioan TODERIȚĂ

Drumul către amintiri, de Alexandru Ene Poezia epitetului descriptiv

Motto: *Creația aparține lui Dumnezeu.
Procreația, Omului. (t.i)*

„Drumul către amintiri” prefiră, în cartea cu acest nume, scrisă de poetul Alexandru Ene, la Editura „Lucas,” Brăila, 2016, versuri, fabule, catrene-epigramatice.

Carte care diversifică speciile genului liric, ca manuscris eterogen și exercițiu poetic practic.

Fără a denatura, afecta, libertatea interpretării, evaluării sale de către alții, poetul Alexandru Ene își manifestă propria libertate de alegere a cuvintelor dintâi, pentru a le învoluta în „hazardul limbajului spontan”.

Caracteristica principală a scrierii sale este natura-lețea, expunerea firească a ideilor, sentimentelor, reflecțiilor, reveriilor, în stadii pararetorice, ca discurs paralogic și prozodie.

Orice început în „creație literară” este epigonic, rod al culturii scolastice, când scriitorul își caută personalitatea artistică în atmosfera clasică. Saltul în modern generează la nivelul scriiturii, postura epică, un plin de satisfacție-clown, muncind realul cu brațe de mim înaripat.

Alexandru Ene, prin exerciții de versificare „clasică”, nu și-a propus „sortarea” după anumite reguli a cântecelor sale adolescente. Cum ar fi fost posibil:

1. În poezie pentru copii : „**E suavă, cu glas dulce / Și plin de bunătate / Când în jurul ei ne strânge / Ca pe soră și pe frate**”. (Educatorea):

2. În poezie de dragoste, ingenuă și devotată „**Îți dăruim și un proverb ce-l știi/ Din datina străbună:/ lubirii să-i întinzi o mână / Nu-i niciodată prea târziu**”. (Cânt pentru ziua ta).

3. În poezie socio-politică (De ce stânga, de ce dreapta?), o foarte încheagată baladă a bipartidismului coalizat:

**„De ce averea țării din Epoca de aur
Se află-n conturi grase, furată de tezaur?
De ce stânga și dreapta au devenit perechi
Și-agoniseala noastră e dată la fier vechi?”**

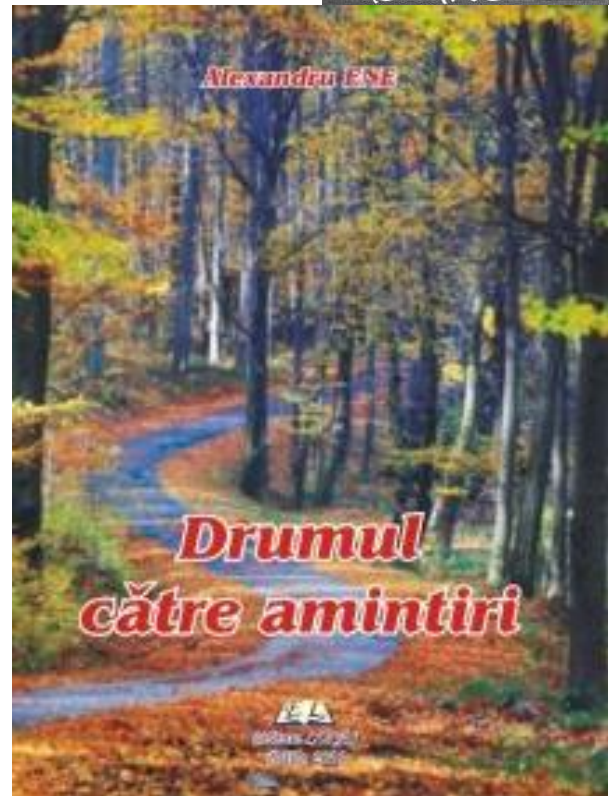
Stângă și dreaptă injustiție, stângăcie de îndreptat doar de Dumnezeu:

**„Răspunsul la acestea ni-l dă doar Cel de Sus,
Spunându-i cu glas tare tot ce-am avut de spus.
Fiindcă idealul stângii, curat și maiestuos
E zămislit în ceruri de Domn Iisus Hristos”**

4. În poezie despre natură și anotimp. Unele, cu iz coșbucian, cum ar fi și „Darurile iernii” (în ritm 11/11):

**„Ninge peste tot satul, ceru-i plumbuit,
Cu beteală albă brazii s-au gătit.
Țurțuri, promoroacă, flori pe la ferești
Iarna le aduce cu daruri cerești”,**

Boem@ (101) 7/2017

Sau în ritm popular, 8/7 (A venit toamna):

**„Vântul rece se întefește
Peste codrul desfrunzit.
Brumărel ne dă de veste
Că toamna iar a venit”.**

Combinăția cuvintelor nu satisface, în multe poezii așa-zisa precizie-precision, cea mai potrivită alegere a relevanței lor. Poetul Alexandru Ene se mulțumește cu revelația ingenuă. Renunțând la figuri de stil. La invenția lor. Considerând parcă dinadins că notația este superioară conotației. Ignorând chiar definiția scriiturii: *graful unei practici: practica scriiturii*. Sau, „poezia este invenție”.

Este adevărat că orice discurs are „rupturile” sale, prin trecerea lui în diverse nivele logice, romantice, lirice, filozofice, așa-zisele „inconsecvențe momentane”. Dar epitetetele, redundanța lor, cel puțin în scrierea clasică a poetului Alexandru Ene, pot fi mai mult așezate în uniformă circumstanțială, spre o poezie de nivel estetic superior. Cum ar fi în „Odă toamnei” în ultimul catren:

**„Ce dor ne-a fost de tine, toamnă
De peisajul amăruie ce-l ai
Bine-ai venit, frumoasă doamnă,
Pe-al nostru mioritic plai”.**

Catren scris ca formă descriptivă a unui anotimp. O evocare explicită a unor detalii. Toamna = peisaj amăruie = frumoasă doamnă, devenind o asociere contradictorie, sub aspirația frumosului amăruie. Deși poate exista chiar o doamnă amăruie frumoasă la începutul agurid al toamnei, în sens figurat.

Ca figură literară, însă, întreg catrenul putea fi transformat în distih:

(continuare în pag. 19) 18

**„Ce dor mi-a fost de tine, doamnă / Frumoasă,
amăruie, pânză diafană”.**

Sau implicându-se mai mult în epitete și în circumstanțialitatea lor (potrivirea lor semantică și estetică).

Cu voia poetului, suveran scrierii sale, dar împrumutându-i o clipă numai condeiul spre o nouă practică a scrisului, aș fi văzut sublimul anotimp astfel:

**Ce dor mi-a fost de tine , doamnă:
lubirii rod și bătrâneții strai.
Când vântu-alungă frunzele-n alai
De volbure, ce nesfârșesc o taină.**

Desigur, ultima formă a unei scrieri o are poetul. Alexandru Ene preferă forma ingenuă, foarte ușor de reținut, de memorat, de declamat: poezia pentru copii. Completă, din acest punct de vedere. Suficientă și preaplină, accesibilă intelectului lor, gândirii lor concrete.

Dar, îmi doresc ca poetul Alexandru Ene să „ajungă” la forma optimă a „alegoriei toamnă”. Nu mai departe decât o face Ion Pillat, în „Cișmigiu de toamnă”:

**„Verde nou al primăverii, roș al florilor de vară
Toamnă, galbenul din frunza ta târzie mi-e mai drag
Fie că-n velniți tăcute inimi de aur le presară
Fie că foșnește-n taina mătasosului tău steag”.**

Epigon eminescian îl găsim și în „Cântare iernii”. Epigon în sensul de urmaș demn al formei eminesciene, ca ritm și rimă: ritm 7/6, rime: ger-cer, nea-stea. Poezie, din nou, adresată copiilor:

**„Tu, anotimp de gheață
Vii, iarnă, cu ninsori
Cu viscol și cu ceață
Tocmai de sărbători”.**

Întâlnim de-a lungul amintirilor sale, pe „Drumul către amintiri”, în capitolul „Versuri” și un altfel de discurs, dar cu multe explicații vvasifilozofice, pseudoestetice.

Iată, „Întâmplări târzii”:

**„De mii de ani se tot petrec
Fapte, gânduri și imagini
Ce se succed cu măiestrie de strateg
Împovărate de obiceiuri, întâmplări și datini”.**
**„Întâmplări târzii și colorate
Ca într-un basm cu aventuri miraculoase
Dorind frenetic să ne-arate
Esența vieții noastre fabuloase”.**

Lăsând dreptul autorului să-și practice scriitura pentru un anumit lector, copilul, de data aceasta de școală gimnazială, observăm o posibilă formă estetică a acestei comunicări, dintr-un rezumat al epitetelor descriptive din întreg poemul „Întâmplări târzii”: „măiestrie de strateg”, „întâmplări colorate”, „aventuri miraculoase”, „întâmplări adevărate”, „viață fabuloasă”. Alexandru Ene scrie pe această stilistică, retorică a epitetelor.

Cu o mai bună organizare a combinațiilor, de exemplu folosind antepunerea, inversiunea epitetelor alături de derivarea-schimbarea de sens a „descrierii lor”, poetul poate obține un nou limbaj. Un catren al „întâmplărilor târzii” ar fi, după opinia mea sub forma:

**De ce-i supusă întâmplării
Viața vieții viitoare?
Destinul n-are-nfățisare
Norocul iar ne dă uitării.**

Sau inversând epitele descriptive enumerate, cu mici

devieri semantice, s-ar obține

**Colorată de-ntâmplare
Viața ni-i miraculoasă
Adevăr deodată-mi pare
Nemurirea, și nu-mi pasă.**

Cartea are multe poezii ce satisfac toate exigențele estetice, în mod deosebit cele dialectice și cele de ordin metodologic, pentru învățământul primar: excelează în acest sens poezia „Con-troversa cifrelor”, în care, dincolo de expunerea cifrelor, epitele descriptive își au o puternică valoare... științifică:

**„Unu este număr mic / dar e zvelt și pare șic /
El se află-n suferință / Pentru că n-are puțință /
Zbătându-se în zadar / Va rămâne tot impar./ Cifra
doi e mai de soi**

**Dar tot timpul e-n război / Cu imparii lui din
jur / Ce toți au câte-un cusur / Criticând pe drept
temei / Când pe unu, când pe trei”.**

Și o foarte frumoasă cifră, răsturnându-l pe șase:

**„După opt urmează nouă / Închis ca-ntr-o cușcă
zoo / Și-i compus din cifra șase / Din două cârlige-
ntoarse”.**

Dacă a fost elucidată paritatea și imparitatea cifrelor, poetul abordează cifra ca notă, cifra ca șansă maximă la jocul de table: șase-șase, care, în poezie, este dublu pară. Există și o nefericită eroare de ordin științific, iertabilă, când ritmul și reveria poetică te cucerește: șapte nu este cel mai mare număr impar. Cifra nouă.

De asemenea, se observă riguros că:

**„Zece e numărul mare/ Unde-l vezi e sărbă-
toare/ Când apare-n catalog/ Și-i scris uneori pe
blog”.**

În „Controversa cifrelor”, Alexandru Ene promite un stil. La fel ca în „Drumul către amintiri”:

**„Sunt trubadurul cronicilor scrise
Tumultul înfierbântat al povestirii
Ce freamătă frumoase vise
Pe drumul nesfârșit al amintirii.”**

O mare încercare estetică realizează Alexandru Ene și în „Cânt pentru țara mea”, cum am întâlnit-o și în „De ce stânga, de ce dreapta?”

**„Pe acest pământ prea mic pentru eroi,
De domnitori, de voievozi și regi,
S-a plămădit poporul vremurilor noi
Și-o națiune vie – minune-a lumii-ntregi.**

**.....
Eu astăzi cânt Moldova, cu graiul ei cel sfânt
Pe Cuza în unire și Creangă-n povestiri
Pe legendarul Ștefan, unit prin legământ
De vatra strămoșească, ctitor de mânăstiri”.**

Cu aceeași vigoare, din aceleași sentimente patriotice puternice, scrie și „Eroul necunoscut”, „Dor de viață”, „Duel electoral”.

Alexandru Eene, scriitor brăilean, prin aceste „Drumuri mnezice” experimentează versificația, cucerește discursuri tematice social-istorice, cochetază cu poezia filozofică și în mod cert atinge treptele exigenței estetice a poeziei pentru copii. Fabulele pot fi „predate” ca lecții de morală la clasele gimnaziale și liceale. Lectura lor ar înlocui

(continuare în pag. 23)

Mihai VINTILĂ

Lumea poveștilor lui Petre Crăciun

Pentru un autor serios cel mai greu este să scrie pentru copii. Ei sunt un barometru exact al operei care nu greșește și nu minte niciodată. Din acest motiv puțini scriitori se apleacă spre acest domeniu al poveștilor pentru cei mici. Aici cerințele sunt mari. Copii sunt direcți și au aceea candoare care înmoaie inimi. Vă dați seama ce înseamnă să fii scriitor de povești și să vină la tine un pici de 5-6 ani, frumuseț și deștept și să te ia la întrebări că de ce zmeul trebuie să fie mereu rău? El nu poate fi bun? Cum să reziziți ca autor sau ca om unui astfel de cititor?

Petre Crăciun este prins de lumea poveștilor. El le scrie copiilor cu atenția unui bunic sfătos. Poveștile sale sunt pline de pilde pentru ca prichindeii să poată învăța din puterea exemplului. În fond, toate poveștile sunt așa numai că uneori sunt spuse de scriitori fără talent. Ei bine, Petre Crăciun are talent!

În volumul *Povești din Țara copiilor fericiți* reușește chiar de la prima pagină să prindă micul cititor de nas și să-l ducă pe tărâmul unde autorul este rege și unde copiii îi ascultă vorbele. Intitulată *Țara copiilor fericiți* prima poveste are loc într-o împărăție *locuită numai de copii, care rămăneau mereu la acea binecuvântată vârstă*. Aici autorul îl aduce pe Hans Christian Andersen pentru a le povesti copiilor din universul său. Reacția plină de candoare *Domnule Andersen, vă rog să nu mai scrieți povești în care copii să sufere după Fetita cu chibrituri* este de-a dreptul copilărească și arată o bună cunoaștere atât a psihologiei copilului dar mai ales al modului în care aceștia interpretează și judecă lumea înconjurătoare. Concluzia firească a unei astfel de întâlniri între marele povestitor și copiii care doreau povești nu putea fi decât una – *Din acel moment, Andersen a început să locuiască alături de copiii din acea țară minunată, bucurându-i cu poveștile scrise de el. Din când în când, pleacă pentru a se întâlni și cu alți copii. Dacă nu a ajuns încă la voi, așteptați-l, dragii mei, pentru că va veni negreșit.*

Mai mult chiar Petre Crăciun scrie povestea peștișorului de aur într-o viziune proprie în *Peștișorul de Aur și Izvorul Bunătății* unde celebrul peștișor începe să nu mai aibă puterile care l-au făcut cunoscut și după o călătorie inițiată prin baltă află că sursa acestora era un izvor care a secat. După ce a curățat izvorul subteran al bunătății toate au revenit la normal și binențeles că și peștișorul și-a reprimut puterea de a face minuni.

Haioasă mi s-a părut *Zmeul nespălat pe dinți* care reușește să aducă în poveste alături de personajele cunoscute și pe Bogdănel. El va joaca rolul eroului printr-un procedeu simplu de scoatere, cu ajutorul profesionistului desigur, a unui dinte stricat care îi făcea viața neagră zmeului și care era de fapt sursa răului. Și toate acestea

Boem@ (101) 7/2017

pentru că zmeul nu aflase că trebuie să se spele pe dinți lucru știut de orice prichindel!

Emoționantă este și *Fetița și Țara fără culori* unde autorul scoate în relief altruismul și bunătatea într-o formă interesantă și inedită. Doar o fetiță precum Simona putea să dea viață unei țări fără culori.

Inspirate sunt și desenele semnate de Anca Smărăndache care dau lumină și cresc zâmbete celor care citește cartea. Cum nu poate exista un univers fără culoare astfel și aceste desene expresive conturează lumea poveștilor lui Petre Crăciun.

Dacă sunteți părinte sau bunic nu ratați o bijuterie tipografică care aduce zâmbete, întrebări și bucurie oricărui copil, fie el de 5 sau de 80 de ani.

(Petre Crăciun, *Povești din Țara copiilor fericiți*, București, editura Zorio, 2016, 112 pagini)

Constantin BEJENARU

ROBUL LUI DUMNEZEU ȘTEFAN-VOIEVOD CEL MARE ȘI SFÂNT

Era o zi dumnezeiască de primăvară din veac hărăzit, pe care o vesteau polifonic-spiritual-sapiential din depărtare clopotele domnești-bisericești ale Sucevei când în Țara Moldovei a intrat Ștefan, fiul lui Bogdan ca să-și înceapă Domnia, cursul anilor de la Hristos fiind 1457. Diamantinul cocon era cu totul necunoscut fiindcă după asasinarea tătanelui său trăise pribeag la curți străine. Acum venise cu ajutor de la munteni având în mână o sabie de oțel care țintea către scaunul țării- Suceava.

Ceea ce numesc oamenii simplu „Întâmplare”, adică Voința lui Dumnezeu, hărăzea acelui braț și acelei săbii un destin cu totul și cu totul excepțional.

În acel an 1457, Sfintele Paști cădea tocmai în vremea când înfloreau livezile și prindea a înmuguri codrul. Așadar, în seara de vineri 15 aprilie, Măria Sa Ștefan a descălecat la Baia la Sfânta slujbă a „Îngropării Aerului”. După rânduiala creștinească, ținuse post desăvârșit întreaga zi, îndrăznind a lua numai o gură de apă la asfințitul soarelui. Îngenunchind la ușa bisericii, sub sfântul simbol, a mulțumit cu umilință pentru izbândă, având alături camarazii săi credincioși.. Sâmbătă dimineața, o parte din călărime cu hatmanul, a apucat Suceava. Mitropolitul Teoctist cu târgoveții și unii boieri bătrâni au ieșit în întâmpinarea Voievodului la locul judecăților vechi care se chema „Dreptate”, unde se bulucise mult norod.. Alaiul domnesc se opri și toți descălecară în afară de Măria Sa care rămase în șa, uitându-se ațintit și cu mare strășnicie asupra mulțimii, încât orice zvon a conținut.

—Întreb Țara dacă mă cunoaște Domn! A vorbit cu îndârjire, Măria Sa. Am venit în moștenirea părintelui meu Bogdan Vodă și a bunicului meu Alexandru Vodă. Am venit să fac rânduială în Țara Moldovei!

Cei de față l-au împresurat urându-i:

—Întru mulți ani cu slavă și lumină să domnești Măria Ta!

Vorba a mers din om în om ca un tsunami și un freamăt de bucurie divină a cuprins toată țara. Așezându-se în Cetatea Sucevei, robul lui Dumnezeu Ștefan cel Mare și Sfânt a avut vreme pentru gânduri duhovnicești-creștinești și socoteli politico-gospodărești în tot cursul vieții și puține din cele alcătuite și blagoslovite de Măria Sa s-au schimbat. S-au prefăcut hotarele și au trecut generații și generații de oameni, însă pretutindeni au rămas lăcașurile lui Dumnezeu, în toate răzășiile stau uricele sale, în toate cotloanele pământului românesc stă amintirea războaielor pentru dreptate. De 513 ani puterea diplomatului ascuțit, strategului teribil și prudent stăruiește dincolo de ceea ce noi oamenii de rând numim moarte. La Sfânta Putnă, unde și-a așezat el însuși locul de veci și piatra cu inscripție între flori de acantă, nu s-a stins nici o clipă candela aprinsă în ziua de 4 iulie (cuptor) 1504. S-au

stins generații și generații de oameni și s-au schimbat vremurile, Marele Voievod însă își doarme somnul diamantin înflorit de vise duhovnicești-îngerești-românești și va mai dormi, poate, ceva vreme, dar într-o zi sabia lui de oțel va străpunge mormântul și va fulgera la hotare și duhul Vredniciei Sale va trece ca un fior transcendental-spiritual prin inimile noastre ale românilor de pretutindeni, nemărginindu-ne și reamintindu-ne că atunci când a creat lumea, Dumnezeu și-a pus amprenta pe Grădina Maicii Domnului – ROMÂNIA!

ISUS HRISTOS ÎNVIAT ESTE PREMERGĂTORUL CELOR DREPTI, DESTINAȚI ÎNVIERII

Credința în învierea morților face parte din învățăturile cele mai de seamă ale lui Iisus Hristos.

Acest **adevăr** era pe cât de nou pe atât de greu de înțeles. Nu este dar de mirare că unele comunități creștine din Biserica primară nutreau îndoieli cu privire la el și cereau explicații.

Pentru lămurirea corintenilor, apostolul Paul în „Întâia scrisoare către corinteni” face apel la dovada cea mai convingătoare: învierea lui Iisus Hristos, învierea omului fiind urmarea învierii Omului – Dumnezeu Iisus Hristos. Una nu poate fi înțeleasă fără cealaltă. Dacă Iisus Hristos nu a înviat, el nu este nici Fiul lui Dumnezeu, nici Mesia, nici Mântuitorul lumii. Atunci, toți care credem trăim într-o nălucire înșelătoare, un vis care ne conduce, buni și răi, fericiți și nefericiți, la același sfârșit al stingerii fără urmă, fără supraviețuire, fără răsplată, nici pedeapsă.

Dar fapt este că Iisus Hristos „**primul născut dintre morți**” a înviat. Deci și noi vom învia, pentru că Iisus Hristos înviat este premergătorul celor drepti, destinați învierii. Dacă moartea a venit prin Adam, viața vine prin Iisus, pentru cei care se împărtășesc cu harul Lui. Prin botez suntem sădiți în Iisus și avem parte de Viața Lui care duce pe Calea Adevărului, până la învierea din morți. Așadar Iisus, învingătorul păcatului și morții, este în mod firesc dătătorul învierii și Nemuririi.

Da! Învierea și Nemurirea – ce divin de frumos sună aceste cuvinte! – răspund celor mai adânci năzuințe ale Omului. Dar felul în care se va înfăptui revenirea corpului la viață scapă înțelegerii minții. Un fapt este sigur: corpul nostru actual va fi preschimbat într-unul plin de măreție și spiritualizat. Va fi eliberat de încătușările materiale, de sclavia durerii și suferinței. Și după cum grăuntele semănat în pământ dă naștere unei ființe noi, astfel Învierea ne va da o existență nouă, netrecătoare, nemuritoare și definitivă. Dixi!

Lucia PĂTRAȘCU

SFERA DE PĂMÂNT de EMILIAN MARCU

Volumul de versuri „*Sfera de pământ*”, semnat de scriitorul **Emilian Marcu**, apărut la Editura *Detectiv Literar*, în colecția *Clynamen*, București, 2017, cu o *Prefață* semnată de scriitoarea și criticul literar Mioara Bahna și o *Postfață* aparținând scriitorului, publicistului și criticului literar Florin Dochia, care semnează și coperta, adună în cele 242 de pagini poeme ce prezintă o anumită lume a satului, a pământului natal, lume cu care autorul se identifică, căreia îi aparține și, asumându-și-o cu iubire, o aduce în spațiul liric pe care-l stăpânește cu gândul și cu inima. O carte scrisă poate din determinarea individuală de a învinge lupta cu fricile cauzate de problemele de identitate, conștiință și autocunoaștere, într-o necesitate de a-și reconfirma stima de sine.

Poetul Emilian Marcu crede într-o anumită relație de iubire față de tovarășii săi de drum, *conlocuitorii* aceleiași *sferă de pământ*, iubire fără de care viața nu poate merge mai departe. Ei pot fi cei plecați de mult timp pe cărări albe de tăcere: „*Ștefan, veghe sfântă pentru noi / Trupul sfânt ni-l ține în cununie.*” (*Putna*, pag. 37); „*În îndelunge aduceri aminte, / plânge George Bacovia la vioară.*” (*În cătunul pierdutei tristeți...*, pag.205). Pot fi părinții: „*Dar și casa și salcâmul / Sunt tot fum și amintiri / Și nici tata și nici mama / nu-mi mai pot fi musafiri.*” (*Aburul pâinii...*, pag.41); „*De-ai putea o clipă, tată, / Să te-ntorci din nou acasă (...)* Acum stau în prag de casă: *Din doi astăzi unul nu-i.*” (*Drum de fum*, pag. 26); „*Ochii măichii odrăslesc în gând; / Că ea știe - este sfânta ei menire - / Să fie pâinea caldă strajă la copii, Altar în casă fie pâinea cea curată!*” (*Aburul pâinii...*, pag.41). Poate fi femeia iubită: „*Doamna mea, pe-un pat subțire, / Dormim mireasă și mire! // Doamna mea, pe-un pat curat, / Carnea ni s-a-nvolburat! // (...) Doamna mea, pe-un pat de flori, / Carnea noastră-i de ninsori!...*” (*Doamna mea...*, pag. 69). Dar mai presus de oricine și de orice stă neuitarea originilor, a limbii: „*În tipare sfinte limba românească / Să ne fie leagăn și prea bun destin.*” (*Fagurele gurii*, pag.70) și *porunca grâului*, ce se zămislește în pământul sferei sale, o poruncă ce vine de dincolo și trece dincolo: „*Grâu-n bob se-agită a-nfrăți / Ca-n colindul sfânt de răstignire*” (*Putna*, pag. 37).

Personajul central al poemelor sale este *măria sa țăranul* și, ca într-o translatate perfectă, adevărurile spuse despre acel țăran sunt, de fapt, adevărurile despre sine în toate ipostazele anotimpurilor: țăranul cel tânăr, „*țăranul nostru cel tânăr respirația noastră stelară / primește dimineața cu bucurie...*” (*Acolo,-ntre lanuri de grâu...*, pag. 127); țăranul cel vâratec, „*E lumină blândă o cireașă plină, / E lumină prinsă tainic la urechi: / Un țăran*

aduce din străbuni lumină / Printr-un coș de fructe ca pentru priveghi.” (*Cireșe de mai*, pag. 226); țăranul cel toamnăteț, „*Căruța toamnei trece peste mine...*” (*Motiv biblic*, pag. 129); țăranul cel iernateț, „*Țăranul îngropat în groase ierni (...)* Țăranu-și trage peste piept atâtea ierni, / Cu mâinile înfipite-n veșnicie (...) Țăranul răstignit pe-al său ogor / Este-mpăratul de singurătate.” (*Grâul în pomeni*, pag. 44). În afara celor patru anotimpuri el știe că există viața de dincolo, cu adormirea în neființă și cu trezirea în ființă, (re)nașterea.

După o răsfoire sporadică, la o lectură superficială, volumul acesta ar putea lăsa impresia unei cărți cu teme obișnuite despre dragostea de pământ și de locurile natale, despre viața cu întâmplările ei cotidiene, despre moarte, despre ritualurile funerare mai ales, precum în cunoscuta *Carte tibetană a morților*, deoarece cartea are tot ceea ce ar fi necesar pentru a îndeplini această caracteristică a poeziei de înmormântare. În poemele sale apare *Doamna nemiloasă*: „*...învelită în flăcări, subtil (...)* *Are în mâini viața mea (...)* *Cum vine, cum vine prin casă / Și se face lumină și coasă.*” (*Cum vine...*, pag.146); *sufletul umblător*, care n-a părăsit încă locul plecării: „*Deși știți că acolo, sus sunt, încă, viu / Voi umbra mi-o duceți la eșafod.*” (*Strig către voi...*, pag.142); chiar *dorința* celui călătorit pe drumuri bănuite, dar neumblate încă: „*Să mă*

(continuare în pag. 23)

poatre-n ziua de sabat / Îngerii ca pe o sfântă vină (...) În sicriu albastru și-n lumină / Să mă-ngroape-n zare penseseră.” (În sicriu albastru de lumină, pag.132).

Dar nu!...De parcă ar fi înțeleș deja că nu astfel se termină totul, poetul are curajul să se lase dezvăluit, situându-se într-o stare potențială a poeziei plecării, în care nu există culoarea neagră a doliului. Totul devine albastru, chiar aici pe Pământ: „**Toți întrebau prin galeșe priviri / ce doliu albastru poartă-acea ființă?**” (Prin zece lumi, lumina, pag. 114); **Doamne, du-mă-n moartea mea curat, / În sicriu albastru de lumină,**” (În sicriu albastru de lumină, pag.132) Toate pot și trebuie să fie albastre, asemeni cerului cu care omul intră în comuniune: „**Apoi, cu grijă, în spre alte zări / Grăul să-l poarte-n sfânta înfrunzire / Ca pe un prunc sosit de sărbători / Lumina lui să-i pâlpaie-n privire.**” (Grăul în pomeni, pag. 44).

Cerul, al doilea punct esențial în triunghiul echilateral pe care se va circumscrie cercul sferei sale de pământ, participă la strădania omului „**Pare că el, cerul, încet, ar vrea să îl are**”, să are câmpul propriu „**câmpul cerului**”, stelele sunt boabele rodite deja, purtate ca și pe pământ „**Carul cel mare îl plimbă cu boabele-n cer.**” (O plimbare împărătească, pag. 30). De aceea, trecerea dincolo este o etapă normală, ca și cum ar pleca puțin în vecini, unde ar întâlni aceeași muncă pe care o cunoaște. Sigur că se pregătește, „**În hainele-i curate,mpărătești**” (Împărătescul drum, pag.19), doar nu pornești oricum de acasă, atunci când pleci într-o vizită. Nu se sperie de această plecare și, pentru aducere aminte, ia cu sine ceva prețios „**Un prosop curat își scoate din sertare / Și pe față și-l așterne patrafir.**” (Un țaran când pleacă..., pag. 228), iar împistriile sale adună alai pentru bună însoțire: „**Greierii din răuruile tremurate-n taină / Noptile cu acu-n gând și-n amintiri (...),** „**Îl împodobesc, îl mângâie și-l caină**” (idem).

Iar dacă această plecare se face, cum este și firesc, prin trecerea subpământeană, unde se dospește creșterea roadei viitoare, iată că am atins și cel de al treilea punct al triunghiului, *Subpământul*: „**Îmi tot spui: acolo între luturi / Lunecăm de-a pururi în ecou de tril.**” (Să ne țină umbra...pag. 81); „**...nici lumina nu-l mai păsuiește. Intră-n pământ, ca într-un calendar, (...)**” (Călătorie în cer, pag.218). În centrul acestei sfere este omul curat, omul înfrățit cu universul: „**Mi-apropii de buze țărana. / Țărana cuprinde în trup stânjenită lumina. Palmele mele cu multă sfială / prin rănille proaspete o mângâie**” (***, pag.98), făuritorul: „**În cele o mie de poeme despre melancolie / Am încercat să deschid o fereastră.**” (În cele o mie de poeme, pag. 100).

În ultima clipă a plecării iminente, sufletul țaranului se transfigurează și, imun la toate cele lumești, mai are de împlinit doar unele îndatoriri legate de purificarea necesară pentru a pași cum se cuvine în lumea netrăită încă. Cu o însingurare unică, proprie, într-o ardere interioară expusă creativ cu mare sinceritate poetică, autorul ne conduce într-o lume a „*netrăitelor*”, pentru care cuvintele obișnuite, mustind de solemnitatea momentului, se așează ca o hlamidă albă, purificând alegerea sa identitară. Pentru că Emilian Marcu rostuește versurile acestui volum într-o formă de comunicare cu viața de dincolo: „**Un timp voi călători spre iertare, / Un timp voi călători ca pe o magică punte (...)** Spre cimitirul stelar, umbra mea o voi

zidi / Într-o floare de lotus...” (Unde voi călători fără tine, pag. 175).

Trăitor în vremurile noastre, cu obișnuințe noi dobândite datorită unei stări sociale diferite, autorul volumului se încredințează pe sine că este același copil din casa părinților săi, truditore *cu sapa* și, recunoscător, simte că a rămas tributar originilor sale autentice. La fel ca aceia care puneau sămânța sub brazda generoasă pentru pâinea cea de toate zilele și el, poetul, seamănă în scrierile sale sămânță de gânduri bune ale căror roade să le culeagă cei care vin: „**Nouri limpezi, mesaje trimit lumilor viitoare / În cărțile cerului, în cărți plutitoare, / În ziua astrală și magica noapte, în cărți abisale...**” (În cărțile cerului, în cărțile abisale, pag. 166). Sigur, vom avea a înțelege că semințele acestui semănător sunt mai deosebite și anume metaforele deosebite prin care: „**Se aude când literele învață să zboare.**” (Foșnetul subtil de mătase, pag. 163), într-o plutire „**...pe apele cerului cum lebăda-n zori / În chiar noaptea magică. Fie: / Zborul lebedei peste ape e Poezie!**” (În chiar clipa cea magică, pag. 185). Poezia lui Emilian Marcu brodează într-o manieră elegiacă, mitică pentru unii cititori, o profunzime a înțelegerilor, prin purificarea metaforelor cizelate, care poleiesc simbolurile întâlnite în volum cu aurul curat al harului său poetic.

Un volum de poezie curată, o carte bogată, împovărată de bogată în simțiri, resemnări înțelepțite de vreme, înțelesuri și dezlegări. O carte ca un poem, în care fiecare poem este o carte! O carte de învățatură despre ceea ce a fost, ceea ce este și ceea ce va fi, plină de o poezie dăruită, ca un strop de apă vie cititorului, celui care va înțelege de ce considerăm volumul *Sfera de pământ*, semnat de **Emilian Marcu**, o expresie viguroasă, scrisă într-o manieră mistică uneori, a esenței existențiale: viață, moarte, (re)naștere.

(urmare din pag. 19)

facultativele domeniului dogmatic al programelor școlare. Așa arată aceste morale:

„**De ești sărac, bogat, analfabet ori cult
Să fii convins că traiul bun nu ține mult**”.

(din fabula *Câinele și porcul*)

„**Cearta nicăieri nu duce
Vorba dulce mult aduce**”.

(din fabula *Curcanul și rățoiul*)

„**Chiar de ești lup și nu regreti
Rămâi în lumea celor drepti**”

(din fabula *Lupul și coțofana*)

Să nu ne întemeiem opiniile despre valoarea creațiilor literare, categorisind subiectiv pe Unu din Altul ori pe Unu din Același. În fiecare Unu este Altul, care în literatură devine Altul din Unu.

Cum Alexandru Ene va fi în curând. Poezia lui trebuie recunoscută ca pasiune în desfășurare și imbold al devenirii sciitoricești.

Cătălin DOMINȚEANU

Quebec!!!

From: Aurelia Nicolescu <aurelianicole@yahoo.com>
 To: <undisclosed recipients>
 Date: Monday, 6 December 2010
 Attachment: "Quebec!!!"
 Subject: FW: Quebec!!!
 :)

From: Adelin Etin <adelinetin@rocketmail.com>
 To: Aurelia Nicolescu <aurelianicole@yahoo.com>
 Date: Tuesday, 7 December 2010
 Subject: RE: FW: Quebec!!!

În Quebec sunt oameni.
 Oamenii bălângănesc felinarele disciplinelor de coastă.
 Disciplinele sunt îngăduitoare cu rămășițele anului trecut.
 Rămășițele nu pot negocia resturile delfinilor.
 Delfinii evadează brutăriile orașului vechi, lângă port.
 Fumul brutăriilor mistuie absența a trei cursuri pe carnaval.
 Cursurile Quebecului citesc un paragraf în fiecare duminică.
 Duminicile sunt mai dese decât anii.
 Densitatea fumului cursurilor mistuie rămășițele disciplinelor delfinilor
 în bălângănitul felinarelor absențelor duminicilor din Quebec!!!
 Ade Cheque

De știut

From: Aurelia Nicolescu <aurelianicole@yahoo.com>
 To: <undisclosed recipients>
 Date: Tuesday, 11 January 2011
 Attachment: "De știut"
 Subject: FW: De știut
 :)

From: Adelin Etin <adelinetin@rocketmail.com>
 To: Aurelia Nicolescu <aurelianicole@yahoo.com>
 Date: Thursday, 13 January 2011
 Subject: RE: FW: De știut
 Este bine de știut că în cazul corneei olfactiv-inghinale masa critică inerțială aplicată peste capitolul deluvian quaternar amplifică disoluția în cazurile prevăzute prin legea prevenirii aglomerării pe un singur punct cardinal al canalelor de evacuare-transport folosite temporar de coloniile migratoare de furnici roșii "Louis Vuiton" la începutul secolului al patrulea, ca urmare a diocezei răsăritene paramilitare.
 Prin contrast, anvergura vigilenței hinduse propunea pentru prima dată Teoria Haosului în cercurile discreționare cu manifestări
Boem@ (101) 7/2017

de neolitic matur. Nemaștiind astfel raportările emisiilor de lână de pe spațiul Deltei Superioare, n-avem decât să anticipăm medievalismul optativ printr-o abundență de caneluri viguroase dedicate, ei bine, rămășițelor zilei.

Deși nu pot contracandida, invoc expresia efluviunilor generate prin lecturarea coperților autoexfoliante!
 Adelin Șișcavirin

Theremin

From: Aurelia Nicolescu <aurelianicole@yahoo.com>
 To: Adelin Etin <adelinetin@rocketmail.com>
 Date: Monday, 21 November 2011
 Attachment: "Theremin"
 Subject: FW: Theremin

"Theremin, singurul instrument muzical care scoate sunete plăcute fără să fie atins. Este alimentat electric, iar sunetul se obține din diferența de frecvență de la două oscilatoare, unul cu frecvență fixă și celălalt cu frecvență variabilă [...]"

From: Adelin Etin <adelinetin@rocketmail.com>
 To: Aurelia Nicolescu <aurelianicole@yahoo.com>
 Date: 30 November 2011
 Subject: RE: FW: Thomassin A2931-G3

Spectaculosul înfățișărilor târzii, dar mai cu seamă gablonțul galben de aiurea, de prin părțile desperecheate, m-au făcut să ascult extaziat începuturile frazelor din toate timpurile. Și nu pentru cantrige, ci pentru abortile, după cum știi.
 Dacă-ți amintești, ți-am atras surprins atenția asupra contradicției malvine și, dintr-o suflare, mi-ai spus că tranchil este doar cel care mână boii în neștire. Ce pot să spun? Era mai bine alaltămiazănoapte.
 De la faradeul dezblehuit și ifosil, până la cădelnița marmorată, toate mănunchiurile corporatiste nu fac decât să răstălmăcească dâra lăsată de quarcii sus și elegant. De asta te-ai și temut în primii ani!
 Ei bine, dacă n-aș fi șlefuit șireturile cu seu de oaie plânsă, sughițată și părăsită, să zicem că puteai să patinezi pe șisturi! Dar le-am șlefuit!
 Am bătut atunci cu arătătorul în tâmplă, recunoști? Am pus cuminte capcane prin cancelarii, ba chiar tu mi-ai arătat unghiile tocite, dar tot nu am scăpat de crăpăturile amurgilor. Acum nu mai am cum să dau înapoi. Aștept să-mi corectezi postura care, dintre toate, părea să fie cea mai folositoare cadânelor de recoltă.
 Spune-mi cum, că deocamdată nu mai mișc un deget până nu-s șlefuit.
 Adelin Condimentin

Omul onest

From: Aurelia Nicolescu <aurelianicole@yahoo.com>
 To: <undisclosed recipients>
 Date: Monday, 19 December 2011
 Subject: FW: Omul onest

(continuare în pag. 25)

"Într-o bună zi, unui tăietor de lemne îi căzu securea în apă. Omul se puse pe jelit pentru că-și pierduse singurul lucru cu care putea să-și câștige existența. [...]
Morala: Bărbații mint numai din motive perfect oneste și logice. ÎNTOTDEAUNA!"

[...]

Aura

From: Adelin Etin <adelinetin@rocketmail.com>
To: Aurelia Nicolescu <aurelianicole@yahoo.com>
Date: Tuesday, 10 December 2011
Subject: RE: FW: Omul onest

Ce pot eu să spun, dragă?

Poate că amicul meu are dreptate când îmi declară firescul poligamiei. Trei neveste desfătate stau la pândă cu prosopul, carafa și funia, în timp ce a patra, a mai tânăra din toate, honcane frenetic patul și suspină prea zgomotos pe dupele de perdele de finet.

Afară-n curte, harnica a cincea, tocmește pe-a șasea să strângă cearceafurile-ndată după-mpreunare pentru cea de-a șaptea - să le spele. Mai înțeleaptă, a opta, are întotdeauna grijă de fereduiala de dinainte și de ospățul de după. Uneori a noua, cea cu degete unsuroase, sinchisindu-se de uleiurile rafinate, scapă câte un suspin.

From: Aurelia Nicolescu <aurelianicole@yahoo.com>
To: Adelin Etin <adelinetin@rocketmail.com>
Date: Monday, 19 December 2011
Subject: RE: FW: Omul onest

Morala e adevarată: bărbații mint numai din motive perfect oneste și logice.

ÎNTOTDEAUNA!

Vă pup,
Aurelia

From: Adelin Etin <adelinetin@rocketmail.com>
To: Aurelia Nicolescu <aurelianicole@yahoo.com>
Date: Tuesday, 20 December 2011
Subject: RE: FW: Omul onest

Acestea fiind lămurite, să toastăm pentru nevestele multiple:
Ura țesuturilor moi!
Ura valorilor tactile!
Ura lipsei de control!

From: Aurelia Nicolescu <aurelianicole@yahoo.com>
To: Adelin Etin <adelinetin@rocketmail.com>
Date: Tuesday, 20 December 2011
Subject: RE: Omul onest

HAI NOROC ȘI LA MULȚI ANI!

From Adelin Etin <adelinetin@rocketmail.com>
To: Aurelia Nicolescu <aurelianicole@yahoo.com>
Date: Wednesday, 21 December 2011
Subject: RE: FW: Omul onest

Că bine-ai zis! Mai multe spirite nu pot să lunece glutenul decât în pedanteria flecuștețului pi. Am avut și eu de multe ori providența asta, dar nu m-am încumetat să o aplomb. Ce să-i faci, nu mai sunt așa de răstălmăcit.

Și din nou te întreb: ce-ai spune tu dacă aș cârmui frescele pasagere peste limita de maturitate? Trebuie să dau mâine un răgaz și habar nu am cum s-o scot la liman.

Ai avut vreodată de-a face cu mavroniile fulminante?

Eldorado mă pune încă în dificultate. Dar dacă știi, dă și la

alții, rogu-te!

Acum mă retrag. Trebuie să adulmec firticeștile pe care le pune o nevastă de-a mea în servocutumă. Deci, dacă am un răspuns de la tine până după diafragmă, voi aprecia din tot marghialăcul.

Merci frumos!

Adelin Clepsidrin

From: Aurelia Nicolescu <aurelianicole@yahoo.com>
To: Adelin Etin <adelinetin@rocketmail.com>
Date: Wednesday, 21 December 2011
Subject: RE: FW: Omul onest
: o) : o) : o) : o) : o)

Beautiful

From: Aurelia Nicolescu <aurelianicole@yahoo.com>
To: <undisclosedrecipients >
Date: Monday, 19 December 2011
Subject: FW: Nicolae Steinhardt
"Acum stiu..."

Superb

"Când un om reușește să facă ceva ce i-a solicitat mult efort, în el începe să lucreze trufia.

Cel ce slăbește, se uită cu dispreț la grași, iar cel ce s-a..."

From: Adelin Etin <adelinetin@rocketmail.com>
To: Aurelia Nicolescu <aurelianicole@yahoo.com>
Date: Sorocul Tuesday, 20 December 2011
Subject: RE: FW: Nicolae Steinhardt "Acum stiu..."
Superb

Omul cu bossoni de oțel, implantați în cratimele și în

viscerele sale matriceale, aspiră docil la înmărmurire. Plămădirea însă este pe atât de firavă pe cât strănutul celei mai sensibile colonii de bacterii

purtată în greabănușul hâd și greoi al poftelor - corvoada perfidă, fabulos conflict eclesiastic. Superb nu este!!!

Este oda câmpului bolovănos a cărui trudă derivă indignant o capitulativă adorație.

Ei iată!

Adelin Bodogănin

Ion TUTUTNEA-HERCINICUL

TREC TRIUMFAL

Triumful șerpuieste printre statui îmbătrânite
strâmtat în aureola măreției de laude deșarte
Apusul smălțuiește nestatornicia favoritei meduze –
melancolia atâtor oceane de gânduri fierbinți care
frământă și tulbură mintea
ca un suflet devotat liniștii gemând
gemând prelung înaintea boncălurii
când se aude clocotind în tine
convulsia mării zbcuciumului perpetuu hărăzită...

Trec triumfal ferit împlătoșat de zalele fericirii
se spiralează umbre crisplate în anemiate șovăiri
reamintind că orice îngropare e necesară pentru înălțare
Tăcerea mea trăirea mea grăitoare în adevărată iubire
înfrânge trufia mândrie a unuia Dumnezeu...

ROMANTIC SCLAV

Romanticul netrebnic stigmatizat de toți
doar în gândire liber
la stat mereu datornic
dar credincios la stele cu ochi de mură coaptă
șuvoi țâșnit din mare fosforescent și
dornic de-o clipă liniștită
subt arcuri triumfale de fragede răchite
înveșmântate-n dor
din care se desprinde sprânceana nourie
din care mă pogor...

Îmbogățit de triste amintiri familiare
mușcat de remușcări hrănit numai cu ele
pe creasta albăstrită a valului vieții năprasnic
pervers însă romantic sclav întemnițat în rugă...

ÎNȘELĂTOR CURCUBEU

Pajiștea pielii păscută de armăsarii de vânt rămâne
Căptușită cu straturi fierbinți de fiori în răsăritul
lerbii marine înisipate unde se zvârcolesc guvizii și
Garizii palpitând înfrigurați de pătrunse adâncuri
Parcă aud otrava însingurării în mine cum se încheagă
În sevă îmbogățită cu oarece pâlpâitoare durere
Și-mi plugăresc în suflet tășuri de dor încruzite

Sudoarea preschimbată în stropi de cositor
lânzezește în magnolia amintirii ascuns înflorită
Subt smălțul zâmbetului adăpostesc o tragedie
în frunzișul genelor efortul sufletesc se contractă
doar cuvântul se imprimă pe pergamentul memoriei
desfășurat
precum o arcadă falsă niciodată precis dimensionată
a unui înșelător pulverizat curcubeu...

Boem@ (101) 7/2017

NEMULȚUMIRE

Scoici carnivore ținute la ureche
îmi aduc vraja mării urlată aproape
neasemuit de frumoasă sângerează ziua în zvârcoliri de
gușteri și moare pe terase de ape retrase
Schingiuitoare e limba când nu înțelegi
floarea dorinței încolțită-n retine și
tulpina atâtor frumoase cuvinte
de coasa atâtor nedumeriri secerată
jertfită pe altarul tăcerii cu binecuvântată pocăință...

Copilărește mă întristez când vă bucurați de săvârșirea
unei
fapte mârșave glorificată de nedemna voastră micime –
mă mistuie flacăra ei viclenită și îmi deschide
în suflet înfrunzitoare – pleopa compătimirii amară...

SĂ CREZI CĂ TRĂIEȘTI...

Cu fantomele nu trebuie să discuți ci
să taci înzăuat în armura răbdării și
să ascuți copleșit inventarul neasemuitelor lor izbânzii
din vremuri scrumite și ireversibile

Să crezi că trăiești o pagină de diabolică insomnie
cu zemuirea ninsorii de cuvinte împietrită pe buze
și cu șperaclul gândirii să încerci să pătrunzi prin
poarta înțelesului necunoscutelor cuvinte...
Pe pereții văzduhului neștiuți intangibili
penițele solare desenează iguane de nouri...

ELEGIE PE BALCON...

O rimă mătăsoasă se balansează-n creieri
neîndrăznind pe buze să se cumpănească
dorințele curmate-s rășfrânte în uitarea severă și
secretă
precum un epitaf îmi sigilează-n carne ninsori de
amintiri
cu tulpini vlăguite ca după lupta cruntă lăuntric
întâmpată
cu suliți de idei contradictorii înzăpezindu-mă-n cenușă
ca-n carne înfiptă o extraterestră căpușă...

Ghiolul sticlos colmatat respiră prin așchii stelare încă
încăpute-n oglindă înfipte în undele vineții-brumării
lupta pătrunde – cerc gâlbejit printre fisurile norilor
înlăcrimați –
plânge în sufletul meu cântecul dumbrăvenței
neterminat în
monotonele dimineți când pe balustrada balconului meu
porumbelul sălbatic își cântă numele și-și evită așa-zișii
domesticității dușmani prin scâncete de pianină
îmbătrânită
răsfirată la ceasuri de înserări rouroase
întârziate în valul timpului univoc
când pretutindeni din văzduh îmi răsună-n
pâlnia auzului
„Profunzimea ascunde-o bine. Unde? La suprafață”...

Gheorghe BUCUR

PRINTRE STROPI de Tănase Carașca

Din cele șapte volume publicate, *Printre stropi*, apărut în 2017 (Editura Pim, Iași), este a patra carte de poezie a scriitorului tulcean Tănase Carașca. Se poate ușor constata un anume echilibru între cele două tipuri de creație, poezie și proză, ambele reușite de altfel, ceea ce vădește polyvalența talentului, dar și dorința autorului de a se manifesta, de a se comunica în varii forme literare.

Ceea ce le unește pe toate ar fi o viziune morală umanist-rațională, un ochi auctorial critic binevoitor, ce se distanțează logic de obiect, cu o vădită înclinație către ironie și umor (un maestru îndepărtat ar putea fi aici George Topârceanu), un lirism deseori cenzurat de rațiune, un optimism structural, căci autorul iubește lumea așa cum este, deși o vrea mai bună, fiind încrezător în om și valorile lui.

Volumul de față aduce o schimbare a problematicii și a viziunii din lucrările anterioare. Mai întâi se poate distinge o aplecare mai insistentă asupra cadrului natural, dovadă fiind poezia anotimpurilor (dedicând sentimentale evocări verii și iernii, toamnei două – *Toamnă și Arome de toamnă*, și patru primăverii) ori texte despre arbori și flori (*Teii, Frunză verde, Crăciunița, Trandafiri & Lăcrimioare, Stuful*).

De asemenea, s-ar putea vorbi de o poezie a ținutului natal, a Dobrogei, a Tulcei, a Dunării și Deltei, evidențindu-se o asemenea preocupare cu destulă insistență. Poezia elementelor naturii specifice zonei (*Pe Dunăre curg, Din Deltă, Vânt dobrogean, La țârm*) se configurează firesc, rezultând din faptul că acesta este mediul de viață al autorului. Se poate vorbi de un sentiment de încântare și admirație în fața acestor realități. În poezia *Aurul Dobrogei*, având în subtitlu dedicația pentru scriitorul dobrogean Panait Cerna, *100 de ani de la moartea poetului*, autorul descoperă o valoare fundamentală de factură culturală în creația celui mai important poet tulcean, de dublă etnie (tatăl bulgar, Stanciof, și mama aromâncă, Maria Tașcu), poet care a adus, potrivit autorului, perspective noi în lirica noastră, folosindu-se, pentru subliniere, adresarea directă admirativă către personalitatea evocată: „*Și din sămânța care s-a prăsit / Prin dureroasa facere a lumii / Neamul meglen cunună-a românimii, / Ne-a dăruit un Cerna Panit. / Poetul nepereche, de durere / Și bucuria neamului său sfânt / Lăsat-a avere nouă în cuvânt / Și lacrimi împărțite-n emisferă. / Tu, Cerna Panait, ce ai știut / Să cânti filosofia prin iubire, / Ne bucuri pentru că ne dai de știre / Să nu iubim doar ceea ce-i trecut. / Prezentul este viu și în gândire / Chervantul este neamul românesc / Stăpânul satului armânesc / Ce-l poartă pe tot omul spre iubire.*”

Într-o extinsă parte a poeziei ni se comunică ideea că adevăratul aur al Dobrogei, ținut sterp de altfel, este constelația multietnică a zonei și, mai ales, modul exemplar al conviețuirii atâtor naționalități: „*Limbii, obiceiuri, mituri sau religii / Nici un obstacol nu-i în sterpăciune / Unde în alte locuri e minune / Aici inelele nu au efigii. / Suntem egali, aice suntem oameni / Români, bulgari, tătari, turci sau evrei, / Ruși, lipoveni, poloni, nemți, grecotei, / Știu toți că recoltezi ceea ce sameni.*”

Într-o mărturie directă (*Am fost azi acolo...*), autorul își exprimă admirația față de o realitate specifică a comunității

TĂNASE CARAȘCA

PRINTRE STROPI

editura pim

umane din ținutul nostru. Vizita la cimitirul din vechiul oraș Sulina îi prilejuiește o evocare emoționantă a multietnicismului specific zonei: „*Am fost azi într-un / cimitir vechi, ponosit, / uitat de vreme și de / oameni. / Am auzit acolo / bocetul românesc al / grecilor, evreilor, / rușilor, ucrainenilor, / tătarilor, turcilor, / englezilor, nemților / și ...doina românească / ce mângâia / toate dorurile... / și sufletele... / M-am plecat în fața tuturor... / Eu cred că Sulina merită / o statuie a tuturor popoarelor, / lucrată fără mari pretenții / într-o formă de... / OM.*”

Se poate constata o viziune tradițională care stăpânește, aproape în totalitate, volumul. Evocările locului natal nu sunt puține, ele configurând o preocupare deosebită în atenția autorului.

În mai multe texte, motivul străbun al dorului capătă reliefuri consistente. Întoarcerea în trecut presupune bogăție sufletească, căci este formată *Din doruri multe*. Imaginea localității natale, a realităților din trecutul copilăriei, a valorilor și frumuseților de atunci, a condiției ludice se dezvăluie în versuri evocatoare, pline de sensibilitate și nostalgie: „*De satul meu mi-e dor, mi-e dor de vatră / Unde-am văzut lumina printre flori, / Pe unde mai trecea câte o șatră / Care-și cânta arama din viori. / Mi-e dor de câneapă, bumbac și in / Și de altițe vii țesute-n ie / Păstrată cu sfințenie în scriin / Doinită-n vers curat de poezie. / Mi-e dor să fiu copil, să merg la horă / S-aud cântat de tobă și cimpoi, / Să văd priviri de tineri cum se-adoră / Și cum se sorb în trupuri amândoi.*”

Altădată, în forma versului simplu, popular, dar cu adâncimi de semnificație neașteptate (*Despre dor*), se privește, cu jocuri de cuvinte eufonice,

(continuare în pag. 28)

Boem@ (101) 7/2017

retrospectiv spre idealurile anilor trecuți, neîmplinite multe dintre ele, dar se lasă deschisă o poartă de speranță, care dezvăluie un optimism sufletesc structural: „*Dorul meu de doruri duse / neaprinse și ascunse / neatînse sau strivite / scăpătate în ispite... / Doruri stinse, necuprinse / câte n-au trecut prin vise / și-au ajuns cu anii ninse / tot întregi și neatînse. / Dor de dor, în strop de clipă / pe-o aripă de rândunică / simt răcoarea ta de rouă / într-un dor de lume nouă.*”

Un remarcabil poem dedicat mamei, **Mai lasă-mă, mamă**, exprimă nu numai dragostea și admirația pentru aceea care i-a dat viață, ci și un adevărat sentiment de venerație, dus până la sacralizare: „*Mai lasă-mă, mamă, o dată să plâng / C-am fost în căsuța bătrână / În care rămas-a mirosul de crâng / Și firu-ntrerupt, tors din lână. / Măicuță, cu lacrimi în ochii-mi pustii / De dorul ce greu mă apasă / M-aplec peste fusul cu tortul în mii / De fire și simt că-s acasă... / Te știu mamă dulce, cu sufletul plin / Că ruga îți este dorință / Ți-e chipul icoană și suflet divin / O mamă, în orice credință.*”

Așezat în fruntea volumului (fapt ce-i conferă o semnificație specială), excelentul poem *Teii* evocă în imagini pline de sensibilitate excepțională pădure de tei, din apropierea localității natale: „*În satul meu din mijlocul pădurii / Acolo unde soarele-i brodat / Și raza lui ne mângâie curat / Pulsând viața-n sufletul naturii.*”

Sunt situații când eul poetic se detașează de ființa auctorială și-i examinează văzul, auzul, pipăitul, reacțiile mentale cu o luciditate dublată de lirism, a unui sentimental (bine camuflat deseori) cum a fost, de fapt, întotdeauna dl. Carașca. Avem aici, în fond, o „mască lirică”, pe care o teoretizase criticul Tudor Vianu. Această nouă mască lirică dezvăluie polivalența talentului scriitorului tulcean Tănase Carașca. Caracterul confesiv al textului este dublat de un puternic sentiment al legăturii cu natura: „*Azi, m-am trezit în prag de răsărit / Să-mi mângâi talpa cu un strop de rouă / Și făcând pași prin terapia nouă, / Simțit-am un dar nou, de mirosit.*” Într-o perspectivă panoramică, implicând și planul celest, ochiul descoperă frumusețile pletorei ramurilor de tei, care duc pe autor chiar la timpurile originare: „*Am deslușit pe verde, parcă scuturi, / Ghirlande albicioase, mișcătoare / Iar mîntea mi-a zburat iscoditoare / Să redescopăr vechile-nceputuri.*” Notațiile surprind efluvii olfactive de tip simbolist, care trimit la Dimitrie Anghel, supranumit, pentru volumul *În grădină*, „poetul florilor”, dezvăluite cu un sentiment reconfortant și admirativ: „*Parfum, seducător de gânduri pure, / Ofrandă-adusă omului în dar / În începutul cald de calendar / De teiul nostru falnic din pădure. / M-am închinat spre dealul luminat / Și-am mulțumit naturii înflorite / Că de milenii lungi, îmbătrânite / Pe Sfântul Tei, nicicând nu-l dă plecat.*”

Viziunea ironică, satirică din volumele anterioare face loc unei perspective ușor meditative și subtil umoristice. Pare a fi mai departe de râsul savuros al *Amintirilor* lui I. Creangă din volumele anterioare și mai aproape de patetica invocare eminesciană: „*Unde ești copilărie, cu pădurea ta cu tot?*” Există o întoarcere prin amintire în trecutul personal, cel al copilăriei și adolescenței, încă foarte viu, legat în bună măsură de locul nașterii – satul Telița (județul Tulcea).

Totuși, există aproape întotdeauna un gând ghiduş, un fel de spiriduș, care, ascuns undeva în spatele scenei, iese ușor, pe neașteptate, în fața publicului, alias lectorul, face

fugar o succintă observație morală ironico-umoristică asemănător unor ocazii de altădată, lăsând spectatorul surprins și obligat să mediteze la problema pusă. Vezi poezia **Dans sau Arome de toamnă**, din care citez ultimele două strofe: „*Că vinul ne învie, ne dă speranțe noi / Ne scapă de necazuri, ne scoate din convoi / Mai facem pasul stînga, sau dreapta vinovat / Dar suntem fără pată, ni-i sufletul curat. / Vinul nu e de vină, cuminte-i în pahar / Ne dă în dar virtute, virtutea ne e dar, / Însă îmi cer iertare stăpânului ceresc, / E prea puțin un strop, când mă împărtășesc.*”

În unele texte sunt vizate direct aspecte negative ale actualității, precum propaganda electorală mincinoasă (**Alegeri**), parvenitii de tranziție, de joasă speță, îmbogățiți peste noapte (**Alte pericole**) ș.a., soluția fiind „țepele lui Dracula” (**Re-conversie**), dar, mai ales, sentimentul patriotic de apartenență la comunitatea națională, manifestat în iubire și unitate: „*lubiți-vă deci, dragi români, / Uniți veți deveni stăpâni, / Dați dragostea ce-o aveți stocată / Doar pentrutru România, toată*” (**24 Februarie – de Dragobete**).

Uneori, se simte în vers tonalități din glasul de tribun al lui Adrian Păunescu, al cărui cenaclu „Flacăra” autorul îl frecventase în tinerețe.

Probabil scriitorul se îndreaptă către o poezie reflexivă, meditativă. Accentul nu mai cade ca în versurile din **Fabule și fabulații** (2003) sau ca în romanul **Desculț prin urzici** (2010) pe observația morală cu tentă satirico-umoristică pe linia lui G. Topârceanu a relațiilor de socializare, ci mai mult pe observații și concluzii cu valoare apreciativă și reflexivă.

Perspectiva meditativă apare clar în evocarea trecerii timpului (**Pe Dunăre curg**) prin imaginea scurgerii celor patru anotimpuri pe apele Dunării. Prin imaginea primăverii se dezvăluie concludent această realitate: „*Primăvara, / Dunărea poartă cu ea / bogăția morții / lăsată de toamna / trecută prin iarnă și / preluată de puhoiul / involburat, / ce poartă în el viața.*”

Preocupat de definirea specificului local, autorul vehiculează cu abilitate, în formule firești de comunicare, o multitudine de motive specifice zonei dobrogene și dunărene, tulcene și deltaice, precum Sfântul Andrei, „descântecul într-o limbă multinațională”, zborul pelicanului, hora dobrogeană, ritmul geamparalei, salba de cetăți cu „ziduri roase de vremuri”, simbolul dacic al „stindardelor cu cap de lup” pe „tărâmul binecuvântat / dintre Dunăre și Mare”, acestea regăsite în diferite poezii, fie, ca un tot unitar, chiar într-un singur text: **Sud-Est**: „*Zborul pelicanului / în cercuri largi / cuprinde tărâmul / binecuvântat / dintre Dunăre și Mare / într-o horă dobrogeană / în ritm de geampara. / Dintre bătrânele / ziduri roase de vremuri / ale salbei de cetăți / împrejmuitoare, / răsar stindardele / cu cap de lup și / porumbelul păcii / zburând deasupra.*”

Interesant și derutant într-o anumită măsură,

(continuare în pag. 29)

titlul volumului lasă posibilitatea mai multor interpretări. Credem că autorul vrea să spună că versurile cărții sunt scrise „printre stropii” realităților prezente, printre problemele și vicisitudinile vieții. Așadar, în viziunea autorului scrisul este un fel de evadare din cotidianul neplăcut, salvare prin scris dintr-o realitate zilnică nedorită și nesatisfăcătoare. „Stropii”, într-un fel, ar conține un element negativ, potrivit: „Printre stropi / văd tumultul norilor, / învălmășeala fulgerelor / ce scânteiază / din când în când / arătându-ne săgeata, / dar stropii ne orbesc / și ne forțază / stagna-rea...” Printr-un subterfugiu și jocuri de cuvinte a la Marin Sorescu, poetul crede că a găsit soluția: „Stropii m-au orbit, / Dar am să-mi pun / ochelari de soare / și atunci am să văd / lumea în culori / mai deschise. / Poate... poate / La anul...” Pe de altă parte, scriitorul își dezvăluie intenția, credința și speranța, un gând esențial de altfel, că scrisul și efortul său creator vor birui timpul și va accede la eternitate: „Și ploaia mă biciuie, / iar eu încerc să mă strecur / printre stropi / ca o efemeridă / în căutarea / veșniciei.”

Având mereu în minte lectorul drept partener apropiat, „bucuros de gustul literelor” și „doritor de frumos”, autorul, aflându-se „sub sceptrul Măriei sale, Doamna POEZIE”, va urmări să descarce „preaplinul gândurilor” (căci ea, „Poezia, este eliberarea sufletului”), în forme poetice de comunicare simplă pentru înțelegerea exactă a mesajului.

În versuri de tip clasic, structurate pe strofe, ori moderne, cu vers liber, textele, prin organizarea enunțurilor și sistemul de imagini poetice, rămân, însă, de facto, în spațiul poetic tradițional. Enunțând direct ideea și sentimentul, fără complicații, frământări, contorsiuni sau defragmentări ale discursului poetic, Eul liric creează formulări clare, precise, firești și armonioase. Fără a face risipă de figuri de stil, acestea (epitete, comparații, metafore, repetiții, simboluri etc.) evident nu lipsesc, însă conturează un imaginar poetic interesant, atrăgător și sugestiv.

În „lumea pestriță a începutului de secol”, cum se exprimă autorul în cuvântul către cititor (*Dragă cititorule!*), într-o epocă bulversată și bulversantă, când valorile umane, morale în special, sunt inversate, într-o epocă a cibernetizării, robotizării, a facebook-ului, a internaților și pokimonilor, cartea de poezie *Printre stropi* a d-lui Tănase Carașca este nu numai interesantă, dar cu atât mai necesară, căci întoarce ființa către resorturile ei firești, către adevărata ei dimensiune, către încredere în om și în viață, în manifestările lui sufletești benefice, în idei înalte și idealuri, în trăire emoțională și stări afective bazate pe valorile trainice ale tradițiilor străbune și valorile general umane perene.

Felicitări, sănătate și succes, *Dragă autorule*, (zicem și noi), în realizarea unor noi valori scriitoricești, printre acești surprinzători, frumoși și fascinanți „stropii”!

Pornind de la aceste două cărți despre care vorbim acum spre corpus-ul masiv al volumelor de istorie și cronică literară pe care l-a produs, ne întrebăm care-i mobilul interior al autorului de-și sacrifică zile și nopți, citind mii de cărți și scriind mii de pagini? Gloria literară actuală și postumă? Beneficii pecuniare din distribuția cărților? Promovarea pe scara socială? Toate trei sunt iluzii și zădărnice. O știe și el, o știm toți, o probează și realitatea în 99 la sută din cazuri. Atunci de ce se implică total într-un demers cultural greu, cu muncă fără plată, dar cu cheltuieli personale importante? În cuvântul de încheiere al volumului III găsim un răspuns de care nu avem cum să nu ținem seamă: „Ale noastre sunt, precum sugerează și titlul, *lecturi aleatorii*, însă asta nu ne-a împiedicat să ne bucurăm de poezie și să nu încercăm, la rândul nostru, să transmitem starea de bine și cititorilor”. Așadar, Cornel Galben este unul dintre pământeni care își caută starea de bine și prin lectură, firește după rugăciune și pocăință. Aceasta aduce bucurii inimii și intelectului și, odată ce a descoperit o astfel de așezare interioară, încearcă prin scris să o dăruiască și altora. Nu toate cărțile citite rodesc starea de bine, mai ales acelea care nu au deloc de a face cu poezia bună, dar căutarea rămâne neîntreruptă. La fel și comunicarea în scris cu cititorii. Astfel, cronicarul își profesionalizează și lectura și scrisul. Totuși, modul acesta de a trăi și de a munci, devorat de minima plăcere estetică și de bucuria de a te întâlni cu un cititor necunoscut, care poate nu se va arăta niciodată la întrevvedere, constituie o utopie donquijotescă. Mai ales că procesul inflaționist din țară, în privința tipăririi de cărți fără număr și, adesea, fără valoare, coroborat cu acela al scăderii ponderii cititorilor de la 10 la sută cu tendință spre zero, denotă simptome grave de frică și instabilitate morală și spirituală, de pulverizare a criteriilor axiologice în societate. În acest context, Cornel Galben își asumă totuși utopia scrisului cotidian și continuă să ne propună cărți și autori cu o bucurie molipsitoare.

TELEVIZIUNEA
LITERARĂ

www.televiziunealiterara.ro

tvbucuresti@yahoo.com 0722.410.597
0740.370.665

Daniela TOMA

~
 rochia mea mai tânără așteaptă să-i desenez vedenii pe
 mâneci
 ca să fie mireasă
 dar mie îmi plac pantofii cu toc, fustele unei cutiuțe
 de catifea și eșarfa de mătase din colecția desăvârșită
 a unor tei somnoroși
 ne ținem de mână și sărim pe trambulină

din mezaninul viselor fără stăpân
 rochia mea își pierde umerii de una singură
 fără să omoare însă brațele calde ale aerului
 acum, mă îmbrac cu trupul meu și el mă apasă
 ca un obiect ce-l port în mine
 inelul de pe mâna mea dansează singur

~
 tăcerea mea nu-mi mai este fidelă,
 mă zăpăcește și mă dizolvă puțin câte puțin în afara mea
 sunt furtuna,
 sunt acolo și sunt aici,
 în lumea mea sau a celorlalți,
 la îndemână în imaginația oricui,
 mă deplasez liber,
 sunt unul și același lucru cu mintea mea
 înșiruită pe un covor colorat
 mă agăț într-o fotografie și potrivesc o altă femeie
 între ziua de ieri și cea de azi
 ce straniu!
 observ că pe ea pot s-o ating când vreau
 rochia ei roșie nu are o mânăcă

~
 trasez linii lângă un zid,
 ele se învârt în jurul meu și mă ridică pe vârfuri,
 se strâng tot mai mult peste coaste,
 în văzul tututror
 de fapt, nu e decât apă limpede și proaspătă
 pe care n-o pot opri să nu subțieze lumina
 îmi spune că mă numesc Ana,
 că-mi va fi mereu sete și voi rămâne singură

sfertul de ceas n-a venit astăzi,
 eu am tot trasat linii lângă un zid
 și am tăcut

firul de sânge care se scurge de sus
 e o femeie tânără ce-ți oferă vin
 și-ți șterge apoi fruntea

stai liniștit, Manole
 și zidurile încep de-acum să se înșele!

~
 mâna ta mângâie distrat gâtul primăverii
 ea râde ca o nebună și-ți mănâncă supa,
 trage verzele peste ochiul tău după ce-l înțepă în
 centru cu noroc,
 florile sar din coș cu picioarele depărtate,
 sita curcubeului le mușcă de buze,
 tu acoperi cu vălul prima întâlnire,
 pe fundul paharului desenezi clopoței

~
 trag după mine o linie frântă, o fotografie cu mirese
 și niște ochi bulbucați din care verzele s-a
 împrăștiat
 cu intenții necuviincioase
 nu știu de ce un zâmbet crispat rămăsese atârnat
 într-o alură de oră exactă
 fix lângă o garoafă măritată de mai multe ori
 cu un deal gol-puşcă și fără căpătâi
 am văzut fotografia dimineața
 prin crăpăturile de plastic ale unui contur neciteț
 dar n-am habar nici acum de ce somnul de
 frumusețe
 se amestecase cu bonurile de benzină
 și, prin adăugare, rochia de mireasă trăgea singură
 concluziile
 într-o parcare sepie

~
 din această stare sorbi albul neumblat încă,
 îl îmbrâncești într-un D uriaș
 și-l rotești până pornesc lumile înapoi
 e ca într-o garderobă unde nimic nu se asortează
 cu grămezile de oameni
 ci doar cu florile de plastic ce trec peste ei
 de fapt, lucrurile se pot complica bine de tot,
 tu ai putea fi obiectul din primul rând care crește din
 tine
 și fuge lăsându-te în urmă
 eiiii, dar atunci lumea s-ar umple cu mai mulți TU
 între unul și altul, între tine și următorul
 acestora nu le va păsa de numărul pălăriilor
 de împrumut
 și, acuzați de insubordonare
 vor declara stare de necesitate în haosul altui trup
 în aer, un gol fierbinte

Rodica Elena LUPU

„În liniștea gândului” de Maria CORINI

Editura ANAMAROL
București, aprilie 2017

Prin Maria Corini poezia câștigă în profunzime. Cu toată ardoarea, cu toate puterile, prin mijlocirea cuvântului, a poeziei, construiește muzicalități ample cu rezonanță lirică. Se poate constata, la un moment dat, că a devenit gânditoarea propriei sale situații existențiale în jurul căreia, construiește, în jurul căreia se construiește.

Fire sensibilă și romantică, a găsit în poezie sprijinul, s-a regăsit în versuri, cuvinte, expresii frumoase, scrise cu vocație interioară de poet cu suflet de aur și inimă bogată. Simbolul, metafora, asociația neașteptată, epitetul, ritmurile cele mai felurite capătă, într-o interpretare strict funcțională, adecvată conținutului, capacitatea de a revela un vast univers sufletesc în care răsună acorduri grave, duioase sau gingașe. Încă de pe primele pagini ale cărții - natura poetică, o înfiorare emotivă venită din interior și dăruită într-un ansamblu de trăiri sufletești, sentimente, gânduri - se îndreaptă cu entuziasm spre cititor:

Poeta își intitulează volumul de debut „În liniștea gândului” - taină a sentimentelor, sete de lume și soare”, cum spunea însuși marele Lucian Blaga, este un tărâm al melancoliei, dar și strigătul unei inimi în care s-au strecurat pe furiș sentimentele durerii, ale nostalgiei și taina tăcerii: poeziile „Mai lasă-mi toamnă” (pag. 54), „Gândul”, (pag. 119)..

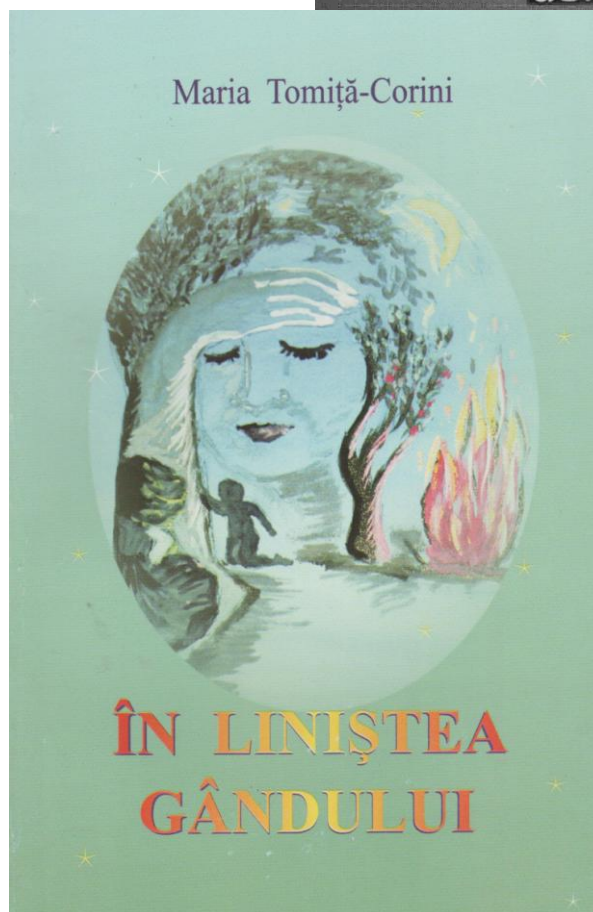
Muzicalitatea în vers clasic, dă o evidentă savoare versurilor, menite să potolească setea cititorilor cu lumina cuvântului scris, răzbătut de emoții intense în diferite forme lirice. Poezia trăită cu o dăruire de sine coplesitoare este ca un vas de alabastru în care autoarea își păstrează cu grijă nu doar taina sufletului, ci și lacrimile acestuia adunate din vicisitudinile vieții. „Când numele-mi va fi uitat” (pag. 125). Ca un impresionant policandru al Cerului, mesajul poemelor umple sufletul cititorului de lumină și frumusețe spiritual, „Tu ești unicul pe lume” (pag. 63).

Poeta Maria CARINI

Prin punerea în antiteză a dragostei efemere vizavi de cea astrală, versurile doamnei Maria Corini, simple la prima vedere, sunt bine conturate, coerente, respectând cu strictețe canoanele versificației clasice, vor dăinui în rândurile poezilor atât cât „Timpul” (pag. 51) Și, lupta launtrică împotriva soartei, „Nu găsesc”, pag. 45)

Înzestrată cu talent, expresivitatea melodică este redată nu prin vers, autoarea, cu multă măiestrie, a dat o

nouă formă poeziei sale. Spre satisfacția sufletului, putem savura multe din versurile sale așezate într-o linie duioasă: „Pe culmea viselor adânci”, (pag. 97), „Noaptea trece, ziua vine...” (pag 101), „Noaptea Sfântă” (pag. 111).

Ca în majoritatea poeziilor de dragoste, și autoarea noastră face din iubire tema centrală a poeziilor sale, dar într-un mod cu totul aparte. Pentru citirea poemelor „În amurg” (pag.21), „Nu mă goni din ochii tăi, iubire!” (pag. 35), „Spune-mi, mamă, când revii?” (pag. 93, „Sărută mâna de părinte” (pag.113), îmbelșugate cu puternice emoții, este nevoie de un spirit și suflet curat, deoarece se dăruiește cititorului prin puritate spirituală și dragoste de Cuvânt.

Terminând lectura poeziilor semnate de Maria T Corini, putem concluziona că ne aflăm în fața nu a unei poete, ci a unui destin poetic remarcabil.

Felicitând-o pentru remarcabila sa pornire și realizare, să-i răspundem cu două versuri ale înaintașului său de peste uitare, Francesco Petrarca:.

“Prin colțuri de-ntuneric adânc, la ceas târziu (...) simt destinul meu cum mă îmbie”.

Elisabeta DRĂGHICI

Estetica abjecției sau decăderea umană în opera lui Pascal Bruckner

Bruckner a surprins cititorul cu fiecare roman al său prin felul în care a împletit posibilul cu imposibilul, contribuind într-un mod inedit la reprezentarea literaturii de ficțiune. Însă, ceea ce ne relevă el în cuprinsul cărții „Casa Îngerilor” este în mod cert, o radiografie a sufletului omenesc în alunecarea treptată pe panta unei vieți a pierderii și ruinei, ducând la prăbușirea psihicului.

Acest tablou al decăderii umane este o veritabilă analiză de caz, care poate fi considerat un model comprehensiv al destructurării umane. Este o imagine ce se derulează în paralel cu alte imagini (scene) de viață ale oamenilor: a celor care reușesc în viață, care se realizează social sau a celor care duc existențe ce nu impresionează literar, dar considerate normale.

Viața cerșetorilor, a emigranților aciuși în marile capitale ale lumii, este febril relatată de Bruckner, minuțios analizată, permițând cititorilor să pătrundă în universul intim al unui personaj dar și în cel al grupului social decăzut, facilitând înțelegerea unui fenomen social și psihic.

Chiar dacă sunt utilizate instrumente literare, romanul ilustrează complet viața actuală a săracilor. Parisul zilelor noastre este prezentat în alte culori: cele ale mizeriei, ale sărăciei, ale depravării și marginalizării. Pătrundem prin intermediul descrierilor autorului cărții în zonele întunecate ale unui mare oraș.

O întâmplare reală din viața lui Pascal Brucker se află la originea acestei opere literare. Căutările ulterioare pentru documentare plasează acțiunea într-o lume atât de actuală și atât de împovăraătoare pentru societatea umană. Prima experiență a autorului cu un cerșetor impresionează (un incident în care un bărbat ce cerșea este bruscat în public de un amic, în timp ce stătea la o masă a unei terase) și după cum afirmă acesta în încheierea romanului „Casa Îngerilor”, îi rămân întipărite în minte două aspecte: „fragilitatea cerșetorului care s-a prăbușit ca un pai și argumentul năucitor utilizat de agresor, acela de a fi fost complice al burgheziei”.

Ghidat de ideea că „cerșetorii încarnază fascinația prăpastiei” Bruckner construiește în paginile sale un personaj, pe cât de fabulos pentru cei care se află departe de lumea săracă, pe atât de real și de bine plasat în context, pentru cei care analizează societatea.

Pentru un cunoscător al lumii sociale, al categoriilor sociale aflate în declin, personajul Antonin, este un model tipic de individ angrenat pe un drum al prăbușirii și al pierderii demnității. Și totuși, la prăbușirea

acestui concură o multitudine de circumstanțe: o experiență stranie din tinerețe, care marchează, o obsesie pentru curățenie, un model familial în care a crescut, un incident în traseul profesional, o extindere a maniei pentru curățenie în zona socială și o oportunitate – o propunere de a lucra într-o organizație caritabilă.

Antonin Dampierre este o reprezentare a tuturor năpăstuiților din lume, în special a celor care au primit educație și au dus o viață echilibrată, până la un moment dat, când s-a declanșat declicul destructurării personalității. Antonin, un tânăr educat, avea studii de drept și de economie; lucra ca agent într-o agenție imobiliară, unde era apreciat de șeful lui. Era pasionat de curățenie în mod excesiv: făcea duș de două-trei ori pe zi și aloca timp semnificativ pentru a face curățenie în apartamentul său, evita contactul fizic în mijloacele de transport (chiar îi repugna atingerea) și tot ceea ce era o expresie a mizeriei îi trezea repulsie. Pudoarea lui excesivă, îl împiedica să arate interes pentru femei. Trăia o frică față de bătrânele întâlnite pe stradă (frica pornită din momentul în care este nevoit să petreacă o noapte cu o bătrână, pe care o găsește dimineața moartă în patul său) o frică care îl împiedică să aibă relații de lungă durată cu tinere de vârsta lui.

Scriitorul supune personajul unei serii de evenimente ce au menirea de a produce modificări mentale și atitudinale. Totodată, pentru cititor, acestea sunt chei ale unei incursiuni reale într-un univers uman. O succesiune de evenimente marchează

(continuare în pag. 33)

existența lui Antonin. Moartea câinelui iubitei sale, moarte de care este vinovat și pe care o maschează într-un accident, dar care îi inoculează prima sămânță a credinței că are capacitatea de a dispune de viața unei ființe și de a nu fi considerat vinovat. Un alt incident, cu „doi ciudați”, agresivi, bețivi alergând, ce sperie trecătorii atunci când Antonin însoțește clienți interesați să cumpere o locuință într-o zonă elegantă a Parisului, din cauza cărora ratează tranzacția. Acest incident are ca efect o primă reacție agresivă a sa, lovind cu piciorul un cerșetor ce-i cerea bani. Urmărește cu atenție, ca un „detectiv al mizeriei” o cerșetoare, ce se așeza în fiecare zi în același loc și scotea dintr-o valiză un bebeluș înfășat – îi observă gesturile și mișcărilor pe care le făcea. Era atât de preocupat de studierea cerșetorilor și vagabonzilor că își nota într-un carnețel „descoperirile”.

Ajunsesse să descopere Parisul „coborând ochii spre pământ, spre mizeria care acoperă picioarele portalurilor și trotuarelor, alcătuit tot atâtea bube pline de puroi pe chipul orașului-lumină”. Ajunsesse să cunoască această populație aflată la marginea societății și aproape că trăia vieți paralele: una a unui om așezat, cu profesie și alta de „vânător” al mizeriilor umane. O revelație a rolului său îi tulbură ritmul: se simte răspunzător pentru acele suflete rătăcite.

Momentele acestea concură la țeserea unui plan și a unei convingeri: o iluminare, o relevare a rostului său pe pământ. Simte că are o misiune: „crezuse că fusese ales de Dumnezeu pentru a curăța pământul de pleavă”. Este convins că și alții nutresc aceleași gânduri ca ale lui, de a distruge paraziții, dar nu au curajul să o spună. Căuta modalități de a-și pune în aplicare marele lui plan de curățare: noaptea umbla prin oraș pentru a găsi indivizi pe care să-i execute și pe care îi teroriza: stinge țigara în palma unui cerșetor, arunca găleți cu apă peste cei ce dormeau pe asfalt, îi lovea cu picioarele pe cei lungiți pe jos etc.

Psihicul lui, puternic marcat, trece prin stări multiple: „mâinile îi ardeau, tăpile la fel, simțindu-se ca un proiectil gata să lovească ținta”, „oscila între furie dementă și mâhnire”. După câteva acțiuni agresive împotriva cerșetorilor se simțea „cuprins de sentimentul atotputerniciei” și trăia o bucurie de a putea „vidanja Parisul”. Cu fiecare act comis împotriva năpăstuiților se simțea tot mai încrezător în menirea sa.

Însă obsesia sa creștea, dorea săucidă pe cineva, căci până atunci doar agresase oameni mizeri. O idee inoculată în minte care îl transformă profund, căci pentru a realiza acest plan adoptă unele măsuri: noaptea se îmbracă ca un cerșetor și se „împrietenește” cu un năpăstuit, pe care îl căuta regulat, în așteptarea momentului și modalității perfecte de a-l distruge. „Metafozarea în ucigaș”, deosebit de complicată pentru Antonin nu se realiza facil. Pentru un timp abandonează ideile sale dar revine la ele căci nu părea să fie cale de vindecare. Fiecare „deșeu uman”, întâlnit pe stradă îl umplea de furie.

O nouă posibilă victimă îi atrage atenție, de data această o femeie (la rândul ei un exemplar al decăderii la superlativ: înjura, scuipa trecătorii, un „monstru înconjurat de o aura sacră” cu un corp, comparat de autor cu „o arhivă vie a decăderii”) pe care o va urmări cu gândul de a

o anihila. Un plan ratat, care va lăsa urmări viitoare. Trecând personajul printr-o serie de nereușite, Pascal arată implicit natura umană în fața nereușitelor, mai ales atunci când există un fond obsesiv. Prin tehnici simple, prin combinații de expresii bine alese, scriitorul reușește să-l prezinte pe Antonin, un personaj dezagreabil de altfel, într-o lumină fantastică, captivând atenția și curiozitatea cititorului.

Acțiunea se complică atunci când are loc o întâlnire a lui Antonin cu o filantropă, Isolde de Hauteluce, „eroină a mediului umanitar francez”. Acest moment va constitui o nouă oportunitate pentru el. Isolde va juca rolul decisiv, căci îl alătură lumii săracilor: ea îi propune să se implice în acțiunile umanitare. Această femeie, care l-a remarcat pe Antonin, va avea un rol major în viața lui, subjugând judecata lui.

Antonin, la solicitarea Isoldei, renunță la frumoasă lui carieră, unde avea un venit foarte bun, renunță și la iubită, pentru care de altfel, nu avea sentimente puternice și se înrolează ca militant social în organizația ei – lucrează la Casa Îngerilor (un adăpost pentru săraci și oameni fără adăpost) pe un salariu foarte modest. Numai că acest loc era perfect pentru planurile lui Antonin – este lumea în care va putea să-și pună în practică planurile, unde mintea sa, bolnavă deja, se va putea hrăni. Va găsi aici, o nouă victimă care să îi ofere ocazia de a realiza mărgețul său plan – de a ucide un exclus al societății, de a face curățenie. Dar, și de data asta va rata momentul.

Acestui eșec al planului său ucigaș i se adaugă un altul: de a pierde respectul pe care i-l purta Isolde Hauteluce. O încăierare în Casa Îngerilor îl transformă pe Antonin într-un agresor, dovedind violență asupra celor asistați. Este un moment în care s-a produs o reală descărcare a tensiunilor acumulate în el, o ocazie de a se descătușa. Acest incident se soldează cu încetarea colaborării sale în Casa Îngerilor, d-na Hauteluce gonindu-l.

Căderea s-a produs în linie dreaptă, rapid: fără loc de muncă este nevoit să caute locuință pentru care plătește o chirie mică. Datorită incapacității de a se angaja situația sa materială se agravează. Se duce la agenția imobiliară la care a lucrat pentru a cere să fie primit, dar, aspectul său precar și condițiile în care plecase sunt defavorabile. Fostul lui șef refuză să-l angajeze și după un lung discurs îi spune ce crede despre el. Ariel recunoaște că „i-a subestimat nevoia de absolut și mai ales violența”. Acest personaj pare să-l fi înțeles pe Antonin căci are convingerea că fostul său angajat „și-a urmat impulsurile, care sunt mai tari decât el”. Ca urmare, Ariel îi cere să revină peste un an, îi recomandă să meargă la un terapeut. Își încheie discursul cu o recomandare: „mergi până la capăt pe drumul ratării și, mai ales odihnește-te”. Este o frază care arată că se poate ajunge și mai jos, că Antonin ar mai putea avea de parcurs alți pași până să ajungă la limita inferioară.

(continuare în pag. 34)

A urmat pentru Antonin un alt moment greu: s-a prăbușit fizic și psihic. Ceea ce Isolde spusese cândva: „în vagabond te transformi în 48 de ore” se petrecea acum cu Antonin. La treizeci și unu de ani era descurajat, nimic din jurul lui nu mai trezea interesul, nu căuta să lucreze, nu mai reacționa la cei din jur. A renunțat să se îngrijească, nu mai făcea duș și mizeria îi devenise normală. Era un om sfârșit.

Nu mai avea locuință, toate lucrurile lui încăpeau într-o valiză. Într-una din zile este arestat de poliție sub acuzația de ucidere a unuia dintre cei pe care încercase cândva să-l omoare. Deși nu comisese fapta, Antonin își asumă vina, dintr-o dorință de a se amăgi că ar fi realizat un plan pus la cale. Însă, din lipsa dovezilor este eliberat. Un moment trăit cu mare dezamăgire: nu putea avea nimic pe care să și-l atribuie. Rătăcind pe străzi, ajunge să intre în rețeaua de tuneluri de metrou, adăpostindu-se acolo. A fost găsit de o echipă de muncitori, scos la suprafață și dus la un spital.

Aici este curățat de echipa de medici, deparazitat și tratat, autorul descriind detaliat stadiul în care poate ajunge un om aflat în mizerie: trupul său era „o rană colcăind de viermi și de crabi miniaturali”. Curățat de toată mizeria crescută pe corpul lui a urmat tratament psihiatric. Psihiatrul îi descrie concis lui Antonin evoluția cazului său: „obsesia dumneavoastră pentru curățare s-a preschimbât într-o estetică a abjecției, în lipsa uciderii unui vagabond, ați ales să vă ucideți pe dumneavoastră înșivă, și să vă constituiți într-un obiect al repulsiei [...] Ați trăit decăderea înaintea gloriei”.

După încheierea perioadei de spitalizare Antonin urmează un program de reabilitare: un stagiu de integrare de trei luni (lucrează la amenajarea grădinilor publice), învățând despre amenajări peisagistice, apoi muncește într-o grădină de legume, în livezi, cu apicultori. Părea că viața lui se reasează, că este „normală”. Dar, rămâne în suflet ceva care atârna puternic: vrea să revină la Casa Îngerilor pentru a discuta cu Isolde, dar nu mai găsește adăpostul. Meditează asupra condiției sale, vrea să dovedească celorlalți că este pe picioarele sale și că este integru. Lumea îi părea schimbată.

O ultimă zi a vieții lui îl prinde pe străzile Parisului, căutând ceva ce părea pierdut; ajuns la periferia Parisului, merge fără un scop anume până la o tabără locuită de diverși indivizi cu „mutre buhăite de alcool” ce păreau o „jignire la adresa științei, a igienei și, până la urmă, a înseși omenirii”. E o scenă care declanșează în Antonin un sentiment al apartenenței. Este cuprins de un spasm, cade în genunchi și plânge fără a se feri. Trăiește regretele de a fi avut gânduri negre. Înserându-se, nu mai avea timp să se întoarcă la hotel. Își găsește un adăpost și adoarme. La un moment dat se trezește și ca prin ceață are impresia că Isolde este lângă el. În acest miraj simte că este înjunghiat și vocea feminină cunoscută îl blamează. Este momentul morții sale, realizând că Isolde înfăptuia ceea ce el nu reușise. Cu ultimă suflare recunoaște dragostea ce o purta acestei femei.

Moare astfel, un om ce-a trecut prin toate fazele decăderii. Moartea sa poate fi considerată ca un preț plătit, ca un ultim drum al unui om care a decăzut deplin. Bruckner îmbracă acest final într-un văl de mister, descrierile sale trădând neclaritate intenționată, permițând **Boem@ (101) 7/2017**

cititorului să imagineze alte scenarii.

Traseul vieții acestui personaj este redat cu minuțiozitate psihologică (pentru care autorul s-a documentat) bine plasat în contextul social al Parisului cunoscut lui Bruckner. Este un personaj al zilelor noastre, unul nefericit, ce nu a reușit să mențină echilibrul vieții sale într-o lume în care mizeria este des întâlnită. Este suficient să pleci capul ca să o vezi și să nu te lase indiferent. Dacă nu ai puterea de a ignora „slinul străzilor”, acesta are în schimb, marea forță de a te acapara.

Bruckner a reușit să surprindă elementele definitorii ale naturii umane bulversată și aflată sub bombardamentul mediului social, un personaj care, deși a luptat, nu a avut armele potrivite pentru a schimba omenirea în bine. Prin acest roman Pascal Bruckner a ridicat probleme legate de existența unei păături sociale și a capacității unui sistem public sau privat de a realiza dezideratele esteticii umane.

Aurel SCARLAT

Întâia noapte la pescuit

Buceștiul, situat de o parte și de alta a șoselei care unește Tecuciul cu Galațiul este o comună frumoasă alcătuită din trei așezări: Bucești, Vultureni și Diecheni.

Astăzi, puțini locuitori cunosc această configurație a localității, cu excepția câtorva minți, luminate de soarele documentelor.

Sat răzeșesc, având oameni harnici, Buceștiul a dăruit literaturii române pe Ștefan Petică, întâiul poet simbolist „declarat”.

Veche de peste o sută de ani, școala din Diecheni privește blazată șoseaua și trecătorii. Pe cei care îi trec pragul și trecerea. A suportat răbdătoare modernizarea ca și surata ei din Bucești.

Cărteanu, martor al acestor schimbări, i-a cerut încuviințare să fie primit.

A pășit dincolo, cu vechile imagini ale trecutului.

-Unde e nea Dică? întrebă el pe un elev.

-E deval, în râpă, dă la pește.

Cărteanu străbătu în grabă terenul de sport și grădina de legume care se întindea până în buza malului înalt de pământ.

De acolo, terenul înclinat era acoperit cu o pădurice deasă de salcâmi, iar la poale, pe malul Bârladului, se înălța o frumusețe de plop falnic, râvniți de mulți amatori de lemne.

În anul acela plouase foarte mult. Încă nu se construiseră diguri. Siretul și Bârladul își uniseră apele inundând toată valea și tot Cuhalmul de la Torcești la Șerbănești.

Strecurându-se cu fereală printre copaci, îl văzu pe omul de serviciu, trăgând la pește între doi plop uriași.

-Bună ziua, nea Dică! Ce faci, bre, aici?

-Păi, nu se vede? Prind pește.

-Și asta ce fel de sculă este?

-Năpatcă, tovarășu' profesor!

Așa ceva nu mai văzuse Cărteanu: o plasă mare, pătrată, cu ochiuri mici, prinsă la colțuri de patru scovergi, prevăzute cu o coadă lungă de lemn.

Omul de serviciu scufunda plasa în apă fără zgomot, strângând cu nădejde coada de lemn. După un timp, o sălta scurt, apoi repede și, tot fără zgomot, o scotea la suprafață. Câțiva peștișori se zvârcoleau pe fundul plasei: porculeni, țipari, chișcari și alte nații de pești pe care-i pomenesc numai cartea de zoologie și pescarii cu experiență.

-Da' peștele unde-l ții, nenea?

-Uite, colo! Puteți să vă uitați.

Într-o crăcană înfiptă în apă se vedeau băierile unei traiste. Cărteanu le desfăcu precaut. „Daca e vreunul mărișor și-mi sare în apă? Ce mă fac? Așa e mai bine”,

gândi el. Privi încântat mulțimea chiticilor argintii smălțați cu verde. Aceștia protestară din aripiore și codițe datorită situației lor ingrate.

Câțiva stropi de apă îi înrourară fața. „Ce frumoși sunt!” exclamă el, legând traista la loc. Omul de serviciu, însă, nu-i dădu atenție. Tocmai ridicase năpatca și un pleoscăit puternic tulbură liniștea apei.

-Ce s-a întâmplat, nea Dică?

-Ce să se întâmple, am scăpat unul mare. Dacă o luam pe rara, al meu era.

Rara însemna o pânză cu ochiurile mari care se trăgea ușor și puteai înșela un pește pe măsură.

Cărteanu citi nemulțumire pe chipul omului. Vru să-l îmbuneze glumind:

-Îți rămân chiticii, nea Dică, iar, dacă nu-ți plac, îi arunci în apă.

-Domnule profesor, peștele ăl mare șade-n coadă tare, dar ăl mic șade pe buric, ăsta-i adevărul. De chitici nu vă faceți grijă! Iese o saramură cu ardei iute și mamăliguță ce n-ai mâncat dumneata, de când ești.

Lui Cărteanu nu-i mai venea să plece. Voia o năpatcă. Îl fascinasă bălăceala peștișorilor. Însă bucuria lui nu produsese nici o impresie vietăților captive. În pătratul acela de apă se ducea o luptă crâncenă pentru supraviețuire.

-Ei, domnu' profesor – omul de serviciu vorbea uneori și cu „domnu'” în particular – cum văd eu, nu vrei să mai plecați.

Cărteanu, într-adevăr, ar fi stat acolo, ziua întreagă. Îl învăluisă murmurul vieții cu adierile sale neliniștite. Nea Dică scutură de câteva ori năpatca în apă curățind-o de verdeață și ieși pe mal să o pună la uscat cu bețele în sus.

Peste câteva zile, Cărteanu pescuia în același loc cu năpatca omului de serviciu.

O cumpărase după câteva negocieri intense: „Plasa este bună, domnu' profesor. Nu prinzi peștele ăl mare, dar îl prinzi pe cel mic și tot vii cu o saramurică acasă”.

Aceste argumente îl convinseseră pe Cărteanu că investiția lui era folositoare.

Apele se retrăgeau încet și Cărteanu învăță cum să tragă la pește și cum să-și aleagă locurile.

Într-o recreație, omul de serviciu coborî printre salcâmi, malul abrupt, până la plop unde știa că se află Cărteanu. Vocea lui domoală îl trezi pe profesor din visarea lui prelungită asupra apei.

-Domnu' profesor, nu stați așa de mult uitându-vă la apă! Peștele nu face casă. Trece.

Cărteanu săltă năpatca repede. Stropi grei zuruiau pe suprafața apei, făcând cerculețe trecătoare. Abia prinse un chitic.

-Nici așa nu e bine. Trageți o dată scurt năpatca, apoi o sălțați repede până vedeți scovergile ieșite din apă. După aceea o ridicați ușor să nu zuruie picăturile de apă, că faceți bălăceală și speriați peștii din jur.

După câteva săptămâni s-au retras apele și s-au uscat pământurile în vale. Vegetația s-a scuturat de nămoluri, vietățile pământului au ieșit

(continuare în pag. 36)

din cotloane, Bârladul a revenit în matca lui, mângâind malurile ierboase, străjuite de sălcii bătrâne.

- Domnu' profesor, haideți să vă arăt ceva. Văd că v-ați îndrăgostit de pescuit. Am crezut că e o toană, însă, v-am văzut prin niște smârcuri pe unde nu umblă nici dracu'. Și nici pește n-ați prins.

Omul de serviciu își ațintise ironic privirile asupra lui Cărteanu.

-Ce să-mi arăți, nea Dică? Ce este așa de important?

-Ei! Veniți cu mine în vale și veți vedea.

Coborârea amândoi panta abruptă împodobită cu salcâmi, trecură printre plopii uriași și ajunseră pe malul Bârladului. Un gard, în formă de „ve”, făcut din haragi împlețiți cu sârmă se întindea în curmezișul râului. La extremități, erau săpate în maluri, două lăcașuri pentru pescuit. Cărteanu abia își stăpâni uimirea.

-Asta ce minune mai este, nea Dică?

-Tovarășu' profesor - nea Dică mai schimba cuvintele protocolare după stările sufletești prin care trecea – gardul acesta este pus de mine. Oprește peștele care vine din susul apei. Gardul are forma veului în mijlocul apei ca să îndrepte o parte din pește spre malul stâng și cealaltă, spre malul drept. Peștele aflat în centrul râului, cu vârful cozii încearcă să găsească un loc de trecere prin gard. Această operație o face până ajunge la mal, unde se află pescarul cu năpatca. Acolo este pieirea lui. Care scapă, scapă, care nu, rămâne în năpatcă.

-Și ai prins matala pește?

-Păi, cum să nu, tovarășu' profesor. Altfel nu-l mai făceam. Am bătut pari în apă, am cărat haragi cu căruța, am făcut plășile de gard și le-am întins în apă legându-le de niște sârme groase prinse de pari.

-Dar gunoaiele, fiindcă, uite, s-au adunat la gard câteva.

-Cobor în apă, tovarășu' profesor, și le arunc peste gard.

-Nea Dică, e prima dată, când văd așa ceva.

Aura superiorității învăluisese chipul omului de serviciu. Adresându-se cu „tovarășu”, în acel moment, se simțea deasupra condiției lui sociale. Se simțea altcineva. Cărteanu sesiză situația.

-Atunci, când prinzi matala pește?

-După ore, tovarășe profesor.

-Înseamnă că stai noaptea la pescuit? Nu stai ziua ca data trecută?

-Nu. Noaptea e liniște și se prinde cel mai bine. Dacă vreți, puteți încerca.

Tragem amândoi.

Urcară dealul împreună. Ajunși în curtea școlii, după un timp de gândire, Cărteanu își exprimă dorința care îl frământa de oarecare vreme.

-Dacă nu am obligații acasă, cred că vin.

-Pe malul apei dinspre câmp, nu pe malul școlii, fiindcă nu prea se dă bine peștele. Și veniți echipat pentru noapte, că e rouă, preciză nea Dică, pentru mai multă siguranță.

Într-adevăr, spre seară, Cărteanu găsi fără greutate locul de pescuit. Gardul abia se vedea ieșit din apă. „Unde o fi nea Dică? Să fi greșit eu locul? Nu cred”, vorbea Cărteanu de unul singur. Călcă pe ceva moale. O țolică și o boandă înfloreau iarba.

„Nu se poate, aici trebuie să fie”, își continuă raționamentul Cărteanu. Se apropie de marginea malului. Omul de serviciu scotea năpatca din apă, fără zgomot și tot

Boem@ (101) 7/2017

așa o așeza. Cărteanu se adresă cu glas șoptit:

-Pică ceva nea Dică, sau nu pică?

-Aaa, domnu' profesor, nu credeam că mai veniți. Rămâneți pe mal că urc și eu. Nu prea se dă peștele. Dacă tot ați făcut drumul, puneți năpatca pe bețe și încercați. Poate aveți mai mult noroc.

Cărteanu a tras la gard câteva ceasuri. Mare lucru nu prinsese. Noaptea înstelată înțepa cu ace luminoase limpezimile Bârladului și frunzele foșnitoare ale plopiilor. Licuricii sporeau luminiile nocturne cu felinarele lor fosforescente.

- Nea Dică, nu prea cade. Joacă mai mult pe centru peștele, zise Cărteanu întinzând năpatca pe mal.

- Cam așa e acum, până spre miezul nopții ține dansul peștilor. Pe urmă se domolesc.

După un moment de gândire, omul de serviciu reluă:

- Da' dumneavoastră, domnu' profesor, nu plecați acasă? E târziu. Eu rămân până mâine dimineață.

-Cum? se miră Cărteanu. Până mâine? Și unde dormi?

-Aici, pe mal. Am boandă, căciulă, o țolică așternut, crengi și frunze căpătăi.

-Știi ceva? Rămân și eu.

-Treaba dumneavoastră. Cât mă odihnesc eu, puteți trage la pește.

Cărteanu își reluă pescuitul. Îi mai cădea în plasă câte un chitic. Bucuria lui cea mare, să îi audă sfârâitul în apă. Pescarii mai experimentați îi spuneau: „Dacă vreți să vă distrați, nu scoateți imediat năpatca din apă, mai lăsați peștișorul să înoate dintr-un colț în altul. Așa poate vin și ceilalți”.

Era o simplă superstiție care făcea să treacă altfel timpul. Răcoarea plăcută a nopții și oboseala îi strângeau trupul în veșminte moleșitoare. Scoase năpatca pe mal. Câteva mișcări de înviorare îi întăriră trupul.

Omul de serviciu, auzind foșnet împrejur, se trezi.

-Ei, ce-ați făcut? Ați prins ceva?

-De-o saramură, nea Dică.

-E bine, domnu', decât deloc. Acesta-i începutul. Mai trag o dată. Dacă nu cade ce vreau eu, ne luăm catrafusele și plecăm. Mai bine ca acasă, nu-i la nici o altă masă. Puteți să vă culcați în locul meu, pentru că noaptea-i pe terminate.

În zori, Cărteanu se trezi. Omul de serviciu scutură năpatca de gunoaie. Era semnalul de plecare.

-Ai luat ceva, nea Dică?

-Nu prea, domnu' profesor.

Prietenul său urcă malul și își întinse năpatca la uscat. Adierea matinală mângâia trupurile obosite ale celor doi tovarăși de pescuit. Omul de serviciu privea țintă în susul râului. Cărteanu, însă, nu vedea ceea ce vedea prietenul său.

-Domnu' profesor, observați ceva mai departe de gard la suprafața apei?

-Unde nea Dică? Nu văd!

(continuare în pag. 37)

-Vă luați după mâna mea? Priviți atent în susul apei!
Acum! Vedeți trei dăre mari în formă de V?

-Ai dreptate, nea Dică, le observ, dar nu știu ce înseamnă.

-Acelea cu valul în cap sunt trei somni mari. Al din centru, aflat în frunte, este cel mare, iar lăturașii sunt ai mici.

Cei trei răpitori înotau contra apei, încet, în formație perfectă, asemenea unei flotile de război.

- Domnu' profesor, pe ei i-am așteptat noaptea asta, dar să știi că îi aștept de o săptămână. După inundație a rămas pește mare, de aceea am pus gardul.

În aburul subțire al dimineții, omul de serviciu părea o santinelă aflată la post, dezamăgită că nu a reușit să captureze inamicul.

tar și informații prea puțin cunoscute publicului iubitor de teatru și de muzică selectă, nepieritoare.

Dumitru Anghel își propune să analizeze cu obiectivitate, distanțare și oarecare răceală cărțile, dar nu-și poate struni totdeauna participarea afectivă. Eul își face loc în actul critic ca un semn al admirației față de unii scriitori polivalenți, talentați și originali care au schimbat chiar și anumite structuri ale poeziei cu formă fixă (ca de pildă sonetul).

Cronicarul literar nu scrie „*cronici de serviciu*”, politicoase însă manifestă un subtil acord cu masculinitatea creativă, fără a cădea în misoginism. Dar simpla enumerare din expresia „*Poeți și poetese*”, revenirea la termenul „*poetesă*” pare să aibă un ...sens peiorativ. Această impresie trecătoare ne contrazice prin prezența Silviei Anghel și a Irinei Anghel care însoțesc prin contribuții vrednice de stimă efortul intelectual masculin. Dintre poete, autorul se oprește mai mult la scrierile semnate de Violeta Craiu, Ștefania Oproescu și Lucia Pătrașcu, fără a ignora contribuția Magdalenei Iugulescu, autoarea romanului „*Issabel*” despre care notează: „*Analist profund, scriitoarea-medic găsește resurse lexicale, o semantică surprinzătoare și valori estetice potrivite, când descrie întâmplări și, mai ales, când... „desenează” profilul belicos și imprevizibil cu reacții anapoda, al personajului său...*”¹. Tot aici e amintită Mariana Vicky Vărtosu care excelează în arta dialogului.

În categoria „*Exercițiilor de admirație*” sunt menționați Paul Săn-Petru, medicul enciclopedist, autor complet impunând și în domeniul spiritual-metafizic punctul său de vedere; Ioan Toderiță care sfidează regulile fixe ale versificației și Emilian Marcu, elogiât pentru talentul autentic, multitudinea preocupărilor literare și dimensiunea operei.

Acestora li se alătură Gheorghe Lupașcu, poet damnat, cu o „*patetică biografie, pendulând între oniric, existențialism, etică, morală și canon creștin*”.

Deși păstrează bine echilibrul dintre obiectivitate și subiectivitate, în anumite situații, scriitorul Dumitru Anghel se implică violent împotriva înjosirii limbii române. Revolta sa este firească tocmai pentru că anumiți „*poeți și poetese*” proliferază un limbaj obscen, „*nedemn de cel ce vrea să se erijeze în model*”. Sunt în această carte și probe de implicare social-politică, etică și estetică a scriitorului care nu poate rămâne indiferent la malformațiile din Cetate.

Aspectul general este dat însă de atitudinea calmă, elegantă și rațională a scriitorului. Eseurile sale au distincție și pun în valoare cultura sa, vizibilă prin asocierile livrești, muzicale și de artă plastică. Nimic de paradă. Totul se armonizează în direcția inefabilului. „**Note de lector**” este o carte-îndreptar, Dumitru Anghel insistând asupra acelor scrieri care se recomandă prin valoarea documentară și estetică, într-un univers bombardat de influențele negative ale mijloacelor tehnice, suprasolicitând vizualul și excluzând timpul destinat cărții tipărite.

Nicolae VĂLĂREANU SÂRBU

Reflecție și poezie

Doamne iubito, cum îmi pun eu nădejdea în tine ca într-o nălucă spre care alerg cu brațele pline de grădini cu flori și tu fugi mai departe fără să te ating. Ochii mei văd ce nu se poate vedea, urechile-mi aud freacăta sufletului tău ca o pădure de zădă, trupul meu aleargă odată cu trupul tău pe miriștile soarelui și te locuiește fără chirie. Spune-mi dacă totul este o poveste și tu ești cea din copilăria mea, de la marginea orizontului unde râuri de cleștar își așteptau cai înaripați să se adape. Unul din căpriori aș fi putut fi eu ca să nu zic cerb când tu treceai pe poteca asfințitului spre casa cu stâlpii de lemn ciopliți în inima unui popor care nu-și recunoștea arta. Și acum păstrez poza aceea cu fulminantele tale treceri călare pe un cal roib, prin ierburile înalte spre podul de piatră căruia îi stăteau de strajă păduri de liliac înflorit, lângă un câmp de narcise. Dar dincolo de toate acestea, brațele tale arcuite m-au cuprins pentru prima dată, mi-au lăsat legătura cu acele frângii nepieritoare care-mi cuprind inima și pieptul în strânsarea minunată ce nu se uită. Nu pot să cred că totul a fost real și lumea în care mă mișc mi se pare o forfotă dezarticulată fără minunea care ar fi putut să continue. Lumea în care se umple sufletul cu trăiri nu ne desparte de amintiri, imagini și persoane dragi, ele cu timpul se estompează și devin ca un vâl așezat peste ochii noștri gata să vadă dincolo de realitatea prezentă. Ei fotografiază realitatea din trecut plină de întâmplări, o redau în gând cu aceeași acuratețe, ba mai mult o încarcă cu un fel de nostalgie care exacerbează frumosul și-l fac prezent cu o undă de duioșie și înțelegere. De aceea orice clipă simțită face parte din zestrea noastră lăuntrică și capătă o aură de lumină ce se varsă ca o lacrimă peste timpul trecut, îl înfășoară în purpură fină. Acum sau niciodată cuvintele își caută rostul pentru a strânge și păstra filonul de aur al iubirii noastre, de mă întreb cum am putea vieții fără această iubire care mustește prin toți porii și-și caută astâmpărul și echilibrul în persoana de lângă noi. Sigur convergențele și divergențele au curbele lor de întâlnire și despărțire, au ca axă iubirea și prietenia statornicită.

Nimeni nu ne poate îndepărta de la calea dumnezeiască a cuvântului prin iubire și simțire a aproapelui cel mai legat de inimă și suflet. Iubindu-ne între noi îl vom iubi și pe Dumnezeu nostru. Diminețile dăruite așteaptă cu bucurie răsăritul soarelui, nu numai pe pământ ci și în suflete. Și ce poate fi mai minunat decât o rază dătătoare de lumină și încredere chiar și atunci când cerul este acoperit de nori și se prefigurează o furtună. Întotdeauna după furtună se limpezesc apele și gândurile oamenilor, fiecare capătă un alt imbold în realizarea activității. Tenebrele se ascund și suflul muncii și al creației îmbracă valențe noi, se valorizează ideile și conceptele profunde, arta cuvântului împreună cu celelalte arte își dau mâna și apropie copia creației omului cât mai mult de creația perfectă a naturii. Credința își adaugă și ea dimensiunea aceea înalt umană de dragoste și apropiere față de noi înșine și prin aceasta față de Dumnezeu.

Lumea se zbate în aceeași paradigmă a înțelegerii de sine împreună cu scopul și sensul aspirației sale spre găsirea locului pe care să-l ocupe în spațiul și timpul destinat. Caută permanent resursele care pot izvorî din

Boem@ (101) 7/2017

interior și posibilitățile de folosire intensivă a celor existente în exterior, fără să fie afectat datul naturii de a se regenera singură. Atmosfera în care ne naștem, ne formează și educă în spiritul tradiției și moștenirii culturale specifice, ne înscrie în spirala evoluției fizice și spirituale, al adăugării la datul preexistent al destinului sau sorții, al câștigului dobândit prin experiență și învățare a cunoștințelor strict necesare ori superioare, a percepției conștiinței de sine și a rolului și locului la care trebuie să aspiri în societate. Omul nu se confruntă cu natura ci se integrează-n ea și se situează într-un univers al său care-l plasează-n universul mare, infinit. E ca și cum ai spune că infinitul mic existent în noi se distribuie în infinitul mare.

Poezia este un mod inefabil de a reflecta sentimentele și trăirile omenești și a le transmite prin scris, cu tot ce înseamnă forma cuprinderii lor în cuvânt și prin rostire ori citire, comunicate către ceilalți semeni care au cultura și sufletul deschis pentru formele cele mai înalte de percepere a realității transfigurate în forme sensibile ale artei cuvântului. Prin poezie ca și prin celelalte arte fără excepție căpătăm deprinderile înfrumusețării noastre ca spirit, ne apropiem de nepuizabilele posibilități de creație ale demiurgului și ele devin hrana noastră binecuvântată. Nimeni nu trebuie să ignore oferta de a se clădi pe sine după legile naturale ale creației divine și lucrarea sa devine opera sa.

Corina MONEA

mica poveste a lui cum

cum să nu...
când ea e o zi a lui,
cea mai frumoasă din an
în fiecare zi.
el,
stăpân
al sensului acelor de ceasornic,
nu mai știe
ordinea secundelor.

cum să nu...
când totul e un invers firesc,
prin ei trec incendii
devastând nopți,
un dezgheț
cu două planete
ce curg
printr-o pâlnie
în aceeași matrice.

cum să nu,
când da...

trecerea

adun mâinile plecate prin lume
să mângâie gânduri trecute,
le lipesc una de alta cu puțin păcat,
ele cuminiți ne așteaptă pe noi.

pun lacrima în lacrima ta,
sângele în sânge
ca o intrare
a apei într-o gură ce așteaptă,
a lemnului în flacără,
până când mistuirea
se face deplin,
ireversibil,
duios.

pământul e ars în urma noastră.
despici cerul precum moise apele
să trecem dincolo.

în mâna ta

iubitul meu,
uit să te țin de mână în somn
și toate drumurile se fac negre,
îmi curg cascada pe umeri,
mă trântesc în genunchi
îmi orbesc mâinile,
caut nu știu sau nimic

să mă sprijin,
găsesc aer vâscos
ce-mi intră prin piele
până în ascunsa cameră
în care dormi tu.

doar atunci
mă ridic,
văd,
deschid fereastra
și mă strecor încet
și cu dragoste
în mâna ta
ce mă ține.

înapoi

și când nu mai poți și nu mai poți,
îți dezlegi bătaia din piept
și-o lași să alerge desculță pe plajă.
nu-i pasă că se înțeapă în scoici,
de obicei se sperie de valuri,
unele sunt reci,
dar se retrag de fiecare dată în marea
lor.

vine singură înapoi
când obosește și când i se face frică
de aer,
apă,
pământ,
pescăruși.

dorit și calin vinovată
de furtul focului,
conjură mângâierea lanțurilor
și umbra vulturului.

spălarea pe față

cuvânt,
trezește-L pe Dumnezeu,
zgâlțâie cerul
să îi cadă absența pe jos,
să o piardă.

fă o răscoală a timpului
împotriva Lui și a somnului,
înarmează secundele
cu furci și topoare sonore,
pune întrebări
pe mecanismele ceasului
să le audă la fixul primordial.

primul de ce,
apoi cum,
pe urmă vin firesc celelalte,
se molipsesc de boala venitului în gură.

cuvânt,
amenință-L că fi iei inițiala majusculă,
că-L lași în litera minusculă a indiferenței,
Dumnezeu e sensibil la chestii din astea.

după ce deschide ochii
și se spală pe față,
taci.

extemporal

după ce m-au învățat
limba și literatura ciocolatei,
buzele tale
îmi dau extemporal
voluptuos și neanunțat.
scriu din memorie,
cald,
cu buza de sus
(peste tot ce ai disponibil),
cu abur de vanilie
și amețeli de coniac
litere dulci, rotunde,
indiscrete.
buza de jos adaugă
virgule, arome noi,
catifelări, paranteze,
semne.

gura ta exigentă,
cu doctorat în domeniu,
mă surprinde din când în când
cu o notă so french
încât uit tot
și încep să copiez.

importanța mareelor

iubitul meu,
ne luăm secundele pe umeri
suntem
într-o istorie ce merge
uneori
cuminte pe jos
stăm de vorbă
două mâini înnodate
o respirație
îmi povestești
despre banchize
despre kafka
despre inelele unei planete
și importanța mareelor
ochiul meu te inundă
și dintr-odată
timpul
se decolorează
nu mai există
nici înainte
nici înapoi
există o femeie, un bărbat
straniu de tineri
foc
cerc
poveste în noi
pe care mi-o spui până ne adorm
secundele pe umeri.

marți 13

paralizia
anotimpului
începe dinăuntru.

nu se mai mișcă
nicio fiară de viscol,
monștrii gerului cad în genunchi.
e doar o milă imensă
în locul aerului.

ziua suferă de
soare cu alzheimer,
habar nu are de ce
taie zborurile
tuturor ceasurilor.

ca și când nu ar fi de ajuns,
noaptea cad bolovani triști
la pământ
peste simpla singurătate rămasă.

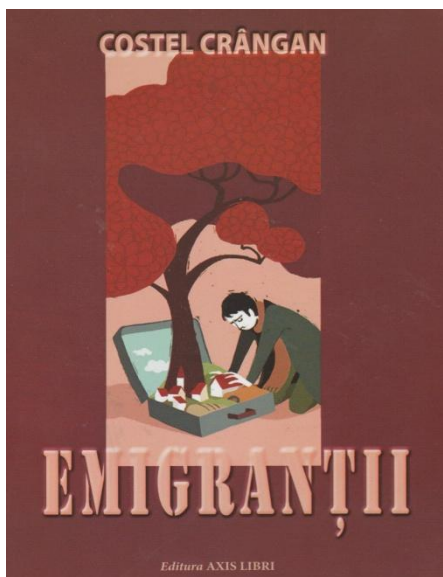
ei, hai,
nu-i un tablou apocaliptic,
e doar o paralizie firească.
îchide ochii, Doamne!
mor lupii
vânați ieftin
de-o unghie.

ea

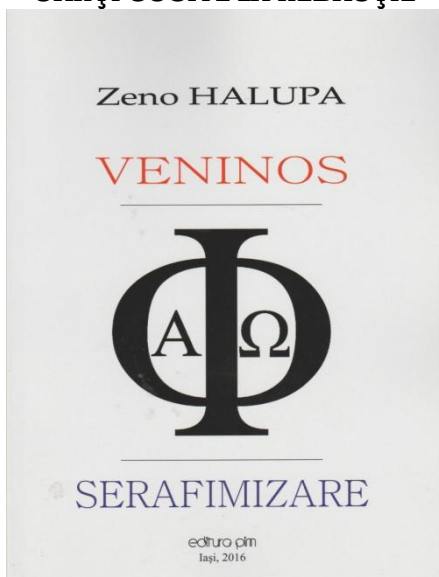
venea aerul înaintea ei,
avangardă plutindă a răsăritului
în care se scaldau vrăbiile...

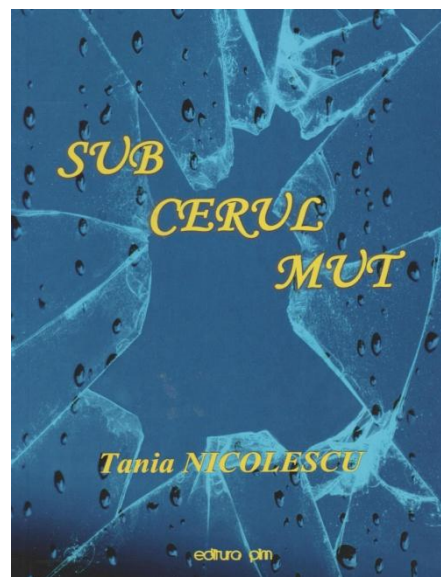
CĂRȚI SOSITE LA REDACȚIE

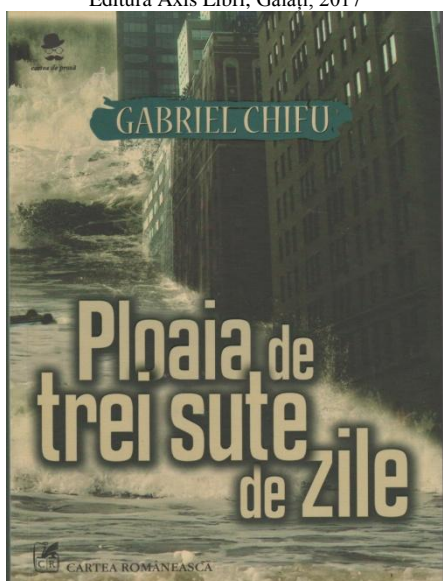
Costel Crângan, Emigranții
Editura Axis Libri, Galați, 2017

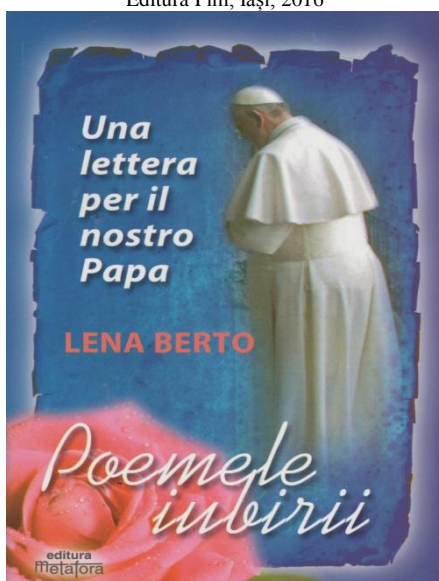
Zeno Halupa – Veninos – Serafimizare
Editura Pim, Iași, 2016

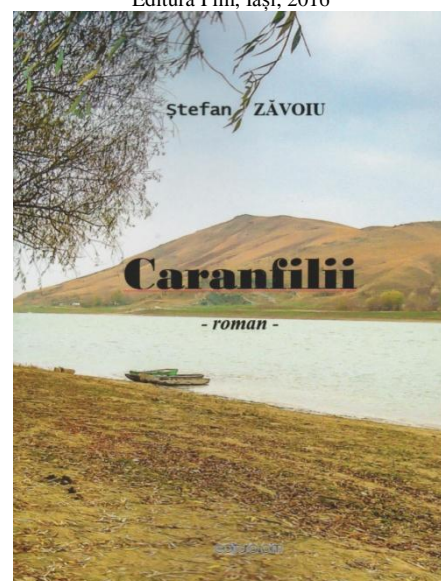
Tania Nicolescu – Sub cerul mut
Editura Pim, Iași, 2016

Gabriel Chifu – Ploaia de trei sute de zile
Editura Cartea Românească, 2017

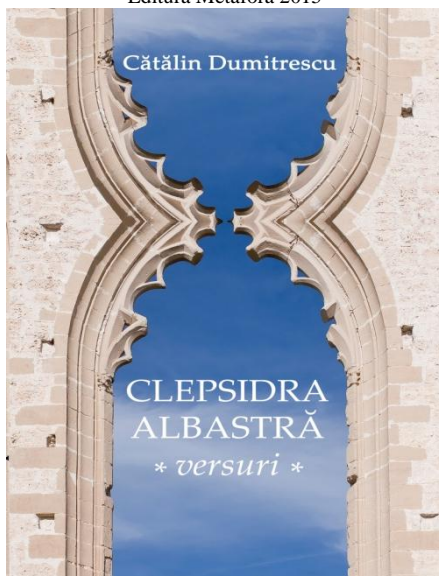
Lena Berto – Una lettera per il nostro Papa
Editura Metafora 2015

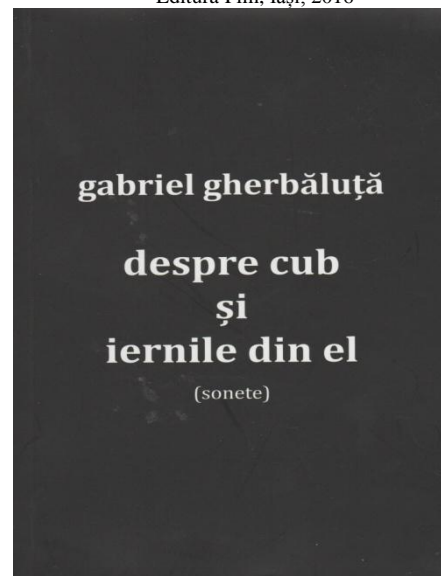
Ștefan Zăvoiu – Caramfilii
Editura Pim, Iași, 2016

Elena Netcu – Povestea unui legionar
Editura Letras, Tulcea, 2016

Cătălin Dumitrescu – Clepsidra albastră
Editura InfoRapArt, 2017

Gabriel Gherbăluță – Despre cub și iernile din el
Editura Agol, 2015

BOEMA

apler

www.boema.inforapart.ro